

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (1575) 1980 BALANDIS - APRIL 17

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

30 ct.

Lietuviai ir lenkai

Vos ištarus tuos du žodžius, lietuvių atmintyje atgyja kartūs atsiminimai. Toji karta, kuri augo nepriklausomoje Lietuvoje, pergyveno Vilniaus užgrobimą, nuolatinę kovą už jo atgavimą. To laikotarpio lietuviui lenkas buvo didžiausias priešas. Jo tą jausmą stiprina ir istorija, kurioje visą laiką buvo matyti Lietuvai nepalanki Lenkijos politika, ypač nuo Liublino unijos. Tas nepalankumas tebėra gyvas lietuviuose ir dabar. Net išeivijoje, kuri gyvena toli nuo Lietuvos ir Lenkijos plotų, jis prasiveržia įvairiomis progomis bei formomis. Lietuvių santykiai su lenkais išeiviniame gyvenime tebėra vėsūs, atsargūs, dvilypiai nepasitikėjimu. Kai spaudoje iškyla lietuvių-lenkų santykių problema, šalia blaivių balsų, pasigirsta ir rėksmingi, kurie skamba stipriai bei agresyviai. Lenkų spaudoje — panaši būklė: ir tenai, šalia nuosaikių pasisakymų, prasišaukia agresyvūs balsai. Pastaruoju metu jie lyg ir sustiprėjo — vadina lietuvių šovinišiais net ir Gudijoje esančius, kur jie, gindami savo teises, pasirašė memorandumą sovietinėms institucijoms, įpindami ir neigiamą lenkų laikyseną. Taigi ramiam problemų svarstymui net ir beveik po 40 metų sąlygų dar nematyti. Vis atsiranda naujų kliūčių, drumstančių nuotakas net ir išeivijoje.

Viena tokių platesnio masto kliūčių ramiam dialogui yra Seinų klausimas. Problema yra ta, kad Seinų katedroje nebeleidžiama lietuviškų sekmadienio pamaldų, kurios seniau buvo normalus dalykas. Lietuviai jaučiasi pažeminti, nuskriausti. Jie yra nustumti į buvusią mažytę vokiečių liuteronų šventovę, kurioje sekmadieniais pamaldos laikomos lietuvių kalba, bet visos kitos apeigos (krikšto, jungtuvų, laidotuvių) atliekamos katedroje lenkų kalba. Lietuviai kovoja už gimtosios savo kalbos teises Seinuose jau daug metų, tačiau lenkų hierarchijos užsipyrimas lieka nepajudinamas. Pradžioje ta kova buvo tikrai vietinio pobūdžio, bet dabar ji yra išsiplėtusi ir pasiekusi net išeivijos lietuvių, kurie vieningai pasisako už savo brolių teises Seinuose. Keisčiausia yra tai, kad reikia kovoti su lenkų dvasiškija, kuri dabartinėje būklėje turėtų tikintis lietuvių globoti, jų tikėjimą stiprinti, kviešti juos ir katedron, duoti ne tik vieną valandą, bet visą pusdienį. Jeigu jau dvasiškija stumia tikinčiuosius iš katedros, reiškia jos (dvasiškijos) elgsenoje glūdi netikybinių motyvų. Lenkai dvasiškiai jų neatskleidžia, bet aiškiai matyti, kad problemos gilumoje slypi tradicinis lenkų nacionalizmas, kuris yra stipresnis už jų katalikybę. Įsileisti katedron lietuviškumą reiškia pažeisti lenkiškumą, nepakenčiant kitos tautos. Tai nacionalinė lenkų stiprybė, deformuojanti krikščionybę.

SEINŲ ir aplamai lietuvių-lenkų santykių klausimu lenkų išeivijos žurnale "Kultura" 1980 m. 1-2 nr. pasisakė P. Lida ilgoku straipsniu. Jame autorius pateisina dabartinę lenkų laikyseną Seinuose, pakartoja tvirtinimą, esą Seinų lietuviai religinėje srityje nėra skriaudžiami. Už lietuviškas pamaldas katedroje esą kovoja tik saujelė lietuvių, kurstomų iš svetur. Jų tikslas — išgarsinti faktą, kad Seinuose yra daug lietuvių, ir sudaryti politinę problemą. Suvalkijoje, be to, esą mineralinių turtų — anglies, geležies rūdų ir t.t. Pasak minėto straipsnio autoriaus, jei šiandien lenkai įsileistų lietuvių kalbą Seinų katedron, tai rytoj Seinų sritis "savanoriškai" būtų prijungta prie Sov. Sąjungos. Bet ar lenkų autorius nemato, kad lenkai, neįsileisdami lietuvių katedron, kaip tik labiausiai ir išgarsina lietuvių buvimą Seinuose. Kitaip tariant, lenkai savo užsispyrimu kenkia sau ir padeda sovietinei politikai. Jei įsileistų lietuvių katedron, viskas nutiltų. O siejamas mineralinių turtų su katedra yra toks dirbtinis, neįtikinantis, netgi naivus. Tokio motyvo iškelimas viešumon tėra lenkiško nacionalizmo priedanga, kurstanti padorius lenkus spausiti lietuvių, kad jie neišprovokuotų sovietų atėjimo. Juk ir Lenkija yra sovietų orbitoje, satelininė valstybė, sėdinti Maskvos saujoje. Kam gi gąsdinti sovietų atėjimu, kai sovietai jau yra atėję! Taigi, tikybinių Seinų problemą patys lenkai daro politinę.

KANADOS IVYKIAI

Sujudo Kvebeko moterys

Kvebeko premjeras R. Levesque, besirušdamas nepriklausomos sandraugos referendumui, buvo išvykęs pailsėti į Barbados salą. Ten jis susilaukė nemalonaus netikėtumo, kurį Kvebeko išprovokavo jo ministerė moterų reikalams L. Payette, buvusi pasikalbėjimų televizijoje vadovė. Premjeras R. Levesque jau buvo patikėjęs telkti teigiamus moterų balsus referendumui. Ši moterų "išlaisvintoja" padarė klaidą Montrealyje, pavadindama Yvetttėmis tas moteris, kurios referendumu balsuos prieš nepriklausomą Kvebeko sandraugą su Kanada. Nuolaidi ir paklusni Yvette yra randama antram skyrui skirtoje skaitinių knygoje. Daugeliui moterų, ypač motinoms ir namų šeimininkėms, to vardo primetimas buvo skaudus įžeidimas. Per vieną savaitę susiorganizavo ir į Montreale forumą suplaukė net 15.000 moterų, kurios vienbalsiai pareiškė savo

ištikimybę Kanados federacijai. Ovacijomis buvo sutikta apie 20 kalbėtojų, tarp kurių buvo ir senutė senatorė T. Casgrain, II D. kuro metais iškovojusi teisę Kvebeko moterims dalyvauti provincinio parlamento rinkimuose. Forume taipgi buvo užtikrinta, kad ne tik tos 15.000 Yvetčių, bet ir jų vyrai referendumu pasisakys už Kanadą. Naujojo sąjūdžio pradininkės susilaukė daug sveikinimų iš Ontarijo ir kitų provincijų moterų.

Kanados min. pirmininkas P. E. Trudeau, federaciniame parlamente neturėdamas atstovų iš Vakarų Kanados, planavo sudaryti koalicinę vyriausybę su NDP socialistais. Ši mintis buvo iškelta jo ir E. Broadbento susitikime vasario 29 d. Sakoma, kad pradžioje E. Broadbento pasipylė susidomėję, bet vėliau pakeitė savo nuomonę. (Nukelta į 8-tą psl.)

Lietuvių ir ukrainiečių būrys demonstruoja prie viešbučio Toronte, kur kovo 29 d. įvyko Kanados-Sov. Sąjungos Draugijos suvažiavimas. Šią demonstraciją aprašė didžioji spauda ir rodė televizija. Viršuje — CBC televizijos reporteris kalba su ukrainiečių veikėju A. Bandera

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

"Kronikai" aštuoneri metai

Vokiečių dienraštis: duokite laisvę, ir pogrindžio spauda išnyks

MONS. KL. RAZMINAS

Tokia antraštė V. Vokietijos katalikų dienraštis "Deutsche Tagespost" š. m. kovo 19 d. laidoje išsamiai Diehlth Treffert straipsniu paminėjo "LKB Kronikos" pasirodymo aštuntąsias metines.

"Šiandien. — rašo autorė, — šv. Juozapo šventėje, sukanka lygiai 8-ri metai, kai pirmą kartą pasirodė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Tai tikrai istorinė data katalikiškai Lietuvai ir tiems kraštams, kurie interesuojasi ta maža, bet drąsia Baltijos šalimi. Tik "Kronikos" dėka, kuri iki šiol taip reguliariai ir punktualiai pasiekdavo Vakarus, buvo galima pažinti kritišką tenyškųjų tikėjimo brolių padėtį. Iš nedaugelio turistų, kurie tik trumpai apsilanko Vilniuje ir kartais Kaune, ne daug ką naujo galima patirti, nes į provinciją jiems visai neleidžiama išvykti."

Kova žodiniais ginklais "Tik Kronikos dėka, — rašo toliau vokiečių katalikų dienraštis, — Vakari gali patirti, kaip persekiojama K. Bendrija ir tikintieji šiame vieninteliame Sovietų Sąjungos užimtame katalikiškame krašte. Neįsivaizduojama pasiaukojimu šis pogrindinis laikraštis jau aštuoneri metai kovoja žodžio fronte. Kas tik kiek yra įtariamas bendradarbiavimu Kronikoje, yra nuolat sekamas ir stebimas. Jei pas ką nors randamas bent vienas Kronikos numeris ar įrodymas, kad jis bendradarbiauja ar spausdina laikraštį, tam tuojau surengiamas teismas, ir toks susilaukia žiauriausių bausmių. Už tokią veiklą Nijolė Sadūnai-

tė buvo nuteista trejiems metams sunkių darbų lagerio ir porai metų tremties Sibire. Už panašų nusikaltimą 1979 m. lapkričio 1 d. Vilniuje buvo suimtas istorikas ir žemės ūkio specialistas Antanas Terleckas ir dar nežinia, kaip jis bus nubaustas."

Bet tai ne vieninteliai nuteistieji už Kronikas. Lietuvos "valdovai nieko taip labai nebijo, — pažymi autorė, — kaip tu mažinėle rašytų puslapių, kurie slapta kursuoja ir sudaro nepačiuopiamą žodinį partizaninio karo ginklą už tikėjimo laisvę! Katalikų Bendrija su savo Vado Romoje jau ir taip yra didžiausia raktis Sovietijos kūne. Kas kita su Ortodoksų Bendrija, kurios patriarcha Maskva gali pagal savo norą komanduoti. Katalikų Bendrija gi valdžios akyse sudaro tiesioginį pavojų komunistinei sistemai. LK Bažnyčios Kronikoje kaip tik ir atsispindi ta nekontroliuojama jėga, kuri realiai reiškiasi ne tik Lietuvoje, bet jau ir kitose sovietų respublikose."

Nenuitildomas balsas

Nenuostabu tad, kad ateistinė galybė visomis priemonėmis stengiasi nutildyti Kroniką, nors tai iki šiol dar nepavyko. Jau trečias religinių reikalų igaliotinis Lietuvoje paskirtas šiai akcijai. Kai 1972 m. pasirodė Kronika, grubus Ruginis buvo pakeistas Maskvoje išlaivintu Tumėnu. Bet ir šiam nepavyko likviduoti Kronikos. Taigi 1978 m. jis buvo atleistas iš pareigų ir jo vieton paskirtas dabartinis Anilionis, kuriam tenka ta sunki pareiga. Bet di-

delių "laimėjimų" ir jam dar nepavyko pasiekti. Maskva lyg vengia tiesiogiai pulti Lietuvos dvasiškiją, kuri taip griežtai pasisakė prieš naujus religinių bendruomenių nuostatus. Iš 711 Lietuvos kunigų po pareikimu pasirašė 552 kunigai, abu tremtiniai vyskupai Steponavičius ir Sladkevičius. Niekas dar iki šiol nėra taip ryškiai pasipriešinęs režimo potvarkiams, kaip Lietuvos dvasiškija. Tiesa, buvo suimtas Terleckas, aktyvus katalikas Skuodis, Pečeliūnas ir kiti, bet kunigų dar neliečia. Ir penki kunigai, sudarę Tikinčiųjų Teisėm Ginti Komitetą tik žodžiais puolami ir smerkiami. Gal tai tik tyla prieš audrą — spėlioja vokiečių katalikų dienraščio bendradarbis. "Bet Kremliaus ponai jau kartą išgyveno audrą Lietuvoje, kai 1972 m. rinktinė Maskvos armija turėjo nuslopinti lietuvių sukilimą Kaune. Už savo mylimus ir drąsius kunigus bei vyskopus lietuviai tikrai gali tai vėl pakartoti. Maskva tai žino ir nenori rizikuoti."

Viso to judėjimo užkulisyje stovi Kronika. Tai neįsivaizduojamas pasiūlymas vyrų ir moterų kūrynei! Jie slapta surenka visą medžiagą apie religines laisvės pažeidimus visoje Lietuvoje ir net kitose sovietų respublikose. Visa tai klasifikuojama, redaguojama, spausdinama ir platinama slapta — pogrindyje! Kronika pasiekia ir užsienį. Jau aštuoneri metai jie dirba ir kovoja žodžiu! Be dejuonių jie papildė suimtyjų ir nuteistųjų eiles nors patys kasdien gyvena didžiausiose pavojuose. Bet jie kovoja tik už tai, ką

(Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

JAV PREZ. J. CARTERIS, NEGALEDAMAS ISLAISVINTI AMERIKIEČIŲ įkaitų, nutraukė diplomatinis santykius su Iranu. Iš JAV buvo ištremti paskutiniai 35 Irano diplomatai, kurių anksčiau buvo net 226. Iš to skaičiaus 64 yra pasiprašę politinės globos. Kartu buvo beveik visiškai sustabdytas Irano piliečių įvažiavimas į JAV. Bus išleidžiami tik tie asmenys, kuriems reikia medicininės pagalbos ar kurie nori susirasti politinę globą. Neišspręstas liko iranietų studentų klausimas. Jų JAV šiuo metu yra neįtikėtinai didelis skaičius — apie 70.000. Tai daugiausia turtingų tėvų vaikai, nepritarantys ajatolos R. Chomeinio režimui, nors jų eilėse pasitaiko ir jo rėmėjai, demonstruojančių JAV miestų gatvėse. Studentų klausimą greičiausiai išspręs finansinės problemos. Anksčiau pinigai jų pragyvenimui būdavo atsiunčiami per Irano ambasadas. Iš JAV išvykstantiems studentams nebus atnaujinamos vizos. Prez. J. Carteris taipgi pareikalavo, kad Europos valstybės pradėtų ekonominės sankcijas prieš Iraną. Lisabonoje posėdžiavę jų užsienio reikalų ministrai šiuo klausimu nepriėmė oficialios rezoliucijos, bet įpareigojo savo ambasadorius Teherane reikauti amerikiečių diplomatų išlaisvinimo. Spėjama, kad ateityje prez. J. Carteris gali paskelbti Irano uostų blokadą, nors tai nėra populiarus žingsnis Irano naftos norinčiai V. Europai ir Japonijai. Ajatolos R. Chomeinio fanatikai Irane paskutinį prez. J. Carterio ėjimą sutiko kaip JAV pralaimėjimą. Iš tikrųjų Iranas yra sulaužęs Vienos konvenciją, kuri buvo užtikrinusi diplomatų neliečiamumą. Vilties ateičiai teikia tarp Irano ir Irako prasidėjus susikirtimams, kariuomenės dalinių susidūrimai pasienyje. Irano užsienio reikalų min. S. Ghotbadehas ajatolos R. Chomeinio vardu žada nuversti diktatūrinį Irako prez. A. Husseino režimą. JAV yra užšaldyta apie \$8 bilijonus Irano kapitalo, iš kurio dabar bus leista išmokėti kompensacijas Teherane įkaltųjų JAV diplomatų šeimoms.

Atsisakė olimpiados

Olimpinis JAV komitetas savo narių suvažiavime Colorado Springs 1.604.797 balsų santykiu pasisakė už JAV sportininkų nedalyvavimą Maskvos olimpiadoje, patvirtindamas prez. J. Carterio išpareigojimą dėl Afganistano invazijos. Specialia rezoliucija atšaukiamas amerikiečių sportininkų siuntimas į Maskvą, jeigu šiuo klausimu savo nuomonės nepakeis prez. J. Carteris. Atrodo, dabar bus daromas spaudimas Kanadai, kurios min. pirm. P. E. Trudeau olimpiados klausimu dar nėra padaręs oficialaus sprendimo. Lig šiol tik viena Britanijos vyriausybė buvo priėmusi nutarimą nedalyvauti Maskvos olimpiadoje, bet ji yra atmetęs olimpinis Britanijos komitetas. Galimas dalykas, dabar atsirasi ir daugiau kitų valstybių, kurios savo sportininkus išsųs iš Maskvos olimpiados, kai tokį sprendimą jau padarė JAV. Kanadoje tik provincinis Ontario parlamentas yra priėmęs rezoliuciją, pasisakančią prieš kanadiečių dalyvavimą Maskvos olimpiadoje.

Prezidento problema

Pasitarimus palestiniečių savivaldos klausimu Vašingtone turėjo JAV prez. J. Carteris ir Egipto prez. A. Sadatas. Ligšiolinėse Egipto ir Izraelio derybose nepadarė jokios pažangos Izraelio okupuotos vakarinės Jordano pakrantės ir Gazos juostos klausimu, nors šiai sričiai buvo pažadėta savivalda. Pagal pradinę sutartį tarp Izraelio ir Egipto savivaldos klausimas palestiniečiams turi būti išspręstas iki š. m. gegužės 26 d. Dabar kelionė į Vašingtoną laukia Izraelio premjero M. Begino. Praėjusią savaitę penki arabų teroristai iš Libano buvo išiveržę į izraelitų kolchozą, reikalaujanti laisvės politiniams palestiniečių kalinimams. Kaip jau įprasta tokiems atvejais, Izraelis su jais nesileido į kalbas. Kautynėse įsiveržėliai buvo nušauti, bet aukų turėjo ir Izraelis. Po šio incidento Izraelis vėl pasiuntė savo kariuomenės dalinius į pietinį Libaną, kuri tvarko paties Izraelio apginkluota dešiniųjų arabų grupę, praėjusią savaitę netgi turėjusi drąsos pagrobti 10 ainių karių, priklausiančių Jungtinių Tautų taikos priežiūros komisijai.

Šiame numeryje:

- Lietuviai ir lenkai
- Vis dar nėra sąlygų ramiam dialogui net išeivijoje
- "Kronikai" aštuoneri metai
- Vokiečių dienraštis apie įvykius okupuotėje Lietuvoje
- Lenkai ir gudai sovietinėje orbitoje
- Paryžiuje leidžiamas žurnalas apie gyvenimą Gudijoje
- Tėvai lieka beveik vieni
- Seimos motina apie tėvų atsakomybę ir galimybes
- Su pietiečiais Kanadoje
- Kanadiečių susitikimas su lietuvių jaunimu iš pietų
- Studentų vadovaujama programa
- "Gintariniai aidai" — lietuvių radijo programa Hamiltone
- Propagandinės akys žvelgia į jaunimo kongresą
- Atsilepiant į sovietinio "Gimtojo Krašto" daromus priekaištus
- Jaunimo veiklos planai
- P. Lietuvių Jaunimo Sąjungos kultūrinė-visuomeninė veikla
- Magiškas Žoromskio menas
- Dailininko paveikslų parodos belaukiant Toronte
- Šiauriniai Rytprūsiai po 1945
- Paskutinė straipsnio dalis apie būklę Rytprūsiose

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Demokratija ir piliečių elgesys

B. VAICAITIS

Pasibaigus I D. karui, Vidurio Europoje nuo Baltijos iki Viduržemio jūros atsistieigė daugelis valstybių demokratiniams pagrindais su kelių politinių partijų sistema. Dešimties metų laikotarpyje įsigalėjo vienkia ar kitokia autoritėtinė valdžia, išskyrus Čekoslovakiją, kuri išilka kelių partijų sistema iki II D. karo.

Vidurio ir Pietų Amerikos kraštams nesiekia įgyvendinti demokratinę valdymą V. Europos pavyzdžiu. Afrikos tautoms buvo bandyta suorganizuoti vyriausybės su kelių politinių partijų sistema demokratiniams pagrindais. Jų politiniai vadai pažįsta demokratines valdymo sistemas, nes daugelis jų išėjo mokslos Vakarų universitetuose, bet savo kraštuose turi diktatūras sistemas. Kaip pavyzdį galima suminėti Iraką, kur Bathist socialistai, 1968 m. paėmė valdžią, ne tik naujų rinkimų neskelbia, bet ir Kremliaus pavyzdžiu įsteigė slaptają policiją, užgniaužiančią pasireiškusią opoziciją.

Vakarų pasaulio demokratinės valstybės duoda piliečių daugiau laisvės, dvasinių ir materialinių gėrybių, negu kitokios valdymosi formos. Jeigu jau su ta prielaida sutinkame, tai žvilgtelėkime, kokios priežastys verčia valstybes atsistieigti demokratinę principų ir perieiti prie autoritėtinę sistemų, kurios mūsų laikais yra nepopuliarios, smerkiamos, nes reiškia žmogaus teisių siariniama.

Atsakymas: stoka piliečių demokratinio sąmoningumo bei drausmingumo. Imkime pvz. anglosaksų kraštus, kur vyrauja sena demokratija su visomis demokratinės valstybės tradicijomis. Ir ten piliečiai nevisuomet pasižymi tauriu žmoniškumu, idealiu pasišventimu savo visuomenei ir pagarba kitaip maščiančiam, bet visdėlto per šimtmečius išsilaike dviejų ar daugiau partijų demokratine valdymosi sistema.

Kad neviskas demokratiška, kas demokratiname krašte daroma, galima pavaizduoti ir 1978 m. pašto unijos streiku Kanadoje. Toronto pašto unija turi apie 5000 narių. Kai buvo balsuojama, ar išplėsti neteisėtą streiką ir sustabdyti veikimą Toronto pašto, kurio centras apima visą kraštą, balsavime dalyvavo tik 638 nariai. Už streiką balsavo 334 karingieji unijų nariai, prieš streiką pasisakė 304 nariai. Kadangi karingo unijos vado buvo parinkta balsavimo diena šeštadienis, daug narių išėjo namo prieš balsavimą, kiti nežinojo, tretai neatvyko balsuoti ir neatliko pilietinių pareigų. Pašto patarnavimas buvo sustabdytas visam kraštui kelių karingųjų unijos narių pagal ankstyvesnio pašto unijos

Lenkai ir gudai sovietinėje orbitoje

STEPAS VARANKA

Čia spausdiname antrąją dalį straipsnio "Lenkai, lietuviai, gudai", kuris buvo įdėtas lenkų žurnale "Kultura" 1980 m. 1 nr. Tai atpasakojimas svarbesnių vietų, ypač liečiančių ir lietuvių. Pirmoji minėto straipsnio dalis, t.y. jos atpasakojimas, buvo išspausdinta "T2" 1980 m. 15 nr. Red.

Šiandieninėje Gudijoje, ypač vakarų, lenkų religinė ir tautinė padėtis yra labai apgailėtina. Dar blogesnė tik, kurie po Rygos sutarties liko Rusijos pusėje. Ten jie buvo negailestingai naikinami, vežami į Sibirą, Kazakstaną ir tolimą Altajaus kraštą. Nutautinimui buvo naudojamos įvairiausios priemonės. Visa, kas surišta su Lenkija, buvo naikinama ir išbraukiama iš istorijos. Vien Pinksio vyskupijoje nuo 1939 m. žuvo 77 kunigai. Kaikurie istoriniai faktai nuslėpti, kiti iškraipyti ir suklaidoti pagal rusišką komunistinį planą.

Seniau ir dabar

Pradžioje padėtis, pasibaigus lenkų-bolševikų karui, nebuvo taip skaudžiai sunki ir tragiška. 1925 m. ten gyveno 300.000 lenkų. Jie turėjo savo dvasiškius, spaudą, buvo 145 lenkiškos mokyklos, kur dirbo 235 mokytojai. Minske buvo technikumai su 125 mokiniams ir 22 mokytojų. Gudijos universitete studijavo 385 studentai. Lenkai komunistai dirbo įstaigose ir įvairiose institucijose. Leido dienraštį "Mlot" (Plaktukas), savaitraštį "Gwiazda Młodzieży" (Jaunimo žvaigždė).

Šiandien oficialiai Liaudies Lenkija ir Gudija nėra prieštai. Gudija padidėjo plotu ir žmoniškis Lenkijos sąskaiton po II D. karo.

Po oficialia broliškumo kauke lenkai Gudijoje neturi nei mokyklų, nei spaudos, nėra nei vienos lenkiškos institucijos. Tai savotiškas paradoksas broliškoje tautoje-respublikoje.

Zlugus Lenkijai, Sovietų Sąjunga po II D. karo užėmė dalį Lenkijos, iš kur dalis lenkų pasitraukė Lenkijon. Kiti buvo verčiami rašyti gudaus. Tik nedidelė dalelė sugebėjo apginti savo tautybę. Lenkai gyventojai tose srityse nenorėjo imti jiems išduodamų naujų dokumentų, išmesdavo juos. Pareigūnai sakė — vėliau prašysite tų dokumentų. Taip ir atsitiko. Be tų dokumentų negalima buvo gauti nei darbo, nei buto. Vienintelis darbas be dokumento buvo kolchozas. Paskutiniu laiku išduotuose dokumentuose nėra iš viso tautybės įrašo. Tikslas — kad nebūtų rodomas tautinių mažumų skaičius.

1960 m. statistika rodė, kad lenkai buvo užsirašę 143.000, o 1970 m. liko 116.000. Sumažėję 18%. 1944/45 m. panaudotas buvo teroras imant vyrus ir kariuomenę; kurie rašėsi lenkais, buvo surinkti į didelį būrį ir nuvesti už netoli esančio prie miško kalno. Ten pasigirdo automatiniai šūviai. Tai buvo suvaidintas "sušaudymas". Nežūrint bauginimo ir grasinimų, lenkai sakydavo, šaudykite, mes esame lenkai. Išrengtus iki nuogom naujokus varydavo į miškus darbam. Toliau nuo sienos, prie Ašmenos, Molodecno, Baranovičių, nutautinimo spaudimas buvo labai žiaurus. Knygos, spauda, ir religiniai reikmenys dingdavo pakeliumi.

Ivairios tarptautinės sutartys ir išpareigojimai neturi jokios reikšmės. Helsinkio susitarimai, pasirašyti ir Sovietų Sąjungos, yra beverčiai. Po popiežiaus Jono-Pauliaus II išrinkimo ir jo apsilankymo Lenkijoje sąlygos pablogėjo. Didesnė laisvė turi lenkai, gyvenantieji arčiau Gardino ir Brestos.

Straipsnio autorius P. Lida rašo, kad prieš porą metų Lenkijos-Sovietų Sąjungos Draugystės Sąjunga (kartu ir autorius) aplankė Minską. Jis ten aplankė vieną lenkų šeimą ir juoko forma paklausė šeimninko 14 m. sūnų: "Kas tu esi, lenkas ar rusas?" Atsakymas buvo: "Ja polakiem ne chozu byc, bo u polakow gerojow niet". (Aš lenku nenoriu būti, nes lenkai neturi didvyrių.) Aiškiai iš to matyti, ko siekia rusai.

Gudijos mokyklų programose lenkai yra laikomi imperialistais, prispaudėjais ir žmonių išnaudotojais. Lenkai sudaro žemiausią luomą. Dėlto ir augštuosius mokslus baigia jų ma-

ženis skaičius, negu lietuvių ir ukrainiečių.

Religinė būklė

Gardine lenkui kunigui pagrįsta, kad jis, krikščydamas vaikus, duoda jiems lenkiškus vardus. Jis į tai atsakė: "O ką jūs darote?" Tiems, kurie priešiasi, sakoma: "Čia ne Lenkija, čia Gudija". Dabartinėse sąlygose lenkiškumas Gudijoje nyksta. Jaunimas, ypač berniukai, didžiuojasi Sov. Sąjungos techniškais išradimais. Būna atsitikimų, kad 16 m. vaikai draudžia tėvams namuose lenkiškai kalbėti. Dauguma, kurie užsirašo rusais, nustoja lankyti šventoves. Jie materialiai pradeda geriau gyventi — statosi namelius ir perka mašinas.

Bendras katalikų skaičius Gudijoje, religinio kulto ministerio žodžiais, siekia 220.000. Apie tai jis pasakė 1978 m. kun. Pūpinui (jau miręs). Prasidėjus II D. karui ir vokiečiams tas sritis užėmus, įvyko katalikybės atgimimas.

Siuo metu Gudijoje yra veikiančios tik 87 šventovės. Jose dirba 52 pasenę ir liguisti kunigai. Dauguma jų perėjo per kalėjimus ir Sibiro taigas. Dėl gausumo žmonių, norinčių atlikti išpažintį, vienur kitur kunigai fiziškai negali to atlikti. Jie gavo bendrą nuodėmių atleidimą. Tokie įvykiai buvo Ukrainoje Hreczany-Chmielnicki parapijoje.

Oficialioji religinė kalba po Vatikano santarybos kunigų iniciatyva įvesta lenkų. Autoriaus nuomone, tuo buvo padaryta viena didžiausių klaidų. Nuo to laiko prasidėjo tautinių mažumų nepasitenkinimai. Katalikų Bendrija gali sulaukti nepageidaujamų pasekmių. Valdžia ir tai žiūri nepalankiai. Lenkų kalba net jau darosi mažai suprantama naujajai kartai, nors šventovėje jie meldžiasi ir gieda tik lenkiškai. Tai savotiškas paradoksas.

Painiava su kalbomis

Vienas kunigų buvusioje pasienio parapijoje Krasne prie Minsko pradėjo vartoti pamokluose rusų kalbą. Pamoklų pasiklausyti susirinkdavo minios ir iš tolimų apylinkių. Valdžia uždraudė tai daryti. Gudų kalba sakomi pamokslai sutinka pasipriešinimą. Lenkų kalba liturgijoje, kaip ir lotynų, tapo savotišku simboliu ir viltimi. Gudų kalba liturgijoje vietinių gyventojų yra atmeta. Tik vienas kunigas iš 52 pagal programą jau kelinti metai atlieka religinius patarnavimus gudų kalba. Tai kun. Czerniawski, mironas. To kunigo nuomone, vienoje Gudijoje turėtų būti įvesta šventovės tik gudų kalba.

Ryškūs duomenys rodo, kad po karo Gudijoje gudų kalba nyksta. Mažėjimas mokyklų gudų dėstomąja kalba yra labai ryškūs. Juntamas perėjimo laikotarpis į rusų kalbą. Prieš porą metų kun. Czerniawski kunigų draugų tarpe skundėsi savo nevaisinga kolone ir Romą, sakydamas: "Turėjau tapti vyskupu ir pradėti daryti tvarką Gudijoje, bet lenkai pilsudskininkai neprileido." Žmonės kun. Czerniawskio pamaldų vengė. Užprašyti Mišių žmonės dažnai važiuodavo net į Vilnių ir ten išsipasakodavo savo vargus. Būdinga, kad lietuviai kunigai paremdavo to kunigo idėjas. Štai keletas skaudžių ir juokingų pavyzdžių. Besimeldžiantiems ir giedantiems lenkams šventovėje kun. Czerniawskis duoda pastabą: "Jūs turite gudiškai melstis". Žmonių atsakymas: "Neturime iš ko melstis!" "Iš debesų", atsako kunigas. "Mes lenkai", — sako parapijiečiai. Kun. Czerniawskis: "Kokie jūs lenkai, jeigu gyvenate Gudijoje ir valgotė gudų duoną". Susirinkusiųjų atsakymas: "O kodėl klebonas amerikietiškus kviečius valgai ir Gudijoje gyveni?"

Didelė parapija Rakow prie Minsko nepriėmė to kunigo pasiūlymo lankyti tą parapiją su savo religinėm paslaugom. (Prie

Gudijos yra prijungta 40 Vilniaus vyskupijos parapijų.)

Vienas senyvas kunigas gudas, išėjęs į laukus pasivaikščioti, sveikina grįžtančius iš fabriko darbininkus gudiškai, sakydamas "dėly dien". Darbininkai atsakinėja "zdrastvujtie". "Kodėl taip?" — klausia kunigas. "Pas mus kalbama rusiškai" — atsako jam. Sutinka jis vaikus. Vėl tas pats. Vaikai sako: "Mes lankome rusišką mokyklą". Sutiktos moterys jau iš tolo sveikina, sakydamos "Niech bendzies pochwalony Jezus Chrystus". Prasideda pokalbis dėl kalbos. Moterys gudiškai jam sako: "Mes namuose ir darbovietėje kalbame "po prostemu", bet su Dievu šventovėje ir su kunigu — lenkiškai. "Kodėl?" — klausia kunigas. "Todėl, kad mūsų kalba perprasta šventovei. Taip pat ir mums labai nemalonu, kai kunigas į mus kalba paprasta kalba — gudiškai". Tai mažas spindulėlis tame mišinyje.

Tautybės rodyklė čia nėra kalba, bet religija. Katalikai laik save lenkais, ortodoksai — gudais. Bendrija Gudijoje yra pavojuje. Kunigai sako: "Atrodo, kad Dievas mus užmiršo". Sovietų politika tose srityse yra brutali ir griežta.

Nėra hierarchijos

Lietuviai ir Latvijoje yra organizacinė struktūra, kuri nevyksta, bet stiprėja ir plečiasi. Lietuva turi savo administraciją. Gudijoje ir Ukrainoje nyksta katalikų šventovės. Kunigai, kurių tebuvo 50, retėja — miršta. Iš kaimyninės Latvijos ir Lietuvos neįsileidžiamas nei vienas kunigas. Visa Gudija turi tik 3 klierikus — Rygoje, Kaune ir Balstogėje. Kai 1970 m. delegacija, nuvykusi į Gardiną pas religinių reikalų įgaliotinį, paklausė, kodėl Lietuvoje tikybė srityje galima šis ir tas, o pas mus nieko, įgaliotinis atsakė: "Ot tam zapadnyj narod, bolie kulturnyj i tam nada inaczė" (ten vakarų tauta, kultūringesnė, ir ten reikia kitaip).

Gudijoje iš per 300 šventovių ir kelių šimtų katalikų kunigų išliko 87 šventovės ir 52 seni Sibiro bausių stovyklų nuvarginti ir KGB persekiojami kunigai. Šventovės, seni, garbingi praeities paminklai naikinami. Nežinia, ar istorijoje išliks žinios apie jų buvimą, nes istorija yra klasuojama. Naujų kandidatų parinkimas priklauso nuo KGB. Siuo metu Gudijoje yra tik 10 kandidatų į klierikus, ir tie yra menko išsilavinimo. Jų katekizmo žinojimas labai silpnas. Ukrainoje 1977 m. buvo tik 27 prašymai į seminariją. Visi kandidatai buvo iš lenkiškų šeimų. Leidimus gavo tik du istoti į Rygos kunigų seminariją. Naujoji karta religiniais reikalais mažai domisi.

1979 m. grupė 27 kunigų pasirašė ir įteikė "respublikos" valdžiai peticiją, prašydami įsteigimo seminarijos ir vyskupo paskyrimo. Neuzilgo pirmas pasirašęs kun. Pupinas buvo iškviestas į ministeriją. Ten jam buvo išdorožtas aštrus "pamokslas". Kun. Pupinas stengėsi išdėstyti religinius žmonių pageidavimus ir sunkių kunigų padėti Gudijoje. Dalyvavęs kabinete KGB atstovas paklausė kunigą, ką jie mano daryti, kai kunigų skaičius sumažės. Kun. Pupinas atsakė: "kreipsimės pagalbos į Lietuvą". Saugumietis: "Mes neleisime". "Tada mes prašysime Lenkijos". Rusas: "Mes uždrausime". Pagaliau KGBistas sako: "Duokite kandidatų pavardes". Kunigas: "Mes jau vieną kartą davėme. Kandidatai ir jų tėvai buvo terorizuojami ir išmetami iš darbo ir net išvežami į Sibirą".

Pagal dr. Al. Barszewskį, gudų Lenkijoje yra 250.000 ("Kultura" 1979 m. 5 nr.). Iki 1950 m. buvo 200 pradinių mokyklų. Vėliau jos greitai mažėjo. Dabar yra 60. Išėina savaitinis laikraštis "Niwa" Juos "nematomai" remia didysis kaimynas, kuris iš vienos pusės truputį glosto, iš kitos kiršina.

KANADOS LIETUVĖ KVICEIA TAUTIEČIUS

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą, įkainojant namus, tvarkant mirtigčių reikalus Vankuveryje, pasinaudoti sąžiningu patarnavimu

ALBENIA ANDERSON
Tel. 433-8231 291-1861 (namų)

MACAULAY NICOLLS MAITLAND & CO. LTD.
REAL ESTATE (serving Greater Vancouver area since 1898)
#101 - 5021 Kingsway, Burnaby, B.C., V5H 4A5, Canada

Padėka

A+A

Mano brangiam vyrui

Mečiui Kriščiūnui

staiga ir netikėtai iškeliauvus amžinybėn, dėkoju draugams ir pažįstamiems už pareiktą man užuojautą, aukas šv. Mišioms ir gražias gėles.

Dėkoju visiems, atsilankiusiems į laidotuvių namus, dalyvavusiems šventovėje ir palydėjusiems į paskutinę poilsio vietą — šv. Jono lietuvių kapines.

Nuoširdžiai dėkoju kun. L. Januškaitiui, OFM, ir kun. E. Jurgučiai, OFM, už maldas bei Rožinį, laidotuvių namuose, kun. A. Šimanavičiui, OFM, B. Mikalauskui, OFM, kun. B. Pacevičiui už šv. Mišių atnašavimą, kun. E. Jurgučiai, OFM, už palydėjimą ir maldas kapinėse.

Dėkoju vargonininkui P. Gulbinkui už gražias giesmes šventovėje. Dėkoju draugams nešiusiems kars-tą, o J. Karpiui už atsiseikinimo žodį.

Nuliūdusi žmona

A+A

BERNARDUI ŠURMAIČIUI mirus,
žmoną JULIJĄ, dukteris — LAIMĄ BILDUSIENĘ,
DANUTĘ BALSINIENĘ bei visus artimuosius liūdesio
valandoje nuoširdžiausiai užjaučiame —

"Aukuras"

Hamilton, Ont.

A+A

JUOZUI RAMANAUSKUI
mirus,

jo žmonai ADELEI, šeimai, giminėms ir artimiesiems
reiškiame gilią užuojautą —

Anapilio Moterų Būrelis

A+A

veterinarijos gydytojui

POVILUI GUDJURGIUI

mirus,

žmoną MARYTĘ, sūnų POVILĄ, dukras LYDIJĄ,
RUTĄ ir DAINĄ giliai užjaučiu bei kartu liūdžiu —

Aloyzas Puida

Kingston, Ontario

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

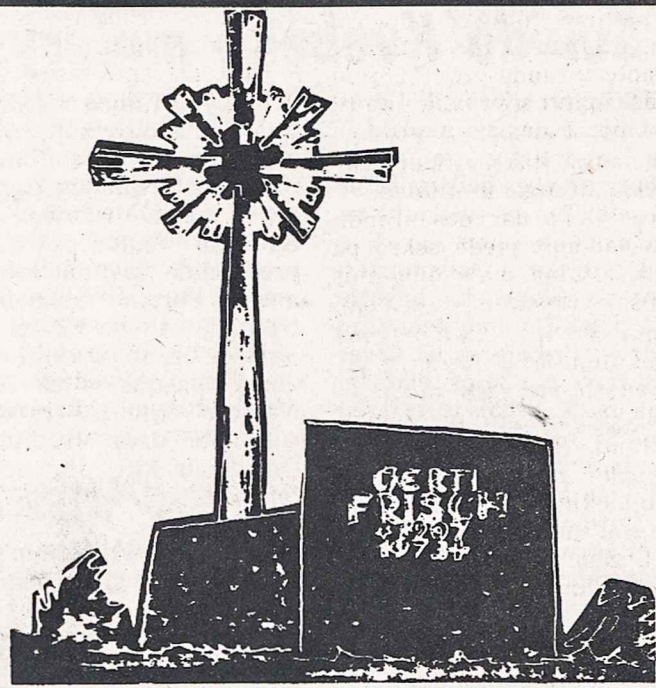
Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai, Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Saldytuvai
- * Televizijos aparatai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Skalbiamosios mašinos
- * Siuvamos mašinos
- * Vaikų baldai
- * Rašomos mašinėlės
- * Įvairūs kilimai

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PASKUTINĖ KELIONĖ

Z. Baleišienė "Valstiečių Laikraščio" 28 nr., atsiliepdama į skaitytojų laiškus, sprendžia lig šiol kompartijos biurokratų neišspręstas laidotuvių problemas. Rašiny "Paskutinioji žmogaus kelionė" pradėdamas vienos kaimo mokytojos pasakojimu apie šeštąją Rimą, kuris ateitinėje valandėlėje viešai pareiškė: "Jei bažnyčios nebūtų, kas mirusį žmogų palaidotų!" Toliau Z. Baleišienė atskleidžia liūdną to šeštoko patirtį: "Prieš ketelį mėnesių mirė Rimo senele. Rimo mama — našlė su dviem vaikučiais ir sena motina ir turtingų mūsų kolkūjų atsikėlė neseniai. Mirus vyrui, sakė, nebegalėjusi gyventi uošvių namuose. Ūkyje gavo kambarį, darbą fermoje. Moteris darbšti, tyli, dar neatsigavusi po patirtų nelaimių, ir čia nespėjo įsigyti nei gerų drabužių, nei pažistamų. Mirus motinai, nubėgo pas kolkūjo pirmininką: "Padėkit, neturiu į ką atsiremti, ir pinigų neturiu"... Turėk proto, moteriške... — atsakė pirmininkas, — derlius žūsta, kas gi lakstys, metės darbus, dėl tavo bėdų. Ir taip jau tris dienas už tave kitos karves turės melžti. Avansą išmokėsim, sunkvežimį į kapus nuvežti duosiu." Rimo mama verkdamas atbėgo pas mokytoją: "Atsiprašiusi nuo pamokų, surinkusi lavytės, šiaip taip paruošiau kambarį, pašarvojom senutę. Pėsčia pėdinau beveik dešimtį kilometrų į apylinkės vykdomąjį komitetą su tvarkyti reikalingu dokumentu. Apėjęau moters kaimynus, kad kuo galėdami padėtų..."

LAI DOTUVES SU VARP AIS

Z. Baleišienė tęsia idėjų pokalbį su Rimo mamai pagalbos ranką ištiesusia mokytoja: "O toliau...? Tą patį vakarą atvažiavo zakristijonas, pareiškė gilią užuojautą šeimai klebono ir savo vardu, pasakė, kad bažnyčia bus paruošta, mirusią pasistiks varpų gausmas. Dėl atsilgimo teigu nesijaudina, kai turės tada ir atsilygins. Palydėdama mirusiąją labai mąžytis būrėlis žmonių, nes buvo pats darbmietis... Prie kapo duobės klebonas pasakė kalbą... Negaliu nurodyti šio įvykio adresą, juoba, kad ir aš pirminko nebėra gyvųjų tarpe. Tik perskaitysi daugybę užuojautų laikraštyje, pagalvojau: ne visų širdyse jis paliko šviešų atminimą..."

BEDIEVIO LAISKAS

Užbaigusi jautrią Rimos senele laidotuvių istoriją, Z. Baleišienė perėina prie V. Kazlausko laiško iš Alytaus rajono. Save jis laiko užkietėjusiu bedievium, nes tokia ji nuo pat jaunystės vadindavo davatko. Laiške jau astuntą dešimtį, tai gerai suprantu, kad netoli ta diena, kai reikės atsigulti po geltoną smiltelę. Ir pradėdau manyti, kad nebevygas pavuosiu dar ir bažnytelėje, kurioj paskutiną kartą buvau, kai tuokėmės beveik prieš pussimtį metų — civilinės santuokos tada nebuvo. Ne todėl, kad mano žmonelė mane mirusį išduotų. Bet kur jau jai, senutei, suorganizuoti, kad prie mano karsto kas pagrotų dūžiąsą raudą ar kitą graudžią melodiją... O be nieko nenorės užkasti... Neseniai palaidojom gerą mano draugą ir bendramintį. Jam gerai — keturi vaikai su šeimomis. Ir visi suprakaitavę su savomis mašinomis lakstė, kol gavo vainikus, muzikantus, pašarvonės reikmenis. Mūsų vaikėli nusišė karas. Mes patys žemelė arėm ir jokių didesnių nuopelnų visuomenei neturim..." Pasak Z. Baleišienės, kompartijos

ST. PETERSBURG, FLORIDA

SV. KAZIMIERO MINEJIMAS ir vietos vyskupo T. Larkino pagerbimas įvyko kovo 4 d. Holy Name šventovėje pamaldose dalyvavo 9 kunigai ir daug tikinčiųjų. Vyskupas pasakė pamokslą. Lietuviškos giesmės giedėjo klubo choras, vadovaujamas muz. P. Armono.

Vyskupo pagerbimas vyko klubo salėje. Čia vyskupas apžiūrėjo madoje salėje suruoštą tautinę — religinę parodėlę, kurios įrengimui vadovavo E. Kačinskienė. Apžiūrėjus parodėlę, A. Karnienė vadovaujant, didžiojoje salėje prie pietų stalo vyko iškilmingoji dalis. Kalbas pasakė dr. J. Petrikas, prel. J. Balckūnas, Holy Name par. klebonas F. Goodman ir kun. K. Butkus, OFM. Pastarasis iškėlė vyskupui lietuvių dovanėlę — čekį, o Sv. Kazimiero misijos komiteto pirm. A. Grudzys ir sekr. O. Galvydienė įteikė misijos dovaną — koptystulpį. Sugiedojus "Ilgiausių metų", vyskupas šiltais žodžiais padėkojo už nuosirdų priėmimą. Vėliau jis praplovė klubo šeiminkėms B. Chlaimauskienės iškeptą didžiulį tortą, kuriuo buvo pavašinta per 300 žmonių. Klubo chorui padainavus tris dainas, žmonės keliant ovacijas, vyskupas T. Larkin išsukubėjo į kitą parapiją.

TAUTINIŲ GRUPIŲ FESTIVALIS įvyko kovo 6-9 d. d. Dalyvavo 34 tautybės. Aplankė apie 50,000 žmonių. Lietuviai dalyvavo su savo virtuve, meno paviljonu ir tautiniais šokiais bei dainomis. Festivalio lankytojai važiavo mūsų poniai pagamintais skanumynais, gėrėjosis gražiai su tvarkytais rodiniais meno paviljone, grojėjos tautinių drabužių spalvų deriniu, kai scenoje sukosi 16 porų šokėjų. Daug kas klausė: "O kur gi

biurokratų numatytos civilinių laidotuvių paslaugos dar pilnai nepasiekia kaimo gyventojų: "Ne paslaptis, kad kartais ir netikintis žmogus palaidojamas su religinėmis apeigomis tik todėl, kad velionio artimiesiems taip patogiau. Bažnyčia turi viską: ir skambius varpus, ir puošnius katafalkus, žvakides, ir kitą laidotuvių atributiką..."

KAUNO "DROBĖ"

"Tiesos" 63 nr. rašoma apie Kauno "Drobės" fabriką. 1937 m., valdomas amerikiečių, turėjo 2,450 verspčių, 44 audimo stakles, kasmet išaudavo apie 40,000 m audinių. Dabar "Drobėje" verspčių yra septynis kartus, o audimo staklių beveik tris kartus daugiau. Metinė gamyba prieškarinį lygį viršijo septynis kartus. Kauno "Drobė" yra vadinama gamybinio susivienijimu. Jai priklauso buvusi "Lima", paversta audimo-taurinimo fabriku, verpimo fabrikas. Vietiniuose prie Druskininkų ir Šilutės audimo fabrikas. Nutarta iš pagrindų atnaujinti audimo-taurinimo fabriką. Tada iš "Drobės" bus galima išskirti pasenusius taurinimo įrenginius, papildomai įrengti 6,000 verspčių, 90 audimo staklių. Metinė "Drobės" gamyba tada padidės 2 milijonais metrų audinių.

SESI MILIJONAI

1958 m. darbą Kaune pradėjo elektromechaninė gamykla "Elektra", pastatyta Nemuno pakrantėje. Tais metais ji pagamino pirmą tūkstantį elektros variklių, po 11 metrų — milijoną, o š.m. vasario 28 d. visa lišiolinė gamyba jau pasiekė 6 milijonus variklių. Jie yra reikalingi metalo pjūvimo įrenginiams, tekstilininkams, chemikams, maisto pramonės darbuotojams. Džiaugiamasi, kad kauniečių variklius perka Čekoslovakija, Prancūzija, Britanija ir Italija. Vyr. technologo Henriko Jovaišos teigimu, pradėdant darbą 1958 m., teko tris mėnesius tubulintis elektromechanikę Jaroslavo gamykloje. Dabar kauniečių įmoneje dažnai lankosi giminųjų gamyklų atstovai iš to paties Jaroslavo, Mogiliovo, Charkovo, Jerevano. Sukurtą variklį pagamino: justino pilno stampuotojai Sigitas Veigelas ir Zigmantas Ūsas, liejikas Nikolajus Sapira, automatininkai Marijonas Moleris, Vytautas Aleknavičius, vinytoja Onutė Slugždinienė, iranikininkas Kazimieras Kabaškinas, detalių apdorotoja Justina Šeškevičienė. Siemet tikimasi pagaminti 600,000 elektros variklių.

BITININKYSTES MUZEJUS

Lietuvos liaudies buities muzėjuje prie Rumšiškių buvo pastatytas dviaugštis svirnas, kuriame kauniečiai bitininkai įrengė idėjų bitininkystės muziejų. Simtmečiais matuojama bitininkystės istoriją atskleidžia įvairių rūšių aviliai, prietaisai jiems gaminti, bitininkų darbo įrankiai. Lankytojai yra nuvedami į greitą esantį pušyną, kur jiems parodomas medžių drėvėse apsigyvenusių bitės.

KAUNIEČIŲ PROJEKTAI

Miestų statybos projektavimo instituto architektai G. Janulytė ir V. Makaraitis suprojektavo kultūros ir turto rūmų Vitebskui. Pagal jaunųjų Kauno architektų planus jie buvo pastatyti Vitebsko centre, Dvynos ir Vitbos upių santakoje. Pastatas yra tapęs jungiamąja naujojo Vitebsko ir jo senamiesčio grandimi. Jis turės 40 metrų augščio bokštą su apžvalgos aikšte. V. Kst.

toji Lietuva?" Žinoma, visiems buvo atsakyta ir paaiškinta.

Mūsų meno paviljoną aplankė daug lietuvių kilmės žmonių. Tokie stengdavosi įsigyti anglų kalbą knygų apie Lietuvą. Teko susitikti klubo įgyva lietuvių kilmės moteri, kuri gyvena St. Peterburgo apylinkėje. Ji lietuviškai nekalba, bet, festivalio metu gavusi informaciją, atvažiavo į klubą pietu ir išgijo norimas knygas apie Lietuvą.

PIETU AMERIKOS JAUNIMAS

— tautinių šokių grupė "Ažuolynas" iš Urugvajaus ir vokalinis vienetas "Žibutės" iš Argentinos po dviejų spektaklių, kurie įvyko kovo 16 ir 17 d. d. lietuvių klubo salėje, kovo 17 d. išvyko namo. Jų pasirodymuose, kurie buvo tikrai įspūdingi, dalyvavo apie 600 žmonių. Žiūrovai svečius apdovanojo, suaukodami \$462. L. Z.

Windsor, Ontario

PAMATYKIME LIETUVĄ. Gegužės 4, sekmadienį, 1 v. p. p., Sv. Kazimiero parapijos salėje (808 Marian) bus rodomi lietuviški spalvoti, garsiniai filmai: "Laisvoje tėvynėje" — filmas fotografuotas Lietuvoje 1938-39 m. Jame rodoma daug vaizdų iš visos Lietuvos ūkio, statybos, įvairių švenčių, organizacijų veiklos. Daug vaizdų iš Lietuvos kariuomenės švenčių bei manevrų Žemaitijoje.

Antras filmas iš dail. A. Tamošaičių sodybos su Hamiltono "Gyvatarų" šokių grupe. Jame rodoma daug lietuviškų audinių, juostų, meno bei tautinių šokių gamtos aplinkoje. Visi maloniai kviečiami pasižiūrėti.

Lietuvių Tautodailės Instituto Windsorio skyrius

Maloniai kviečiame visus tautiečius dalyvauti **Hamiltono**

mergaičių choro "AIDAS" ir solisto Rimo Strimačio

KONCERTE

Š. m. balandžio 27, sekmadienį, 4 v. p. p.,

Chorui vadovauja muzikas JONAS GOVĖDAS

Sir John A. MacDonald gimnazijos salėje, 130 York Blvd. (York Blvd. ir Bay St. N. kampas)

BILITAI — \$4, studentams — \$3. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po visų pamaldų Jaunimo Centre. Po koncerto Jaunimo Centre — VAISĖS.

Registruotis pas tėvų rėmėjų komitetą narius.

"AIDAS" LAUKIA VISŲ — RENGĖJAI

Kviečiame visus balandžio 26, šeštadienį, dalyvauti

BALIJUJE

rengiamame šaulių atstovų suvažiavimo proga

Hamiltono Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.

Mening programą atliks Montrealio Aušros Vartų parapijos choro vyrų oktetas. Šokiams gros Vaičiaus orkestras. Bus laimės staliukai ir įvairių gėrimų bufetas.

Vakarienės pradžia — 7 v.v. punktuliai. Koncertas — 8 valandą vakaro

Bilietai — vakarienei ir koncertui \$10, tik koncertui ir šokiams \$4

Rengia DLK Algirdo šaulių kuopa

London, Ontario

ATEJO, BET NENOREJO ISEITI... "Pašvaistės" choras, tautinių šokių grupė "Antroji jaunystė" ir prijauciantieji savo stropiesiems dainininkams bei šokėjams Olga ir Algimantui Švilpoms naujajame jų name surengė malonią staigmeną — įkurtuves.

Seimininkai vakarienei laukė tik poros svečių, o jų atvyko... per 40! Ir tai dar neviskas: jie atvyko, bet nenorėjo išvykti — taip jiems buvo miela pabuvoti su maloniais šeiminkais puošniame ir labai praktiška įrengtame jų name, ypač kad ne daug lietuvių turi tokius ar panašius namus.

Ne tik namas, bet ir visa aplinka retai sutinkama. Nors namas yra miesto ribose, bet jį supa natūralus grožio pamiškė. Algimantas yra ilgaamvis skautų veikėjas, o Olga — labai aktyvi katalikių moterų veikėja ir viena iš pagrindinių spaudos balių rengėjų. Šėkmės ir laimūžės naujajame "palociuje" D. E.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES

paskelbimo 62-ji sukaktis buvo iškilmingai paminėta vasario 17 d., Elborno kolegijos salėje, dalyvaujant daliai londoniškų ir mažai grupei toliau nuo Londono gyvenančių lietuvių. Minėjimą surengė KLB Londono apylinkės valdyba, vadovaujama Vitolio Dragūno. Ji išleido spausdintą programą su versliniais skelbimais ir tuo būdu surinko lėšų. Kalbėjo V. Ontario universiteto istorijos prof. D. Pospelovsky. Programą atliko "Volungė" iš Toronto ir vietinės meninės jėgos — sol. I. Černienė, choras "Pašvaistės", paruoštas R. Vilenės, tautinių šokių grupė "Jaunystė", jaunimo ansamblis "Baltija" ir šeštad. mokyklos mokiniai. Šokėjams vadovavo M. Chailauskas. Po minėjimo lietuvių parapijos salėje buvo suruoštos visos programos atlikėjams. Su programomis išdalintus aukų vokus krašto valdybos darbas gražino tik 11 asmenų. Bendros minėjimo išlaidos buvo žymiai didesnės negu valdybos numatytos. Atleityje iškilų minėjimų rengimas turės būti iš pagrindų peržiūrėtas.

KLB LONDONO APYLINKĖS narių visuotinis susirinkimas įvyks š.m. gegužės 4, sekmadienį, 12 v., lietuvių par. salėje, 1414 Dundas St. Darbotvarkėje — einamieji reikalai, pranešimai, valdybos rinkimas ir t.t. Nariai prašomi dar prieš susirinkimą sumokėti solidarumo įnašą už 1980 m. ir permastyti lietuviškų darbų reikalus.

LONDONO APYLINKĖS KLB taryboje atstovauja keturi asmenys. Netrukus bus nauji rinkimai. Juos pasiūlyti gali 10 pasirašiusių tautiečių. Pasiūlymai turi būti pristatyti rinkiminei komisijai iki š.m. balandžio 20 d. Kandidatų, nejaunesni kaip 18 m. amžiaus, turi būti KLB nariai (susimokėję 1980 m. solidarumo įnašą), nepriklausą apylinkės rinkimų komisijai. Ir siūlytojai turi būti virš 18 m. amžiaus. Rinkimai bus gegužės 25 d., jei bus pasiūlyti bent penki kandidatai. Primenama, kad daugiau informacijos tarybos atstovų rinkimų reikalu galima rasti Londono apylinkės valdybos neperiodiniame žiniaraštyje "Aidas" 5 nr. arba kreipiantis į apyl. rinkimų komisiją, kurią sudaro dabartinės apyl. valdybos nariai. K.

• Norintiems susipažinti su "Tėviškės Žiburiai" jie siunčiami nemokamai. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — \$10, reguliari — \$14.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

MOKYTOJŲ SIĄ VASARĄ LAUKIA DVI STUDIJŲ SAVAITES: viena bus surengta rugpjūčio 17-24 d. d. Dainavos stovyklavietėje, kita — rugpjūčio 24-31 d. d. Kennebunkporte pas Tėvus pranciškonus. Abiem savaitėm JAV LB švietimo taryba yra gavusi finansinę federacinės JAV valdžios paramą.

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS Čikagoje peržiūri savo mokslo programas ir yra pasiryšęs išleisti vaizdajustes, kuriomis galės naudotis ne tik instituto lankytojai, bet ir neakivaizdinio skyriaus studentai. Tas juostas taipgi galės gauti ir lituanistinės mokyklos visame laisvajame pasaulyje. Juostos apims: lietuvių kalbos — gramatiką, sintaksę, istoriją, struktūrą, fonetiką, fonologiją, tarmes, palyginamąją baltiečių kalbų mokslą; lietuvių literatūros — tautosaką, poeziją, beletristiką, dramą; Lietuvos istorijos — šaltinius, problemas, metodiką; dailės — tautodailę, architektūrą, tapybą, meno istoriją; tikybos — jos dėstymo metodiką. Juostoms paruošti yra pakviestas gausus būrys įvairių sričių specialistų.

"LITO" BENDROVĖ suorganizavo kredito kooperatyvą Niujorko lietuviams. Federacinės valdžios įstaigos jį užregistruotas kaip "Kasa Lithuanian Federal Credit Union". Steigiamajame susirinkime kovo 21 d. Richmond Hill, N. Y., buvo priimti pagrindiniai veiklos nuostatai ir gairės. Kiekvieno nario santaupos bus apdraustos federacinės valdžios įstaigos iki \$40,000, taupytojams numatoma mokėti iki 7% palūkanų. Naujasis kredito kooperatyvas veiks "Lito" bendrovės patalpose, 86-01 114 St., Richmond Hill, NY 11418. Tel. 212-441-6799.

LIKVIDUOJAMI ŽIDINIAI. Amerikos lietuvių klubų už \$180,000 nupirko New Hampshire alkoholinių gėrimų komisija. Jame bus įrengta tų gėrimų parduotuvė. Nashua lietuviams šis klubas iligus metus buvo kultūrinės ir visuomeninės veiklos centru. Šv. Kazimiero draugija, įsteigta 1889 m. rudenį, kadaise pasišėmė didele veikla, o dabar turi tik apie 160 narių, kuriems jau nereikalingas klubas su baru. Elizabeth, N. J., nutarta parduoti lietuvių "Laisvės" salę, 269-73 Second St. Jai tvarkė salės bendrovė, dabar jos negalinti išlaikyti finansiniu požiūriu. Šios kolonijos lietuviams dar lieka lietuviškos parapijos salė.

ČKAGISKES "NAUJINIENOS" savo problemas atskleidė specialiu vedamuoju kovo 25 d., kuriame nusistatė, kad dienraščio leidimą buvo sustabdę federacinės valdžios mokesčių inspektorai dėl nesumokėto 1979 m. mokesčio. Inspektorijai pakviestas šaltkalvis rėtėžiais surakino linotipus ir kaikurias kitas spausdinimo mašinas. Pasak vedamojo, valdžiai nesumokėtoji \$9,200 suma išaugo iki \$14,000. "Nesinori tikėti, kad toks griežtas elgesys būtų priimtinas Naujinoms bei piktos valios. Kitos bendrovės, skolingos didesnės sumas, taip griežtai nebauždžiamos, darbo procesas nestabdomas. Tikimės, kad netolimoje ateityje ir šitas klausimas bus išaiškintas." Imokėjus paskubomis surinktus \$4,000, vėl buvo leista naudotis linotipais ir mašinomis.

Brazilija

ATEITININKŲ SEPTYNIADESIMTMEČIO sukakčiai skirtus renginius Sao Paulo mieste aptarė moksleivių ateitininkų valdyba — pirm. M. Remenciūtė, vicepirm. D. Saldys, sekr. S. Zutautas, glėbėja dr. S. Saldytė, studentai R. Saldys ir N. Guzikauskaitė, sendraugiai — kun. J. Šeškevičius, M. Vinkšnaitienė, J. Vaikšnoras, I. Tūbelienė, L. Butriavičienė, Vanda ir Julius Stankevičiai. Renginių sąrašą įtraukia: jubiliejinė vakariene birželio 14 d., susitelkimo dienos sendraugiams bei jų šeimoms Lituanikos stovyklavietėje liepos 11-13 d.d., jubiliejinė suvykta jaunimui liepos 19-28 d. d., jaunimo šventė ir oficialus sukakties minėjimas rugpjūčio 3 d., ateitininkų Mišios ir agapė gruodžio 6 d. Veiklos sukakčiai paminėti planuojama išleisti specialų savaitraščio "Mūsų Lietuva" numerį, surengti vaidinimą visuomenei, jei bus įmanoma. Šia proga prisimintina, kad Sao Paulo mieste tebėra gyvas dr. Elizejus Draugelis, prieš 70 metų dalyvavęs ateitininkų organizacijos steigime.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVŲ ORGANIZACIJŲ ir Spaudos Taryba, vadovaujama J. Mičiūdo, Vasario 16 minėjimą surengė vasario 17 d. Jis buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis Buenos Aires katedroje. Mišias atnašavo vysk. D. E. Collino, išstojamas kun. A. Steigvilio. Svečias taipgi pasakė ir įautr šiai progai skirtą pamokslą. Jaunimas pamaldose dalyvavo pasipušę tautiniais drabužiais. Po pamaldų ALOS Tarybos pirm. J. Mičiūdas ir PLB vykdomasis vicepirm. V. Kleiza padėjo vainiką prie Laisvės piramidės 25-tosios gegužės aikštėje. Žodį tarė visuomenininkas Z. Juknevičius ir J. Mičiūdas. Antrosios pamaldos vakare buvo atlaikytos Aušros Vartų parapijos šventovėje. Po

jų visi dalyviai susirinko parapijos salėje. Paskaitą skaitė Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. G. Morkūnaitė, PLB valdybos linkėjimus perdavė svečias iš JAV V. Kleiza. L. Sruoga prabilo apie K. Doneičio 200 metų mirties sukaktį. Programą atliko: "Inkaro" tautinių šokių grupė, Mindaugo Draugijos šokėjai iš Berisso, vokalinė "Žibučių" grupė ir jaunoji sol. A. Jocyte.

Australija

VIENUOLIKTAJAME ADELAIDES FESTIVALIJE kovo 22 diena buvo skirta etninėms grupėms. Lietuviams, kaip septintajai grupei eilės tvarka, atstovavo sol. G. Vasiiliauskienės vadovaujamas choras "Lituanija" ir tautinių šokių grupė "Žilvinas" su vadovu A. Sobeckiu. Choras padainavo K. V. Banaičio "Po augstus kalnus" ir J. Tallat-Kelpšos "Kur lygūs laukai". "Žilvinų" vyresniųjų grupę pašoko Gyvatara ir Malūna. Jaunesniųjų grupę atskirą pasirodymą buvo turėjusi dienos metu. Šokėjams akordeonu grojo L. Vasilūnas, gitara — V. Venckus.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBE kovo 16 d. organizacijų atstovams ir kvietiniams svečiams Pranas Sakalauskas rodė savo gamybos trijų valandų trukmės filmą, kuriame užfiksuota beveik visa Sydnejuje 1978 m. surengta dainų šventė. Filman įtraukti ne tik vietiniai chorai, tautinių šokių grupės, bet ir Australijoje tada viešėjusi Klevelando "Grandinėle". Angliški filmas pavadintas "In Loving Memory of Lithuania". Jame taipgi yra nemaža Lietuvos vaizdų. Šiam filmui P. Sakalauskas, Sydnejaus "Dainos" choro steigėjas, dabar perėjęs į verslą, išleido beveik \$10,000, nes teko nuomoti brangią aparatūrą. Tikimasi, kad filmą dalimis parodys etninės televizijos stotis, kurios vadovai jau pareiškė savo susidomėjimą. Jie taipgi pažėrė priekaitą ALB vadovams, kad lig šiol jie šiai televizijai nėra pareiškę jokių savo pagėdavimų. Vienintelis filmo trūkumas — permenkas apšvietimas masinėse scenose.

Britanija

SV. KAZIMIERO KLUBAS Londone veikia prie to paties vardo parapijos. Jo metiniame susirinkime kovo 9 d. praėjusių metų veiklos pranešimą padarė valdybos pirm. J. Semeta. Pajamų pernai turėta 7,573 svarai, išlaidų — 6,855 svarai. Š. m. sausio 31 d. klubas turėjo 1,603 svarų vertės prekių, 1,603 sv. banke ir 67 sv. savo ižde. Baro tarnautojams 1979 m. išmokėta 760 sv., nuomos parapijai už patalpas — 600 sv., IV jaunimo kongresui paskirta 300 sv., tautinių šokių šventė Čikagon vykščiančiai "Lietuvai" — 300 sv., šeštadienei Londono mokyklai — 100 sv., smulkesnių išlaidų turėta apie 100 sv. Taigi, lietuvišką veiklą Sv. Kazimiero klubas parėmė 800 sv. Diskusijose buvo priminta, kad šiuo metu Londone yra dvi tautinių šokių grupės — "Lietuva" ir "Žaibas". Pastarasis nieko negavo, nors didelė dalis jo šokėjų taip pat vyks į tautinių šokių šventę. Nutarta abi grupes remti vienodomis sumomis. Sv. Kazimiero klubo valdybą išrinkti: prez. — kun. dr. J. Šeškevičius, MIC, pirm. — J. Semeta, ižd. I. Dailidė, nariai — A. Pukšytis, P. Mašalaitis, V. Jurenienė ir J. Vikanis.

DB LIETUVIŲ SAJUNGOS Leigh skyrius savo veiklą aptarė metiniame narių susirinkime kovo 1 d. Susirinkime negalėjo dalyvauti ką tik iš likoninės grįžęs pirm. J. Blažys, bet sutiko kandidatuoti į naują valdybą. Jon išrinkti: pirm. J. Blažys, vicepirm. A. Gramauskas, sekr. J. Pilipavičius, ižd. M. Aukštakalnitienė, kandidatas K. Rimaitis; revizijos komisijon: B. Alekna, K. Narbutas ir V. Miškinis.

Šveicarija

JUNGTINIŲ TAUTŲ žmogaus teisių komisija savo 36-je sesijoje Ženevoje priėmė rezoliuciją, griežtai smerkiančią Sovietų Sąjungos agresiją Afganistane. Lietuvių Informacijos Tarnybos atstaisiais duomenimis, JAV atstovas Jungtinės Tautos J. Shestackas sesijos dalyvių su pažindino su žmogaus teisių lauzymu Sovietų Sąjungoje, primindamas lietuvių ir kitas tautas. Jis yra koalicinio Petkui ir Gajauskui išlaivinti komiteto narys. Atsiskirtant į Sovietų Sąjungos atstovo puolimą Maskvos olimpiados boikota, buvo pabrėžta, kad lietuviai, latviai, ukrainiečiai, totoriai, žydai bei kitos tautos negali laisvai reikštis kultūriniam gyvenime, užmegzti tarptautinius ryšius. Joms taipgi nepripažįstama laisvo politinio apsisprendimo teisė. Stebėtojo teisėmis sesijoje dalyvavo kun. K. Pugevičius, atstovavęs BATUNO lietuvių skyriui.

Italija

SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KOLEGIJA, vadovaujama prel. L. Tulabos, gavo \$1,400 testamentinį palikimą iš 1979 m. mirusios torontietės a.a. Veronikos Mokliakaitės. Tikimasi, kad jos gražių pavyzdžių paseks ir kitose šalyse gyvenantys tautiečiai, nes vienintelė lietuvių kunigų seminarija laisvajame pasaulyje išsilaiko tik lietuvių duosumo dėka. Už visus kolegijos geradarius kiekvieną savaitę yra atnašaujamas Mišios.

Toronto miesto burmistras JOHN SEWELL priėmė viešniais bei svečiais iš Pietų Amerikos. Viršuje — Urugvajaus "Ažuolynas" su savo vadovu dr. A. STANEVICIUMI (burmistro kairėje), apačioje — Argentinos "Žibutės" su savo vadovu dr. J. SIMANAUSKU (kairėje) ir akordeonistu inž. G. KLIAUGA. Nuotr. A. Šeškaus

JAVIMŲ ŽIBURIAI

Redaguoja — LAIMA BERŽINYTĖ ir DANGUOLĖ JUOZAPAVICIŪTĖ

Su pietiečiais Kanadoje

Kovo mėnesį Kanados jaunimui atsirado puiki proga pabendrauti su lietuvių jaunimu, atvykusiu iš tolimos P. Amerikos.

Urugvajaus tautinių šokių grupė "Ažuolynas" ir Argentinos mergaičių dainos vienetas "Žibutės" atvyko į Torontą kovo 6 d. Visi buvo paskirstyti į savo apnakvydinimo šeimą. Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga rūpinosi jų viešnagės programą per tas 6 dienas Toronte.

Per IV PLJ Kongresą kraštų atstovai svarstė, kaip lietuvių kilmės jaunimas yra paveiktas savo gyvenamojo krašto aplinkos. Pastebėta, kad visi esame neišvengiamai jos paveikti. Tai buvo aiškiai matyti, kai Urugvajaus ir Argentinos jaunimas atvyko pas mus į Kanadą. Nors mes visi lietuvių kilmės, buvome ypatingai sudominti Pietų amerikiečių galvoseną, kuri skyrėsi nuo kanadiškosios. Atrodė, kad juose yra ryškus asmeninis ryšys. Vieni su kitais gražiai sugyveno ir rodė šiltą tarpusavio draugiškumą. Kai kuriems kanadiečiams teko būti jų repetitijoje. Jie stebėjosi šokėjų bei dainininkų drausme repetitijos metu. Vadovams nereikėjo du kartus ką nors pasakyti. Su vadovais jaunimas labai skaitėsi. Gal šitokios drausmės ir supratimo dėka buvo paruoštas puikus koncertas, kuris sužavėjo beveik visą publiką Amerikoje ir Kanadoje.

Ne visas atvažiavęs jaunimas mokėjo lietuvių kalbą — kaikiurį jų yra antros ar trečios kartos mišrių šeimų nariai. Pripratome vartoti ispaniškus vardus — Antonio, Inez, Leonardo. Greit pripratome susikalbėti šlubuojančia kalba — truputį lietuviškai, truputį angliškai ir truputį ispaniškai. Tikrai buvo įdomu! Perlipę komunikacijos užtvanas, susidraugavome. Nors gyvename už tūkstančių kilometrų, užaugome skirtinguose kraštuose, tačiau pastebėjome, kad turime bendrą ryšį, kuris mus vienija. Tai lietuviškumas! Kartu bendraujant, mūsų svečiams teko pamatyti visokių kanadietišku pramogų. Pavyzdžiui, pirmą dieną KLJS juos nusiųdė į "D. J's". Pamatę "pinball" mašiną, ėmė dūkti kaip maži vaikai. Žinoma, reikėjo jiems parodyti ir Eaton Centrą. Merginoms tokia vieta turbūt įdomu aplankyti, nesvarbu iš kokie žemyno būtų atvy-

kusios. O vyrams... jie turbūt pakentėjo.

Pavakary, prieš važiuojant į repetitiją, susitikome kitus vietinius tame "Senam Spaghetti Fabrike", kur vašinom su vakariene. Tą vakarą "Lokyje" ilgai girdėjosi dainuojančio jaunimo aidai.

Tikrai keista buvo, kad šią žiemą nebuvo daug sniego. Tačiau Pietų amerikiečiams atvykus dangus ėmė maišytis su žeme! Taigi prasidėjo erzimas: "Jūs mums blogą orą atvežėte!" Jie, mieliai prisimdami visą kaltę, nudžiugo pamatę tiek daug šlapio, baltą sniego! Tikrai galima, kad negalėjom juos nusiviežti pasidinėti, nes grupių vadovai neleido bijodami slogų epidemijos.

Taigi niekas nesusirgo, ir koncertai praėjo be kliūčių. Šio jaunimo šokis ir daina neabejotinai ilgą laiką pasiliks mūsų jaunimo mintyse. Šokių įvairumas, spalvingumas, apšviutos šokėjų sutarimas beveik visiems žiūrovams padarė didelį įspūdį. Kalbėdami su pietiečiais, kanadiečiai entuziastiškai stebėjosi jų gabumu ir reikė susidomėjimo tautiniais šokiais.

Toronto rotušės aplankymas buvo labai sėkmingas. Pirmą dieną iš ryto, jau po koncertų, Toronto burmistras John Sewell gražiai priėmė svečius. Algis Juzukonis trumpai papasakojo apie atvykusius, kurie atvežė laiškus iš Montevideo ir Buenos Aires miestų burmistru. Šis priėmimas pateko net į didžiąją spaudą (trumpai buvo aprašytas "Toronto Star" dienraštyje). Po priėmimo rotušėje jaunimas skaniai pasivaišino garsiaame "McDonald's" restorane.

Tą vakarą Lietuvių Namuose "Ažuolynui" ir "Žibutėms" KLJS suruošė priėmimą bei linksma vakarą. Dalyvavo keleatas atstovų iš beveik visų jaunimo organizacijų — skautų, ateitininkų, "Atžalyno", "Gintaro", "Vyčio", "Aušros", Toronto Universiteto Studentų Klubu. Šia proga KLJS, "Atžalynas" ir SALFASS įteikė prisiminimui dovanėles.

Sekandieną dieną buvo sudaryta proga aplankyti Toronto "Science Centre". Visi labai domėjosi technologijos parodomis. Jau nuo pirmo vakaro žinojome, kad svečiai labai domėjosi viena pramoga — visi mokėjo pasakyti "Mes norime "disco"!"

Dėlto KLJS pasikvietė svečius į tikrą "disco" CN Tower padangėse. Į šį atsisveikinimą suvažiavo daug jaunimo iš Toronto, Hamiltono ir iš Guelph miestų. Užėmė visą disco dalį, smagią šoką ir praleido paskutinį vakarą linksmai.

Buvo gaila atsisveikinti su naujais draugais. Tikimės, kad vėl kur nors bus sudaryta proga susitikti.

Laina Beržinytė

VAŽIUOJAME Į VAKARUS

Jau mokslo metai baigiasi, vasara artėja. Greitai galėsime padėti storas knygas ir galvoti bei svajoti apie ateinančią vasarą. Kaikuriems reikės dirbti, žinoma, o kitiems teks truputį pasilinksinti, gal padirbėti, pastovyklauti. Neužmirškite, kad šią vasarą rengiama stovykla antroje Kanados pusėje — netoli Winnipeg, prie Lake Manitoba. Bus progos Vakarų Kanados jaunimui susipažinti su "rytiečiais" ir atvirkščiai. Programa jau paruošta, pritaikyta visokių amžiaus jaunimui — jaunesniems ir vyresniems.

Atsižvelgiant, kad vakaruose (ir rytuose) yra nemaža dalis mišrių šeimų, dvikalbiškumas bus neišvengiamas faktas. Svarbu, kad visas lietuvių kilmės jaunimas galėtų suprasti ir pajusti lietuviškąjį gyvenimą.

Važiukime visi! Stovykla įvyks rugpjūčio 17-24 d. d. Bus puiki proga sueiti, užmegzti ryšius vienu su kitais, atsivesti atostogų užbaigtuves. Sekite "JZ-se" tolimesnes informacijas. Registracija prasidės netrukus. Kreipkitės į savo KLJS tarybos narius bei KLB apylinčių pirmininkus arba rašykite laiškus: KLJS Vakarų Kanados stovykla, 122 Ferguson Ave., Whitby, Ont. L1N 2X6.

KLJS Vakarų Kanados stovyklos komitetas

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas
531-4251

Pacientai priimami
susitarus telefonu

Mūsų darbai ir planai

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos veikla

1979 m. spalio mėnesį Kanados Lietuvių Dienos proga KLJS sušaukė tarybos narių suvažiavimą. Jame taip pat dalyvavo IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai iš Kanados. Buvo išrinkta nauja valdyba: Laima Beržinytė — pirmininkė, Gražina Ignaitytė — vicepirmininkė ir ryšininkė, Rūta Girdauskaitė — informacijos sekretorė, Dalia Pajarskaitė — protokolų sekretorė, Linas Čepas — išdinininkas, Algis Šeškus — narys, Jurgis Valaitis — narys Vakarų Kanados reikalams. Š. m. pradžioje Dalia Pajarskaitė atsistatydino iš valdybos. Zita Bersėnaitė sutiko eiti protokolų sekretorės pareigas.

KLJS valdyba stengiasi kuo greičiau įvykdyti IV PLJ Kongreso įpareigojimą — supažindinti visuomenę su kongreso eiga. Nutarimai, kartu su KLJS skaidrių paroda, buvo paskleisti beveik visose Kanados lietuvių apylinkėse, net ir Kanados vakaruose, kurie nebuvo atstovaujami kongrese. Toronte buvo surengta vakaronė "Viva kongreslotas", per kurią atsiveikinta su buvusia KLJS valdyba ir pristatyta naujai išrinkta valdyba.

Nors politikos koordinatoriaus neturime, stengiamės atlikti ir politinius darbus. Rašėme laiškus valdžios pareigūnams ir pasinėnt telegramas Kanados min. pirm. Trudeau ir JAV prez. Jimmy Carteriui, kad jie skatintų olimpiados boikotą.

Skatiname jaunimą išjungti į gyvenamojo krašto politiką: pvz. duodam finansinę paramą lankyti specialų seminarą, kuris aiškina, kaip galima atkreipti valdžios pareigūnų dėmesį į lietuvių reikalavimus.

Raginame jaunimą dalyvauti demonstracijose. Prisidėjome prie Kanados Lietuvių Žmogaus Teisėms Ginti Komiteto organizuotos demonstracijos, protestuojančios prieš VI. Česiūno pagrobimą. Taip pat dalyvavome septynių Pavergtų Tautų suaruotojų demonstracijoj prieš sovietinę Afganistano okupaciją. Ši demonstracija sulaukė visos Kanados spaudos dėmesio.

Siuntėme 12 atstovų į Kanados Lietuvių Bendruomenės suaruotą priėmimą Vasario 16 proga valdžios pareigūnams ir kitataučiams.

Prisidėjome prie Gabijos Petruskienės referato paruošimo KLB Toronto apylinkės valdybai, kuriame svarstėme kokias būdais būtų galima išjudinti Toronto jaunimą. Buvo siūloma, kad KLJS Toronto skyrius sušauktų visų jaunimo organizacijų posėdį suderinti metų veiklą.

KLJS prisidėjo patarimais prie Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubu ir Guelph Universiteto Lietuvių Studentų Klubu veiklos pagyvinimo. Posėdžiavome su PLB pirminku Vytautu Kamantu, kai jis buvo atvykęs į Torontą Vasario 16 savaitgaliai.

Laukėme Urugvajaus ir Argentinos jaunimo atvykimo į Torontą kovo 6-12 dienomis. Surošėm su vyru ir sūriu priėmimą, į kurį buvo kviečiami KLJS talkininkai, IV PLJK Kanados atstovai ir bent 5 atstovai iš visų Toronto jaunimo organizacijų, kad būtų progos vietiniams ir užsieniečiams susipažinti. KLJS valdyba pasinaudojo šia proga susipažinti su organizacijų jaunimu, kurį stengsis įtraukti į savo veiklą.

Prisidėjome prie nakvynių komiteto darbų, ir netikėtai teko Pietų amerikiečius "oficialiai" per visas dienas užimti. Atrodo, svečiai išvyko patenkinti.

1979 m. gruodžio mėnesį KLJS pirmininkė nuvyko į Winnipegą painformuoti visuomenę apie KLJS projektą ruošti trečią Vakarų Kanados stovyklą. Winnipeg visuomenė ir apylinkės valdyba priėmė KLJS siūlymus ir sutiko prisidėti prie ruošs darbų.

Vasario 16 proga KLJS pirmininkė lankėsi Kalgarije ir Edmontone. Albertos jaunimas buvo skatinamas dalyvauti Vakarų Kanados stovykloje. Buvo progos su vakariečiais pasikalbėti ir sužinoti, kokioje padėtyje yra jaunimo veikla. Vakarų jaunimas, grįžęs iš IV PLJ Kongreso, yra labai užsidegęs. Vakariečiai trokšta betkokios lietuviškos veiklos ir prašo pagalbos bei priemonių lietuvių kalbos ir papročių išlaikymui. KLJS stengsis jų norus išpildyti.

Abi kelionės buvo labai naudingos. Planuojama jas pakartoti ateityje.

Ateities planai

Šią vasarą, liepos pirmą savaitę, ukrainiečiai, latviai, estai ir lietuviai ruošia masinį "Counter Olympics", norėdami parodyti, kad yra tautų, kurios nebus atstovaujamos 1980 m. olimpiadoje. Į Torontą suvažiuos visos šių keturių tautų rinktinės sporto komandos. KLJS sutiko ruošti lietuvių dalyvavimą (kartu su SALFASS) bei prisidėti prie politinių darbų.

Ruošiamo Vakarų Kanados stovyklą š. m. rugpjūčio 17-24 dienomis Oak Point, netoli Winnipeg, Manitoboje. Stovykloj dalyvauti raginamas ypač jaunimas iš Vakarų Kanados. Ten veiks ir KLJS rengiama jaunųjų stovykla, nes Vakarų Kanadoje yra labai daug pradžios mokyklos amžiaus mišrių šeimų vaikų. Stovyklos programa pritaikyta prie šio atitulosio jaunimo galvosenos. Stovyklos rengėjų komitetui vadovauja Ramona Vaičiūnaitė.

Buvusi KLJS valdyba pasikvietė Salčių duetą iš Vokietijos koncertuoti Kanadoje. Dabartinė valdyba sutiko testuoti šį projektą, kuris numatytas 1981 m. pavasarį. Dar laukiame Salčių sutikimo.

KLJS valdyba glaudžiai dirba su savo neoficialiais patarėjais, ypač su buvusiom KLJS ir PLJS valdybomis. Sušaukėme keletą bendrų posėdžių, kurių tikslas buvo suformuluoti V PLJ kongreso projektą, aptarti KLJS skyrių steigimą ir Vakarų Kanados stovyklos planavimą.

KLJS tarybos narių rinkimai įvyks gegužės 25 d. Naujų narių uždavinys bus surinkti informacijos apie savo apylinkės jaunimą, kad KLJS valdybos pakomisė, gavusi šias informacijas, galėtų iširti galimybes steigti KLJS skyrius kaikuriuose lietuvių kolonijose.

Tikimės, kad šie jaunimo skyriai padės mums toliau plėsti jaunimo veiklą ir sustiprins KLJS ryšių tinklą.

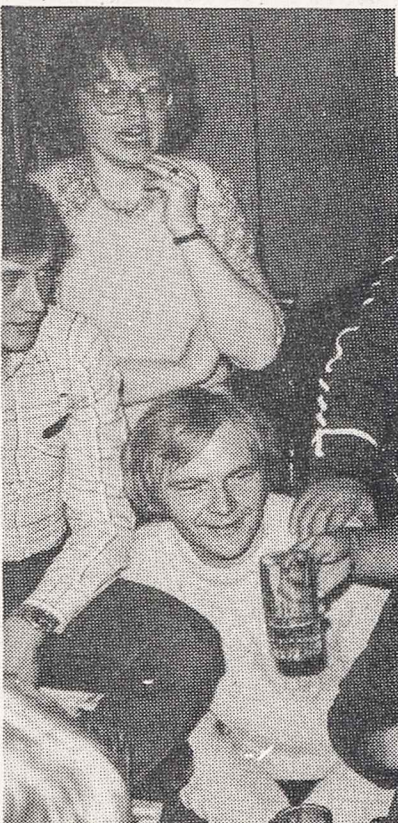
Laima Beržinytė,
KLJS pirmininkė

STUDIJŲ DIENOS KANADOJE

1980 kovo 22 d. Detrote įvyko PLJS, JAVLS ir KLJS valdybų posėdis. Per šį posėdį KLJS pateikė savo projektą V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso, kuriame siūlė dalį kongreso rengti Kanadoje, būtent, studijų dienas. Visos valdybos aptarė šį siūlymą ir sutiko su KLJS projektu. V PLJK bus suderintas su Pasaulio Lietuvių Dienomis 1983 m. liepos mėnesį. Šitaip planuojant, susitaušys kelionių išlaidos. V PLJK atidarymas bus Chicagoje, po to bus kongresinė stovykla ir studijų dienos. Iki šiol dar nebuvo nutarta kur bus rengiama stovykla, bet šis reikalas bus toliau svarstomas gegužės mėnesį.

KLJS valdyba jau pradėjo įieškoti vietas, kur galėtų rengti studijų dienas. Viena galimybė yra Trent universitete, netoli Peterborough miesto. Kitos tinkamos vietovės bus iširtos vėliau. Inf.

• Kas atitrūksta nuo lietuviškos spaudos, atitrūksta ir nuo savo tautos.

Kanados ir Pietų Amerikos jaunimas, susitikęs prie alučio Toronte susipažinimo vakare. Nuotr. A. Šeškaus

Lietuviškos radijo programos "Gintariniai aidai" Hamiltone talkininkai su vedėju E. Stungevičiumi. Iš kairės: Aušra Pleinytė, Dalia Pajarskaitė; Edwardas Labuckas, Eduardas Stungevičius, Antanas Rašyma — visi hamiltoniečiai, išskyrus A. Rašymą. Nuotr. E. A. Stungevičiaus

Studentų vadovaujama programa

"Gintariniai aidai" — radijo

programa Hamiltone veikia nuo 1978 metų sausio 13 dienos

Tai McMasters universiteto studentų unijos išlaikoma radijo stotis, kurioje dirba arti šimto studentų — radijo mėgėjų. Pradžioje ši stotis buvo girdima tik universiteto ribose, vėliau gavo iš Kanados radijo — televizijos ir telekomunikacijos komisijos leidimą ir atidarė FM radijo stotį.

Dabar McMasters radijo stoties bangos siekia visą Hamiltoną ir užmiesčius, apytikriai 20 km.

Si stotis yra išlaikoma studentų unijos. Visi studentai mėgėjai dirba be atlyginimo. Aš ten dirbau nuo pirmųjų studijų dienų, todėl buvo lengva man gauti pusvalandį lietuviškai programai, kuriai dar šiandieną ir vadovauju.

Pradžioje dirbau tik su kanadiečiais studentais, paruošdama angliška pasaulio ir sporto žinias, dabar daugiausia laiko skiriu lietuviškai programai.

Pirmąja mano pagalbininke — pranešėja sutiko būti XIII kl. mokinė Aušra Pleinytė. Vėliau prisijungė Dalia Pajarskaitė, kuri dabar studijuoja McMasters universitete angli kalbą.

Prieš pusmetį sutiko dirbti su mumis ir X klasės mokinys Edwardas Labuckas, turbūt pats jauniausias iš visų mūsų. Naujausias GNTARINIŲ AIDŲ pranešėjas yra McMasters inžinerijos studentas Antanas Rašymas.

Siuo metu iš viso esame 5 lietuviškos radijo programos pra-

nešėjai — bendradarbiai, kurie pasikeisdami ir vienas kitam pagelbėdami kas sekmadienį duodame lietuvišką programą "Gintariniai aidai" Hamiltone girdimi kas sekmadienį CFMU-FM banga 93.3 antrą val. p. p.

Si stotis yra skirta kultūrinei programai, kuri neduoda jokio pelno. Studentų tikslas yra pasiekti HAMILTONIECIUS ne tik kaip klausytojus, bet ir kaip aktyviai dalyvaujančius. Per dvejus metus turėjome radijo stotyje gana daug svečių iš įvairių pasaulio kraštų ir literatūros mėgėjų, kurie praturtino ir pajavirino mūsų programą.

Visi pranešimai apie lietuvišką veiklą yra priimami nemokamai. Taip pat ir betkokie sveikinimai. Nuoširdūs Hamiltono lietuviai ir lietuviškos organizacijos nekarta yra paaukoję pinigų, už kuriuos galėjome išgauti daugiau lietuviškų plokštelių. Įsigijome nemažai lietuviškų plokštelių, magnetinių juostų, taip pat stengiamės dalyvauti lietuviškuose minėjimuose, demonstracijose, kad galėtume paruošti savo klausytojams įdomesnę programą.

Kadangi mano studijų dienos McMasteryje jau baigiasi, džiaugiuosi, kad be manęs liks dar 4 lietuviai studentai, kurie, tikiuosi, tęs toliau mano pradėtą "Gintarių aidų" darbą.

Eduardas Stungevičius,
lietuvių radijo programos
"Gintariniai aidai" vedėjas

Jaunimo tarybos rinkimai

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos rinkimai įvyks 1980 m. gegužės 25 d. kartu su KLB tarybos rinkimais.

Vietovių jaunimas renka iš savo tarpo atstovus, kurie perduos jų nuomones ir norus KLJS valdybai. Jaunimo tarybos kadencija yra treji metai.

Kad galėtumėt kandidatuoti rinkimuose, reikia užpildyti registracijos lapą ir įteikti savo vietovės rinkimo komisijai. Jei nežinot savo komisijos adreso, galite siųsti: KLB vyr. rinkimų komisija, 7 Prentice Court, Weston, Ontario M9P 1N2. Registracijos blankus galite gauti iš savo vietovės rinkimų komisijos.

Turite užsiregistruoti KLB vyr. rinkimų komisijoje iki š. m. balandžio 20 d. Tai reikiama, kad registracijos blankai turi būti jau rinkimų komisijos ran-

kose iki balandžio 20 d. Kad registracijos lapai pasiektų rinkimų komisiją laiku, KLJS valdyba ragina visus kandidatus išsiųsti registracijos blanką savo vietovės rinkimo komisijai kuo greičiausiai.

Jaunimo atstovų skaičius yra paskirstytas pagal vietoves KLJS valdybos nuožūra.

Gali kandidatuoti ir balsuoti lietuviškas jaunimas tarp 16 ir 30 metų amžiaus. Nėra būtina, kad jis lietuviškai mokėtų rašyti (nors pageidaujama). Jis turėtų suprasti rašytą ir žodinę lietuvių kalbą, nes bendraraščiai, suvažiavimai ir kiti reikalai yra skelbiami lietuvių kalba.

Jaunimo tarybos narys turi dalyvauti jaunimo veikloje savo vietovėje. Jis turi skatinti jaunimą pradėti lietuvišką veiklą. Bendradarbiaudamas su jauni-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Propagandinės akys žvelgia į jaunimo kongresą

"Gimtojo Krašto" bendradarbis apie lietuvių jaunimo kongresą Europoje

Nepriklausau tai išeivijos lietuvių grupei, kuriems nuolat siunčiamas "Gimtasis kraštas", tačiau, prieš kelis mėnesius pateko į rankas šis okupuotoje Lietuvoje leidžiamas lietuvių išeivijai skirtas laikraštis, kuriame paskaičiau straipsnį "Kas užsakė muziką? Apie vieną propagandinę triuką, pavadintą pasauliniu kongresu". Kazys Vilutis (iš "Tiesos") nr. 38 (658), Vilnius, 1979 m. rugsėjo 20 d. Jame rašoma:

Nedideliame Kenigštano miestelyje, netoli Frankfurto prie Maino (VFR), neseniai pasibaigė daugiau negu skambiai pavadintas susibuvimas — "Ketvirtas pasaulinis lietuvių jaunimo kongresas". Tai buvo jau baigiamasis "kongreso" akordas: prieš tai "pasiuntiniai" rinkosi Anglijoje, o "kongreso" studijos vyko Belgijoje.

Iš antraštės atrodė, kad straipsnis užsimojo aprašyti pagrindinius Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso renginius. Perskaičius tik šį pirmą paragrafą, pasidaro labai neaišku, ką K. Vilutis norėjo pasakyti. Juk Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso studijų dienos neįvyko Belgijoje, o Altenberge, V. Vokietijoje. Belgijoje vyko Europos Lietuvių Studijų Savaitė. Taigi, autorius rašo apie skirtingus diskusinius klausimus, kurie buvo gvildinami Kongreso studijų dienos:

Tačiau ką gi iš tikrųjų studijavo "lietuviškųjų studijų" dalyviai? Pasirodo, tą santvarką, tą ekonominę bei politinę sistemą, kuri egzistavo Lietuvoje iki 1940 metų! Ta santvarka, kurią Lietuvos liaudis dar prieš keturis dešimtmečius nusviedė į istorijos šiukšlyną!

Kyla abejonės, ar K. Vilutis žino apie ką rašo, ar tai teisybė. O gal tai tik jo svajonės ir išsigalvojimai? Kadangi autorius susimaišė su kongreso studijų dienų vieta, tenka manyti, kad jis klydo perduodamas pastarųjų turinį bei jį interpretuodamas.

K. Vilutis rašo: Panašūs "kongresai", "suvažiavimai", "seimai" — ne naujiena lietuvių išeivijos padangėje. Vieni jų pasibaigėdavo "vaiduotojiškais" šūkiais ir eilinėmis rinkliavomis šito baltio skelbėjų pinigėms papildyti. Kiti įstrigdavo į dalyvių atmintį todėl, kad būdavo daug išgerta viskio ir nuo "tautinių" patiekalų užsikimšdavo skrandžiai.

Pastarasis susijimas išsiskyrė ne bent didesne reklama buržuazinių nacionalistų laikraščiuose, atkakliu aukų jam surengti — dolerių, markių, svarų — kaulijimu. Siekdami atrodyti solidžiai, rengėjai susibuvimui priklajavo pasaulinio epiteto ir nepasibodėjo jį kiek išgalėdami pūsti.

Iš to matyti, kad K. Vilučiu, nesuradus Altenbergo, pasidarė sunku aprašyti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso esmę ir dėlto teko pasitenkinti lėkštais spėliojimais. Suvažiavimuose, žinoma, yra svarbu ir būtina žmogui pavalgyti ir atsigerti, kad galėtų sveiku protu galvoti, tačiau tai niekad nebuvo lietuvių išeivijos seimų, suvažiavimų ir kongresų pagrindiniai tikslai.

IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese jo dalyviai norėjo naujai pagrįsti ir įprasminti savo veiklą. Kaip K. Vilutis pats mini, šis kongresas buvo išskirtinis — išeivijos lietuvių jauni-

mas suvažiavo iš 14 pasaulio kraštų. Todėl šis kongresas gavo "pasaulinio" epiteta. Jis kainavo tiek, kiek kainavo. (Keista, kad komunistinės sistemos propaguotojui K. Vilučiu parūpo skaičiai ir pinigai!)

Susibuvime nemažai kalbėta apie tėvynę. Iš tikrųjų, visi ten suplaukę aršesni ar ramesni "vaiduotojai" turi savo tėvynę. Ji ten, kur jie gimė, augo: Jungtinėse Valstijose, Vakarų Vokietijoje, Anglijoje, Kanadoje... Kodėl jie neprabilo apie savo gimtines, kur tikrai siautėja nedarbas, kur tikrai egzistuoja rasinė priespaulė, kur tikrai vyrauja moralinis nuosmukis. Argi ten maža ir kitų problemų! O šie "vaiduotojai" postrigavo aiškiai ne savo tema.

Šis K. Vilučio teigimas mus užtikrina, kad jis nesutinka su nauju Sovietų Sąjungos pilietybės įstatymu, kuris sako, kad kiekvienas žmogus, turintis artimųjų ar tolimųjų kilmės ryšių Sovietų Sąjungoje, yra Sovietų Sąjungos pilietis. Tačiau šiuo atveju mums nerūpi K. Vilučio politiniai įsitikinimai. Iš tikrųjų jaunimas, kuris dalyvavo IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese, yra pilietybės požiūriu lietuvių kilmės amerikiečiai, kanadiečiai, prancūzai, argentiniečiai, braziliečiai, kolumbiečiai, uragvajiečiai, anglai, australiečiai, izraelitai, švedai, venecoliečiai, italai ir vokiečiai. Tai pilnatiesiai demokratinį kraštų piliečiai, kurie, pasinaudodami tu kraštų teikiama laisve, įstengia diskutuoti ir aptarti su savo kraštų valdininkais politinę, socialinę, kultūrinę ir religinę santvarką.

Laisvojo pasaulio lietuvių jaunimui nereikia rengti kongresų, kad galėtų pilnai įsijungti į savo kraštų gyvenimą, pareikšti savo nuomonę, pritarimą ar nepasitenkinimą. Nesigilindama į specifinį kongreso programos aprašymą, kuris jau buvo anksčiau padarytas, teigiū tik, kad Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas įgalino lietuvių išeivijos jaunimą susiburti ir pagvilinti jį liečiančius veiklos klausimus, sustiprinti savo kaip sąmoningo lietuvių identitetą, kad galėtų išlaikyti bei puoselėti lietuvišybės elementus išeivijoje.

Be to, patikslinant K. Vilutį, reikia pastebėti, kad stovykloje, kuri įvyko Strawberry Hill prie Londono, Anglijoje, kiekvieno krašto atstovai davė pusės valandos ar daugiau pranešimus apie savo krašto lietuvių veiklą ir aplamai apie kasdieninį savo krašto gyvenimą.

K. Vilutis savo aprašyme iškelia tokia mintį:

Jau dešimt metų išeivijos organizacijos stengiasi jaunimą atbauginti nuo organizuotų kelionių į Lietuvą.

Saknys, kurios išlaiko lietuvišką išeiviją nenutautėjusia — tai nuolatiniai ryšiai su Tarybų Lietuva, tėvų ir protėvių žeme.

K. Vilučio teigimas, kad reikia palaikyti ryšius su tėvų ir protėvių žeme, iš esmės labai teisingas, tačiau mums kyla klausimas, kodėl taip retai iš Lietuvos išleidžiami žmonės aplankyti išeivijoje gyvenančius gimines? Kodėl neleidžiama Lietuvos jaunimui lankytis su koncertais ir paskirai po įvairias Šiaurės Amerikos ar kitas lietuvių kolonijas? Pagaliau, kodėl

neleidžiama nuvažiuoti į Lietuvą aplankyti savo tėvų gimtines? Kodėl neleidžiama giminėms Lietuvoje pasikviesti pas save į namus? Kodėl ir ligoniniai, seneliai, norėdami pamatyti savo vaikaičius iš užsienio, yra priversti keliauti į Vilnių, kad nors porai minučių pasimatytų? Kodėl, pone Viluti, mūsų brangūs giminės neturi laisvės nei susitikti, nei pasikalbėti be "angelų sargų"? Kodėl taip bijoma, kad bus galima kažką išgirsti ir išmokyti? Mes norime tikrų, laisvų ryšių su savo tauta, bet ne su kažkokia "Tarybų Lietuva" ir jos okupaciniais sargais.

Taip triukšmingai praėjus susibūrimas iš esmės nieko nepakeitė reikalingų emigrantinių organizacijų (jų tarpe ir jaunimo) požiūryje į Tarybų Lietuvą. Todėl, kad aklo antikomunizmo ir antitarybiškumo dvasia persunkti vadeivos, organizuodami panašius "kongresus", siekia tik vieno — kad jaunoji išeivijos

karta nematytų, neišgirstų ir nesuprastų tiesos apie tėvų žemę.

Šis paskutinis K. Vilučio straipsnio paragrafas yra gal pats taikliausias. IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas atgaivino Prancūzijos lietuvių, sustiprino Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos veiklą, naujai įpareigojo Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimą rengti sekančią kongresą ir tokiu būdu aktyviai veikti lietuvių išeivijos gyvenime. Iš tikrųjų mes organizuojame kongresus ne tik tam, kad nematytume, neišgirstume sovietinės "tiesos" apie tėvų žemę, bet kad ja netikėtume. O tai bus tol, kol ši "tiesa" bus pagrįsta melu, rusifikacija, esminių žmogaus teisių pažeidimu ir visokiais moraliniais bei fiziniais kankinimais.

Rasa Lukoševičiūtė, IV PLJK atstovė, prezidento pirm.

Urugvajaus ažuolniečiai ir Argentinos žibutės su savo palydovais kanadiečiais prie Toronto rotušės, kur įvyko priėmimas pas miesto burmistrą Nuotr. A. Šeškaus

Lietuvių jaunimo veiklos planai

Pateikiame skaitytojams PLJS valdybos nario Lino Rimkaus diskusijoms paruoštą veiklos planą

Nėra abejonės, kad nuo PLJS įsisteigimo jau daug darbo atlikta kultūrinės — visuomeninės veiklos srityse. Jau patys kongresai buvo paskata paskirti kraštų lietuviams, ypač Pietų Amerikoje, išbandyti savo jėgas. Tačiau ligšiolinė veikla nėra be priekaištų. Danguolė Stončiūtė-Kuolienė iš Toronto, kalbėdama Kanados IV PL Jaunimo Kongreso atstovų pasirašymo suvažiavime, pastebėjo:

"Tautinei kultūrai ugdyti ir kurti reikalinga tam tikra visuomenė. Pasak prof. Juozo Ereto, kultūra kuriasi palaipsniui. Kiekviena karta remiasi tuo, kas anksčiau buvo sukurta. Reikia turėti pamatus kultūrai toliau vystyti. Tačiau to neužtenka. Pasak Ereto, nevisi sugėbami kūrybiškai pasireikšti. Bet to nėra nereikia; svarbu tik, kad visi padėtų sutirštinti dvasios atmosferą, nes visuomet reikia didžiulio skaičiaus tuo pat besisielojančių inteligentų, kad galėtų iš jų išsikristalizuoti nors vienas žymus kultūrininkas".

Čia ir glūdi viena iš jaunų išeivijos kūrėjo problemų. Ta masė, kuri reikalinga "tirštos dvasios atmosferai" ne tik mažta, bet ir dvasiškai silpnėja. ... nyksta kalbos vartojimas ir bendras kultūrinis sąmoningumas bei pajėgumas naudotis kultūra. Kūrėjas susiduria tik su saulele tuo pat besisielojančių asmenų. Nėra paskatos lietuviui kūrėjui kurti savo kalba, naudotis lietuviška kultūra kaip pagrindu savo kūrybai.

Iki šiol kultūrinė Jaunimo Sąjungos veikla ribojosi kultūrinių apraiškų skleidimu koncertais ir pan. Vienintelis PLJS užsimojimas, kuris stengiasi sudaryti kūrybai reikalingą atmosferą, yra PLJS Ryšių Centro lituanistikos seminarai. Bet ir šie susilaukia gana mažo dalyvių skaičiaus ir su retomis išimtimis prieinami tik Šiaurės Amerikos jaunimui.

Laikas nustatyti PLJS kultūrinės veiklos planą, kuriuo būtų siekiama puoselėti išeivijos lietuvių jaunimo kultūrinį sąmoningumą bei sudaryti sąlygas kiekvienam kūrybingam jaunuoliui naudotis tautos vertybėmis.

PLJS pagrindinė kultūrinės — visuomeninės veiklos gairė turėtų būti sekanti: Jaunimo Sąjunga rūpinasi kultūrinės aplinkos tiršinimu; rūpinasi vietinių pajėgų puoselėjimu ir ugdymu.

Tam yra ir praktiškų sumetimų. Antai, ne per seniausiais prieš PLB valdybos pradėjo veikti kultūrinės tautos komisija, kuri, atrodo, rūpinasi kultūros skleidimu įvairių vietinių gastrolėmis. Tai nereiškia, kad Jaunimo Sąjunga neturėtų tokių pačių projektų vykdyti. Tai reiškia, kad esant tokiam vienietui, PLJS valdyba gali skirti daugiau dėmesio kitoms dalykams.

Atsižvelgę į IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso nutarimus, randame nurodymus visuomeninei — kultūrinei veiklai.

Lietuvių kalba:

"... prašome PLB švietimo tarybą atkreipti didesnę dėmesį į lietuvių kalbos mokymo priemones ir mokytojus. Prašome tarybą paskelbti žinias apie stipendijas ar kitokią piniginę pa-

ramą, skiriamą lietuvių kalbos studentams."

Ilgalaikis planas būtų išleisti lietuvių kalbos vartojimo vadovėlių. Šiais laikais labai daug dėmesio skiriama lietuviškai nekalbantiems, bet užmirštama, kad yra dar daug tokių, kurie visai neblogai lietuviškai moka ir kuriems reikia prieinamos augštos kokybės medžiagos. Jau yra tartasi su kankuriais kalbininkais šiuo klausimu ir yra gauti iš jų pagrindiniai sutikimai, tačiau niekas dar neįsipareigojo šio projekto vykdyti.

Trumpalaikis tikslas būtų, turint PLJS Ryšių Centro talkininkus, sudaryti stipendijų bei pinigines paramos sąrašą ir jį skelbti "Pasaulio Lietuvio" švietimo skyriuje bei kitoje lietuviškoje spaudoje.

Seima:

"... skatiname Jaunimo Sąjungą, įsisteigusi veiklos būdų ir formų jaunąsias seimas priartinti prie lietuviškos veiklos, organizuojant talką auklėjimo problemoms spręsti, organizuojant seimų stovyklas ir pan. Suprاندami jaunų tėvų sunkų uždavinį auklėjant vaikus gyvenamojo krašto įtakoje, prašome PLJS valdybą, pasinaudojant jaunais lietuvių profesionalais, išleisti lietuviško tautinio sąmoningumo auklėjimo vadovėlių, tinkantį dabartiniais laikais" (IV PLJK nutarimai).

Apie stovyklas seimoms gal vertėtų rūpintis kraštų Jaunimo Sąjungų vienetams. Tai gana sunkus būdas pasiekti norimą tikslą. Jaunos seimos atitilsta nuo lietuviško gyvenimo, nes sąlygos neleidžia burtis ir dėlto turime įsisteigti būdų prieiti prie jų. Pirmas gana konkretus ir įvykdomas planas galėtų būti šis: išspausdinti brošiūros forma dr. A. Norvilos iš Čikagos IV PL Jaunimo Kongrese skaitytą paskaitą apie dvikalbiškumą. Vėliau galima būtų brošiūrą išversti į anglų bei ispanų ir kitas kalbas. Be to, ši brošiūra galėtų būti tik pirmoji iš serijos švietimo ir auklėjimo klausimais.

Lietuvių spauda:

"... siūlome rūpintis jaunimo leidiniu, kuriame būtų spausdinami straipsniai apie lietuvių jaunimo problemas bei interesus" (IV PLJK nutarimai).

Apie šį reikalą PLJS valdyba yra kalbėjusi ir nutarusi atskiro leidinio neileisti, o išnaudoti visas galimybes, kurios įmanomos per "Pasaulio Lietuvį" ir PLJS valdybos žiniaraštį. Prie Ryšių Centro organizuojamas Jaunimo Sąjungos "Alumnų klubas" jau yra geras žingsnis ta kryptimi.

Organizuota veikla:

"... prašome PLJS ribose veikiančius Europos vietinius bendroms įdomioms kalboms mokymui rengti lituanistikos seminarus. PLJS Ryšių Centro rengiamuose seminaruose yra dalyvavę jaunimas iš

Pietų Amerikos, Europos bei Australijos, tad turėtų kankurie būti jau susipažinę su čia esama veikla. Ten ruošiant seminarus būtų galima atskirti organizatorius į PLJS Ryšių Centro seminarą plačiau susipažinti su seminarų metodika.

"... prašome JAV ir Kanados LJS valdybas sustiprinti skyrių veiklą ir iširti galimybes Šiaurės Amerikoje suruošti bendras jaunimo stovyklas. ..."

Šiuo reikalu jau pradėta tartis su abiejų kraštų valdybomis. Planuojama raginti JAV ir Kanados LJS rengti bendrą Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo stovyklą 1981 m. vasarą.

Svietimas:

"... lituanistinis švietimas turėtų būti tęsiamas ir po to, kai jaunulis baigia lituanistinę mokyklą."

Lituanistikos seminarų rengimas Šiaurės Amerikoje dabar ir Europoje bei kitur atėlyje turėtų būti vienas iš šios valdybos pagrindinių užmojų.

Liaudies lobynas:

"... raginame tautodailės parodų, tautinių šokių pasirodymų, koncertų arba panašių renginių ruošėjus supažindinti dalyvius bei žiurovus su gilesne lietuviškos tautos prasme."

Jonas Baris rūpinasi ateinančios tautinių šokių šventės leidyba. Gal būtų galima siūlyti, kad būtų aprašomi ne vien atlikėjai, bet ir šokių reikšmės. Etnomuzikologijos specialistui galėtų būti pavestas panašus uždavinys aprašyti liaudies dainas dainų šventės 1983 m. proga.

Kūrybinių jėgų brandinimas:

"... raginame PLJS valdybą iki sekančio kongreso suruošti jaunų kūrėjų studijų savaitę, kurioje įvairių sričių menininkai galėtų pasidalinti patirtimi, aptarti bendras problemas ir iširti galimybes glaudesniems ryšiams palaikyti."

Labai sunku pasauliniu mastu surinkti žmones aptarti kūrėjų problemoms. Tačiau būtų galima tokias studijų savaites surengti siauresniu mastu pvz. per Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo stovyklą ar Pietų Amerikos lietuvių jaunimo stovyklą. Be to, svarbiausias dalykas jaunam lietuviui kūrėjui yra išmokti vartoti tuos įrankius, kuriais jo visuomenė reikiasi, būtent, lietuvių kalbą ir kultūrinę tautos vertybę. Tam pasiekti lituanistikos seminarai yra nepamainomas dalykas.

Komentariai. Girtinas PLJS valdybos dėmesys kultūrinio gyvenimo jaunimo eilėse puoselėjimui, tačiau pasigendama konkrečių planų kūrybingumui ugdyti. Pavyzdžiui, ar nevertėtų tęsti buvusios PLJS valdybos per visus kraštus organizuotą lituanistinį konkursą, kuris skatino jaunus rašytojus pasireikšti keturiuose srityse. Konkursas buvo įjungęs ir lietuviškai nemokančius rašyti, bet rašančius lietuvių liečiančiais klausimais. Reikėtų stengtis organizuoti ne tik rašantinius, bet ir tapantius bei kitokiems kūrėjams konkursus pasauliniu mastu.

Gabija

• Jaunystė yra laiminga, nes ji gali matyti grožį. Betkas, galįs matyti grožį, niekad nepasens (Franz Kafka).

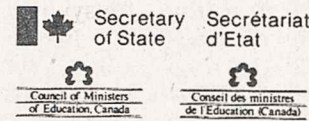
A+A
ALFONSUI SKREBŪNUI mirus,

žmonai ONUTEI, sūnams ALGIUI, VYTAUTUI ir
giminėms gilią užuojautą reiškia —

Aldona - Alfa Balčiūnai
Aldona - Valentinas Rutkauskai
Emilija - Mečys Šarauskai
Juozas Butkevičius
Kostas Strikaitis
Winnipeg, Manitoba
Birutė - Boleslovas Česiūnai
Juozas - X. Anušauskai
Dryden, Ontario

FINANSINEI STUDENTŲ PAGALBAI
TIRTI KOMISIJA

- Federacinė - provincinė komisija studentų pagalbai tirti peržiūri esamas ir siūlo programas pagalbėti gimnazijas baigusiems Kanados studentams, reikalingiems finansinės paramos.
- Laukiama pasiūlymų raštu iš visuomenės. Tie pasiūlymai gali liesti visus studentų pagalbos aspektus — esamą programą, jos pakeitimą bei įvedimą naujos, tvarkomos federacinės ir provincinių vyriausybės.
- Smulkesnę informaciją galima gauti šiuo adresu: The Federal - Provincial Task Force on Student Assistance, P.O. Box 2211, Postal Station P, Toronto, Ontario, M5S 2T2.
- Paskutinė diena įteikti pasiūlymams minėtai komisijai yra 1980 m. birželio 1 diena.

Naujas lietuvių kelionių biuras

Simon's
Travel Service
kviečia
keliauti kartu!
1980

Vilnius —	spalio 3-11
Vilnius —	lapkričio 3-11
Vilnius — Paryžius	gegužės 23 — birželio 9
Vilnius — Leningradas	birželio 21 — liepos 5
Vilnius — Varšuva	liepos 8 — liepos 22
Vilnius — Muenchenas	rugpjūčio 9-23

13 dienų su giminėm!

Vilnius - Ryga gegužės 18 - birželio 1

Vilnius — Ryga	liepos 8-22
Vilnius — Ryga	rugsėjo 1-15
Vilnius — Ryga	gruodžio 22 — sausio 5, 1981

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba.
Mūsų biuras sutvarko ir visus dokumentus, reikalingus išvykimams vizitui.

Tel. 537-3060 arba 532-8772
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, kuri dažnai dalyvauja lietuviškuose ir vokiškuose renginiuose, atlikdama meninę programą. Iš kairės: A. Daugirdas, JAV, A. Kotkis, L. Kairytė, Vokietija, J. Reventas, JAV, L. Kemariūtė, A. Gronau, Vokietija, K. Maciūnaitė, JAV, M. Škeberdis, Vokietija, R. Morkūnaitė, Kanada, B. Dirgelaitė, K. Verselėytė, A. Macionis, O. Šereikaitė, E. Sakalauskas, Vokietija.

A. KALNIUS

Balandžio 26-27 d. d. Toronto Priskėlimo parapijos salėje rengiama dail. Kazimiero Žoromskio meno darbų paroda, globojama šios parapijos kat. moterų draugijos. Tai bus bene pirmas šio dailininko kūrybinis pasirodymas Toronto lietuvių kolonijai. Dėlto mūsų jo pasirodymas su savitom meno idėjom ir jų sprendimais bus maloni kultūrinė naujovė, kurią norės išvysti kiekvienas torontietis lietuvis.

Ką reikėtų apie K. Žoromskį iš anksto žinoti? Pirmiausia metrikos žinios: gimė 1918. III. 4 Zacišiaus vienkiemyje, Naujamiesčio valsč., Panevėžio apskr. Baigė Panevėžio gimnaziją, mokėsi Kauno meno mokykloje ir Vilniaus dailės akademijoje. Meno studijoms pagilinti buvo išvykęs į Vienos meno akademiją, kurią baigė 1945 m. Po to dar vienerius metus studijavo freską karališkoje Romos akademijoje. 1947 m. jis išvyko Ispanijai, o apie 1950 m. — į Kolumbiją; po vienerių metų — į Čikagą, vėliau Niujorką. Jis yra dėstęs meną Kolumbijos universitete, o JAV — meno institute. Nuo 1947 m. Ispanijoje iki šiol įvairiuose miestuose yra suruošęs ar dalyvavęs daugelyje pavienių ar grupinių parodų. Jo paveikslus yra įsigiję keliolika muzėjų, o pavieniai asmenys yra pirkę jų įvairiuose kraštuose.

Ruošiantis tokiai parodai, žiūrovui kyla klausimas: ar ji bus suprantama? Tokį žiūrovą padrasina M. K. Čiurlionis. Kai ji per parodas Vilniuje 1906 ir 1908 m. iškilaus rango žiūrovai klausinėdavo, ką jo paveikslai reiškia, jis tardavo: "Kodėl žmonės nežiūri! Kodėl neįtempia savo dvasios — juk kiekvienas kitaip prieina, kitaip priima meno kūrinį. Kodėl tu mane klausai: "Ką tai reiškia? Ką tai reiškia?" Vadinasi, jeigu meno kūrėjas neprakalba į žiūrovą suprantama kalba, tai žiūrovas jo kūrinį gali priimti savo nuožiūra.

Arba vėl, kartą į Čiurlionio parodą su botagu rankose ižengė ūkininkas ir tarė, kad jis čia viską supranta, ėmė aiškinti, ką jįsai mato dailininko paveiksle. Čiurlionis, apie tai patyręs, iki ašarų susijaudino, nes tai esanti laimė, kad jo menas randa tiesų kelią į liaudies širdį.

Visiems žiūrovams ano dailininko ir ūkininko dvasinis sąlytis yra paskatinimas drąsiai nukreipti akis į paveikslą ir įtempti savo dvasios "raumenis". Deja, šiuo momentu negaliu pasi- naudoti tuo paskatinimu, nes

Gyvūnų sodyba mažiesiems

Naujas įnašas į vaikų skaitinių lobyną yra Balės Vaivorytės knygutė "Gyvūnų sodyba" (Zoo)", iliustruota Vyčiaus. Viršelio iliustracija, vaizduojanti aštuonis gyvūnus, atitinka knygutės pavadinimą. Knygutė yra mažo formato ir tik 24 psl. Kiekvienas puslapis skirtas atskiram gyvūniui.

Autorė eiliuota forma supažindina mažuosius skaitytojus su keliolika gyvūnų: kanarėle, vovere, arkliu, žirafa, vilku, kiaule, kalakutu ir t. t. ir užbaigia eilėraščių "Paukščiai Lietuvoje". Štai keli pavyzdžiai:

Dirvonus pėmpė klykia "gvys!" Padangė vyturys ankstybas. Balandžiai, kėkštai, dagilėlis Lietuvio kiemui — gyvos gėlės.

(3 psl.)

Ir vėl ulbės, skardės medynai Dainom garsi mano tėvynė! (6 psl.)

Supažindindama su arkliu, autorė nukelia skaitytoją į Nemuno padangę:

Lietuvai, mano tėvynė! Būta daug dalių žirgynų.

Balė Vaivorytė pateikia daktinę medžiagą ir vaizdžiai išryškina būdingas gyvūnų savybes, santykį su aplinka ir jų pomėgius (lapė — gudri, klaidinga, vagilė; gaidys — puošėivų pagyra, mėgstas peštynės, barni; išalkęs vanagas — plėšikas ir t. t.).

Autorės kalba turtinga, žodinga, naudoja vaizdingus posakius, įdomius palyginimus (vilko dantys — plieno kalvėjai; kiaulė riebuliė, lyg alaus statinė, kojos mažos kaip pagėlėliai; žirafa ilgakaklė ir t. t.). Su kasmet silpnėjančių vaikų lietuvių kalbos žodynu tenka su-

prieš mano akis guli tik kelios juodai baltos dail. Žoromskio darbų nuotraukos ir parodusių laikraščių atspaudai, kurie jokiū būdu negali atstoti spalvingo originalo. Dėlto apie savo tapybą bent keliais sakiniais tepasisako pats dailininkas: "Tikroji tapybos tema yra tapybinio uždavinio, arba problemos, sprendimas. Kur nėra tapybinės problemos sprendimo, ten ir paveikslas labai menkas arba visai bevertis". Tapybos "estetinį sprendimą kaip tik ir sudaro meninės, arba estetišnės, vertybės". Straipsnio gale autorius dar iškelia ir kitą problemą: "Nuo čia prasideda ir antroji problemos pusė: kiek mes, žiūrovai, esame pajėgūs apie tai žinoti ir suprasti? Taip pat nuo čia prasideda tikrasis meno kūrinio įvertinimas ir tikrasis estetišis išgyvenimas. Paprastuo "patinka", ar "nepatinka" neužtenka nei tikram estetiui pasigėrėjimui, nei meno kūrinio vertinimui". Toliau jisai žiūrovui pataria: "Ne "kas", o "kaip" yra svarbu meno kūrinyje! Ir tai yra išsėdėtina visiems laikams ir visam gyvenimui". (Cituoata iš K. Žoromskio straipsnio "Estetinės vertybės tapyboje", "Draugas", 1967. VII. 8).

Be daugelio kitų kritikų, dail. Žoromskio kūrybą trumpai, bet gana palankiai vertina Joseph W. Gluhman, Lafayette kolegijos meno skyriaus vedėjas ir meno istorijos profesorius. Jisai, papasakojęs apie abstraktinio meno kilmę ir dail. Žoromskio kelią į ji, apie patį dailininką šitaip išsitaria: "Dabartinė Žoromskio tapyba yra išskirtinė, nors ir yra susijusi su tradicijomis, kuriose dailininkas subrendo. Todėl Žoromskio tapyboje randame charakteringų poveikių, giminingų Lietuvos menai, nesvarbu daiktiniam ar bedaiktiui, atseit, abstraktui. Tai. . . pajavirina drobės paviršiaus plotus, tekstūras, gilumines erdvės išpildį ir, be to, . . . toninių ir chromatinių kontrastų santvarką bei, kas svarbiausia, puikiai išreikštą elegancijos nuotaiką. . ." Kalbėdamas apie trečio matavimo serijos darbus, J. W. Gluhman sako: "Jų organizacinė struktūra yra linijinė. Bet jie efektingai prieš mūsų akis suvirpa savo paviršiaus bangavimu ir erdvės apšvietimu. Jų spalvos suharmonizuotos ir jų toninės vertybės modeliuotos taip preciziškai ir subtiliai, kad, paviršutiniškai žiūrint, jie atrodo labai paprastai, bet atidžiam žiūrovui jie atrodys magiški. . ." ("Draugas", 1978. VI. 17; straipsnio vertimo kalba šiek tiek taisyta, kaiku rie sakiniai išleisti).

abejoti, ar knygutė savarankiškai bus įkandama, nes skaitytojai užtikis žodžių kaip ožio skrandas, žalas jautis, šutinti bastučiai, vingio vašas, klevo uoksas, degloji. Kaikurie žodžiai pareikalaus vyresniųjų paaiškinimo ir tuo būdu praturtins vaikų žodyną.

Knygutė vispusiškai naudinga mokyklinio amžiaus vaikams. Ji teigiamaai paveiks jų jausmus, pagilins žinias iš gyvių pasaulio ir praturtins jų žodyną. Tėvai turėtų atkreipti dėmesį į šią vertingą knygutę. Būtų naudinga panaudoti ją ir lituaninėse mokyklose aplinkos pažinimo pamokose.

Spalvotos Vyčiaus iliustracijos vertos dėmesio. Jos yra subtilios, meniškai atliktos, derinasi su turiniu, gyviai pilni išraiškos. Gražios iliustracijos padaro knygutę artimą ir patrauklią. Dar neskaitantieji ją malonumu gerėsis ja ir lengvai atpažins gyvūnus.

Balė Vaivorytė, GYVŪNŲ SO-DYBA (ZOO). Iliustravo Vyčius. Spausdino Saleziečių spaustuve Romoje. Knygutė mažo formato, 24 psl. Tiražas: 500 egz. Jaunimo bibliotekos leidinys.

A. Abr.

"Merkelis Giedraitis"

nauja knyga apie šį didvyrį ir jo nuostabius laikus; gaunama pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos:

Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, MI. 48084.

Kaina: \$7.00 minkštais viršeliais, \$11.00 — kietais.

Toronto Lietuvių Namų svetainėje A. TOTORAITIENĖ nutapė išpūdingą sienvaizdį

Nuotr. St. Dabkaus

Šiauriniai Rytprūsiai po 1945

Nauji vokiečių leidiniai, kurie šiek tiek atskleidžia valdomų Rytprūsių būklę

M. BRAKAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Vienas būdingesnių reiškinių, kuriuo K. srities jaunimo gyvenimas skiriasi nuo bendro sovietinio, yra didelis vaikų mirtinumas nuo "žaidimo sprogsta-medžiaga" (1967-1969). Kad šios buvo randama čia net du dešimtmečių po karo pabaigos, yra, autoriaus nuomone, ne tik įrodymas abiejų kariaujančių šalių naudojamos karinės medžiagos apstumo, bet ir srities administracijos nesirūpinimo gyventojų saugumu.

Nors K. srityje gyvena įvairių tautybių žmonės, nėra jokių duomenų apie tautinių mažumų mokyklų egzistenciją. Tatoi liečia ir lietuvių. Autorius čia remiasi T. Venclovos liudijimu ("Aidai" 1978 m. 4 nr.). Pasak jo, nežiūrint gana didelio skaičiaus Tolminkiemyje (dabar Čistytė Prudy) įsikūrusių lietuvių, lietuviškos mokyklos ten nėra; kaikurie lietuviai savo vaikus siunčia į kaimyninės Lietuvos mokyklas, kad išvengtų jų suru-sėjimo.

Mokslinės institucijos

Kaip visokios pramonės šakos, taip vien tik žvejybai ir žūrininkystei tarnauja ir eilė mokslinių institucijų. Kaliningrade sutelktas visas Sovietų Sąjungos mokslinis tyrimas, liečias Atlantą. Yra įsteigtas išties kompleksas, susidedąs iš trijų augstjojo mokslo institucijų ir penkių mokslinių organizacijų. Žuvininkystės ir uosto administracijos mokslus 1976-1977 m. ėjo net 14.700 studentų; jų tarpe nemažas skaičius užsieniečių; pvz. 1963 m. buvo 200 kubičių, vėliau ir studentų iš Lenkijos ir Afrikos.

Ant senojo Karaliaučiaus universiteto griuvėsių atstatytas naujas valstybinis Kaliningrado universitetas, išaugęs iš 1948 m. įsteigto pedagoginio instituto. Universitete 1972 m. studijavo 4.300 studentų ir dėstė 250 moko-mojo personalo. Universitetas pirmoje eilėje rūpinasi vietinio auklėjimo reikalais. Senojo Karaliaučiaus universiteto akademio lygio jis "toli gražu dar nėra atsiekęs", tvirtina autorius.

Autorius su pasitenkinimu konstatuoja, kad Kaliningrado universitetas tęsia senojo Karaliaučiaus universiteto garsiausiojo profesoriaus — filosofo Kanto prisiminimo tradiciją. Prieš karą pastatytas Kanto paminklas, karo nepaliestas, globojamas ir naujųjų administratorių, o 250 metų nuo filosofo gimimo dienos minėjimo proga buvo atidarytas ir naujas Kanto muzėjus. Tokiu Kanto gerbimu stengiamasi tradicijų ir prestižo stokojančiam universitetui laimėti daugiau "garbės bei įvertinimo". Net ir Kanto filosofijos mokslo puoselėjimu tęsiama sena universiteto tradicija.

Naudodamasis lietuviu profesoriaus I. Zakso "Sovetskaja Litva" 1977 m. paskelbtu straipsniu kaip šaltiniu, autorius mini, kad universiteto filosofijos katedra tampa Kanto filosofijos tyrimų centru; leidžiami moksliniai leidiniai ir rengiamos mokslininkų konferencijos Kanto filosofijos problemoms nagrinėti. Viena tokių konferencijų Kaliningrade įvyko 1977 m. Joje dalyvavo net per šimtą Kanto filosofijos tyrinėtojų iš visos Sovietų Sąjungos. Konferenci-

jos tema — "I. Kanto filosofija ir dabartis". Kaip "svarbiausias lietuvišką įnašą" į konferencijos darbus Zaksas giria kito lietuviu profesoriaus B. Genzelio paskaitą apie "Kantą ir Lietuvos filosofinį galvojimą". "Konferencijos pasisėkimas patvirtina didėjančią sovietų mokslininkų susidomėjimą Kantu ir jo moksliu palikimu", teigia Zaksas savo straipsnyje.

K. srityje 1977 m. jau veikė 352 bibliotekos su 6.6 milijono vienetų, kurių du trečdaliai randasi provincijos rajonų bibliotekose. Svarbiausios bibliotekos yra pačiame Kaliningrade, būtent: žuvininkystės ir pramonės biblioteka (1974: 551.000 vienetų), Kaliningrado srities biblioteka (537.000 knygų, kurių 14.970 anglų, vokiečių, lenkų kalbomis ir 1.430 knygų lietuvių kalba). Pastaroji kasmet išleidžia K. sritį liečiančios literatūros bibliografiją ir teikia bibliografinės informacijos.

Kultūrinis gyvenimas

Iš trumpos autoriaus teatrų apžvalgos matyti, kad 1960 m. Kaliningrade buvo pastatytas naujas teatras su 950 vietų ir kad Tilžėje 1956 m. vėl pradėjo veikti teatras. Knygų leidimo bei periodinės spaudos apžvalga rodo, kad tuoj po karo pabaigos K. srityje buvo leidžiami du laikraščiai net ir vokiečių kalba — vienas "Taegliche Rundschau" iki 1948 m. pavasario ir kitas "Die neue Zeit" vokiečiams belaisviams.

Kiek nuodugniau autorius tyrinėja K. srityje kuriamą literatūrą, ypatingą dėmesį kreipdamas į tą jos dalį, kuri liečia Šiaurinius Rytprūsius ir jų "istorinį kontinuitetą". Dėl atitinkamos medžiagos stokos autorius gali atskleisti tik dalį literatūrinės kūrybos vaizdo. Iš Kaliningrade išleistu metinių bibliografijų jis galėjo sužinoti tik tos srities poetų ir rašytojų veikalus pavadinimus, bet pačios kūrybos turinio Vakaruose dar nebuvo galima įvertinti. Autorius tenkinasi bibliografijose rastų rašytojų biografijų apybraižomis ir tik vieno poeto darbų nuodugnesniu gvidlenimu.

Iš K. srityje įsikūrusių keturiolikos rašytojų tik viena poetė — V. B. Solovieva yra, kaip spėjama, gimusi kaliningradietė. Šalia šių rusų literatų vienas yra vokiečių kilmės — R. Jacquemien, kuris, be savo vokiškos kūrybos, užsiima ir rusiškų veikaulų vertimu į vokiečių kalbą. Viename savo poemų rinkinyje jis yra paskelbęs ir lietuviško padavimo apie Jūratę vokišką versiją.

Gyvenamojo krašto istorinį lūžį 1945 m. autoriai aprašo kompartijos nustatytuose literatūrinio darbo rūmuose. Viena jų grupė heroizuoja rusų karių kovą dėl Karaliaučiaus ir iškėlia uosto reikšmę Sovietų Sąjungai, šaoningai vengdami prieškarinės istorijos. Kita grupė stengiasi įvertinti ir aiškinti krašte "visur dar regimą vokišką praeitį". Ryskiausias šios grupės atstovas yra poetas Sergejus Smirnovas, 1968 m. Maskvoje paskelbęs visą eilę poemų apie "Rusijos vakarų pasienio sritį". Dvi poemos — vieną apie Karaliaučiaus katedrą, kitą apie Bismarcko bokštą autorius analizuoja nuodugniai; paskelbti yra ir šių dviejų poemų vokiški vertimai. Smirnovas savo poe-

mose stengiasi suprasti Šiaurinių Rytprūsių likimą istoriškai ir filosofiškai. Štai trumpas jo poemos apie katedrą, simbolizuojančią vokiečių galybės sugriuvimą, turinys.

Katedra, lyg koks nukautas milžinas, guli griuvėsiuose, palaidotas po jais yra ir Kantas, idėjų filosofas, neigęs pasaulio medžiagiškumą. Kardu jis nebarškindavo, buvo maloningas kaip garduolė. Bet tada šio krašto žmonės save laikė augštesnio luomo ir vietoj Kanto filosofijos pasidavė žiauriai Nietzsche's dvasiai. Sekė plėšrumas ir smurtas, bet šandien katedra stovi Rusijos Vakaruose, karo sugriauta. Karaliaučiaus vietoje virte verda atstatomasis Kaliningradas. "Ar tu, Kante, nematai, kad pasaulis yra medžiaginis", retoriskai klausimu Smirnovas pabrėžia marksistinio materializmo pranašumą.

Karaliaučius neužmirštas

Savo studiją autorius baigia tokiu Karaliaučiaus likimo apibendrinimu: Karaliaučius, savo laiku tolimiausias buvęs Vokietijos didmiestis rytuose, šandien yra tolimiausias Sov. Sąjungos vakaruose. Milžiniškai rusiškos tėvynės platumui išreikšti rusų vaizduotėje vis labiau įsigali formulė "nuo Vladivostoko iki Kaliningrado", kaip kadaise vokiečių "nuo Koelno iki Karaliaučiaus". Nors Karaliaučius visada buvo pasienio srities miestu, tačiau niekad nebuvo ir šandien nėra žmonių užmirštas, priešingai — jis visada buvo ir liks jų dėmesio centre "kaip vokiečių, taip šandien rusų".

Į šį dėmesį įsijungs ir lietuviai — gal net su gilesniu intensyvumu ir stipresniu pagrindu. Juk su Rytprūsiais kartu ir visas kraštas, kuris ne be reikalo per ištisus šimtmečius vadinas Prūsų arba Mažąja Lietuva, šandien ir vėl yra nelaiminga seno rusų-vokiečių karingo imperializmo auka.

Lietuvius skaitytojas autoriui bus dėkingas už blaiviai ir kruopščiai paruoštą studiją. Girtinas autorius ir už tai, kad nesiribojų vien sausių faktų ir skaitmenų pateikimu, bet įsėkko gilesnių reiškinų supratimo. Tenka jam linkėti tokios pat sėkmės, tęsiant tolimesnius tyrinėjimus, kurių tarpe jam rūpimas Šiaurinių Rytprūsių istorinio kontinuiteto aptarimas lietuviu bus lydimas su ypatingu smalsumu.

Atsiųsta paminėti

Vincas Nekė, KLAJŪNO DALIA. Eilėraščiai. Aplankas ir viršelis dail. Ados Korsakaitės-Sutkuvienės. Tiražas 300 egzempliorių. Autoriaus leidinys. Čikaga 1980 m., 102 psl. Kaina — \$3.00. Gaunama pas platintojus arba šiuo adresu: V. Strolis, 1315 Muskegon Ave, NW, Grand Rapids, MI 49504, USA.

MŪSŲ ŽINIOS. Lietuvių jėzuitų ir Jaunimo Centro Čikagoje biuletenis. 1980 m. 1 ir 2 nr. Redaktoriai — Antanas Saulaitis, SJ.

PASAULIO LIETUVIS, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės mėnraštis, 1980 m. 1 nr., sausis. Redakcija — Romas Kasparas, Linas Rimkus, Emilija Sakadolskienė, Romas Sakadolskis (vyr. redaktorius). Administracija: 5620 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636, USA. Metinė prenumerata — \$6.00.

TECHNIKOS ŽODIS, 1979 m. spalio-gruodis. Vyr. red. V. Jautokas. Administratoriai A. Brazdžiūnas, 7980 West 127 St., Palos Park, ILL. 60464, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

R. VOKIETIJOS SLAVISTŲ KOMITETO baltistikos komisija savo 45-ąją konferenciją kovo 14 d. susaukė R. Berlyne, Humboldtų universitete. Ji buvo skirta grožinės lietuvių literatūros pradininko K. Donelaičio 200, metų mirties sukakčiai. Su R. Vokietijos bibliotekose sukaupta medžiaga apie šį būrų poetą dalyvius supažindino valstybinės bibliotekos direktorė F. Krausė Sorbų literatūros ryšius su donelaitika nagrinėjo Bauzeno mokslininkas F. Metsas. Konferencijos užbaigoje buvo parodytas dokumentinis filmas apie K. Donelaitį, gautas iš Vilniaus.

KAMERINĖ MUZIKA UOLIAI PUOSELEJA smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas bei vargonininkas Vytenis Vasyliūnas, kuris taipgi yra ir doktoratą turintis žymus geofizikas. Vasario mėnesį abu Vasyliūnai, tėvas ir sūnus, buvo nuskridę pas Kolumbijos lietuvius. Ten jie dū rengė du smuiko ir fortepiono koncertus, o atskirą vargonų koncertą turėjo V. Vasyliūnas. Grįžę į Bostoną, jie vėl koncertavo Niujorko Carnegie Recital salėje kovo 2 d., atlikdami tris sonatas smuikui ir fortepionui: W. A. Mozarto "Sonatą nr. 12", E. Wolf-Ferrari "Sonatą nr. 1" ir Jurgio Gaižausko "Sonatą nr. 2". Tą pačią programą pakartojo kovo 9 d. Bostone įvyksiam koncerte.

RASYTOJO J. PETRENO-TARULIO, mirusio vasario 5 d., kūrybinį palikimą perėmė jo sūnus Algis. Tarp tų raštų yra plačios apimties prisiminimai ir nevisiškai užbaigtas novelių rinkinys. Tikimasi, kad bus sudaryta redakcinė komisija, kuri tuos raštus paruoš spaudai ir nedelsdama įeis kos leidybą.

ILIUSTRUOTAS SAVAITINIS LENKIJS ŽURNALAS "Kraj Rad" ("Tarybų Kraštas") š. m. 10 nr. paskelbė gana ilgą Halinos Balčiūnienės rašinį "Ką sako medis" su keturiu didėlem iliustracijom. Autorė rašo apie žymiuosius liaudies skulptorius Lietuvoje — S. Ribuą, A. Mockų, V. Majorą, I. Užkurnį, A. Bagdoną, kurie kuria įvairius medinius stogastulpius bei paminklus. Iliustracijoje matyti M. K. Čiurlionio paminklas, jo garbei pastatytį pakelės stogastulpiai ir didoka medžio skulptūra Skuode.

DAIL. VIKTORAS VIZGIRDA, žiemą atvykstantis aplankyti savo sūnaus Rimo šeimos Los Angeles mieste, Kalifornijoje, meno mėgėjus supažindina su lietuvių dailininkų darbais. Perna žiemą jis buvo atsiėgęs Lietuvos dailininkų įvairių darbų skaidrių, o šiemet pagrindinį savo dėmesį skyrė išsivijos lietuvių dailininkams. Šion skaidrių pynėn buvo įtraukta apie 50 lietuvių dailininkų iš S. Amerikos, Europos, Australijos ir netgi P. Afrikos (a.a. Pranas Domšaitis). Paskaita buvo suskirstyta į tris dalis. Pirmiausia V. Vizgirda kalbėjo apie vyresniosios kartos dailininkus — A. Galdiką, M. Sileikį, J. Rimšą, A. Varną, P. Pužiną, P. Domšaitį, A. Dargį, V. Petraviečių ir kitus. Antrojo dalin buvo įjungti dailininkai, studijavę Freiburgo pogrįo metais — A. Elksus, T. Zikaras, A. Mončys, V. Raulinaitis, E. Urbaitytė, o trečioji dalis teko jau Vakaruose susiformavusiems dailininkams. Plačiau V. Vizgirda palietė A. Galdiką, A. Dargį, V. Kasulį, K. Žoromskį, optinio meno puoselėtoją K. Varnelį, grafikus — T. Valių, R. Viesulį, eksperimentines A. Kašubienės struktūras.

REŽ. JONAS JURASŠAS plačiai pagrąsėjo su sovietų dramaturgu N. Erdmano pjesės "Savižudis" pastatymu "Trinity Square" teatre, Providence, R. I. Puikius atsiliepmas paskelbė net keli JAV laikraščiai, o dabar dėmesį į jį atkreipė ir televizija. Balandžio 5, šeštadienį, 6 v. v., J. Jurašas savo programon "Camera Three" įtraukė Niujorko valstijos Buffalo miesto WNED stotis, savo laidas transliuojanti 17-ju kanalų. Ši stotis yra atmetusi komercinį principą, išsilaiko žiūrovų aukomis. Ji gerai matoma St. Catharines, Hamiltone, Toronte ir kaikuriose kitose Kanados Ontario provincijos kaimyninėse vietovėse. "TV Guide" žurnale apie J. Jurašui skirtą laidą buvo rašoma: "Režisoriaus tremtyje" Jono Jurašo profilis. Jis išvyko iš Sovietų Sąjungos 1974 m., negalėdamas gauti darbo dėl vyriausybės cenzūrai pareikštos atviros kritikos. Jurašas apibūdina savo imigracijos į JAV išpūdžius". Iš tikrųjų tas pusvalandis daugiausia buvo susietas su K. Erdmano pjesė "Savižudis", jame dalyvavo net ir to spektaklio aktoriai. Lietuvius nustebino palyginti labai gera J. Jurašo anglų kalba, jos laisvas vartojimas be ausį režiandžio akcento. Atrodo, kad jis dabar gaus ir daugiau pasiūlymų režisuoti veikalus amerikiečių teatruose, kur jam nėra jokios cenzūros. Net ir Izraelyje rusų kalba leidžiamas laikraštis "Krug" atkreipė dėmesį į J. Jurašo režisuotą N. Erdmano pjesę "Savižudis". Jame M. Mežovičius pabrėžia, kad šia pjesę amerikiečių teatre pastatė lietuvių rež. Jonas Jurašas, sukūręs tikrai vertingą spektaklį, gerai įvertintą teatro kritiku. Toliau apibūdinamas pats N. Erdmanas ir jo pjesė, atspindinti Gogolio "Juoko pro ašaras" tradiciją.

VILNIAUS FILHARMONIJS

Kauno skyrtaus salėje kovo 13 d. amžiaus aštuoniadešimtmečio proga buvo pagerbtas veteranas chorų organizatorius ir vadovas Antanas Olšauskas. Savo muzikos kelią sukaityvininkas pradėjo prie vargonų, vėliau mokėsi J. Naujailio suorganizuotuose vargonininkų - chorvedžių kursuose, Marijampolės mokytojų seminarijoje, Klaipėdos muzikos mokykloje. Nuo 1930 m. jo gyvenimas buvo susietas su Kaunu. Čia jis 40 metų vadovavo įvairiems chorams, prisidėjo prie dainų švenčių, buvo vyriausiuoju jų dirigentu. Pagerbtuvėse programą atliko chorai, kuriems jis kadaise vadovavo: Kauno profsąjungų kultūros klubo mišrus choras "Gintaras", respublikinės klinikinės ligitoninės moterų choras "Kanklės", mišrus mokytojų namų choras, medicinos darbuotojų liaudies dainų ir šokių ansamblis.

RESPUBLIKINIŲ MOKYTOJŲ NAMŲ berniukų choras "Ąžuoliukas", vadovaujamas H. Perelšteino, yra susilaukes plataus pripažinimo ir už Lietuvos ribų. Jam teko koncertuoti Maskvoje, Leningrade, Kijeve, Minske, Rygoje, Taline, gastroliuoti Čekoslovakijoje, R. Vokietijoje, Vengrijoje. Kadangi jaunieji dailininkai net ir su vyriškais balsais nenori skirtis su šiuo choru, buvo sudarytas mišrus choras, o dabar debiutavo ir "Ąžuoliuko" vyrų choras, vadovaujamas Vytauto Miškino, kuriam talkina chormeisteriai V. Augustinas ir G. Leipus, nuolatinis akompaniatorius vargoninkas B. Vasiliauskas, M. K. Čiurlionio konkurso laureatas. Koncerte skambėjo J. Karoso "Vyrai", A. Budriūno "Koks ten lengvas poilsėlis", F. Schuberto "Naktis", čekų kompoz. P. Ebena dainos, R. Tomsono "Pastoralė", M. Parchaladžės "Prie amžinosios ugnies", V. Laurušo "Nakties balsai".

VIESOJI KLAIPĖDOS BIBLIOTEKA su šio miesto jaunųjų rašytojų sekcija surengė literatūrinį vakarą rašytojai I. Simonaitytei paminėti. Apie ją kalbėjo mokytojas S. Skeivys, jos kūrinius skaitė dramos teatro aktoriai.

FOTOGRAFIJOS MENO DRAUGIA savo salone Vilniuje surengė parodą "Fotografuoti moters". Jai buvo gauta apie 120 meninių nuotraukų, kurios daugiausia atspindėjo motinystės bei vaikų temas. Jas papildė kultūrininkų ir kitų veikėjų portretai. Geriausiomis fotografijomis laikomos: T. Luckienė, V. Dichavičienė, O. Pajėdaitė, I. Giedraitienė, L. Korkutienė.

KOSTO KUBILINSKO eiliuotą pasaką "Uodega vedega" Vilniaus "Lėlės" teatre pastatė vyr. rež. A. Ragauskaitė. Lėles ir scenografiją šiam spektakliui sukūrė vyr. dail. V. Mažuras, muziką — kompoz. F. Latėnas.

LIETUVOS ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS Kauno skyriaus narių susirinkime savo kelionės išpūdžius iš Japonijos pasakojo R. Aksamitauskas, juos iliustruodamas skaidrėmis ir filmu.

VILNIAUS DAILES PARODŲ RŪMUOSE sukaityvėnų savo darbų parodą surengė panevėžietis dail. Kazys Naruševičius, kovo 2 d. atšventęs amžiaus šešiasdešimtmetį. Pirmąją savo akvarelį parodą jis turėjo 1940 m. Panevėžio gimnazijoje, būdamas jos abiturientu. Piesimą jam gimnazijoje dėstė tapytojas ir menotyriminkas V. Kairiūkštis, vėliau — tapytojas P. Pužinas. Studijas Vilniaus dailės institute K. Naruševičius pradėjo 1940 m. Jo pirmaisiais mokytojais buvo dailininkai — V. Vizgirda, J. Vienižinskis, A. Gudaitis. Sukautuvinei parodai K. Naruševičius padėjo sutekęs 31 tapybos kūrinių ir 24 akvareles. Sukautuvininką labiausiai vilioja gamtovaizdžiai, pajūrio motyvai, laivai uostuose, pramoniniai peizažai. Pagrindinė K. Naruševičiaus kūrybos jėga yra spalvos, lyrinė parodos lankytos pagaunanti darbų nuotaika. Daug metų yra dirbęs pedagoginį darbą vidurinėse Panevėžio mokyklose, nuo 1968 m. — dėstytojas vaikų dailės mokyklose, ilgametis Panevėžio Dailininkų Sąjungos skyriaus pirmininkas.

LIETUVOS RASYTOJŲ SĄJUNGA papildė trys nauji nariai — poetė Gražina Cieškaitė, prozininkas Bronius Radzevičius ir vertėjas Eliazaras Malcas. G. Cieškaitė yra vabalinkietė, gimusi 1951 m., studijavusi lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus universitete. Yra išleidusi dvi poezijos knygas: 1975 m. — "Tylos žydėjimas", 1979 m. — "Mylėti — gyventi". B. Radzevičius, gimęs 1940 m. Radviliškyje, studijavo Vilniaus universiteto istorijos-filologijos fakultete. Jo kūrybinį kraitį sudaro 1970 m. išleista pirmoji knyga "Balsai iš tylos", 1979 m. skaitytojus pasiekęs romanas "Priešaušrio vieskėliai". E. Malcas savo kilmę yra maskvieties, gimęs 1908 m. Kaune gyvenęs nuo 13 metų amžiaus. Teisę 1928-29 m. studijavo Berlyno universitete, teisininko diplomą gavo Kauno universitete 1935 m. Vėrčia lietuvių rašytoju kūrinius ir rusų kalbą. Lig šiol yra išvertęs nemažai P. Cvirkos, A. Venclovos, J. Baltušio, M. Sluckio, V. Sirijos Giros, K. Sajos

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

ISLINGTON - EGLINTON rajone puikus 6 kambarių vienaauštis; visai nauji kilimai, užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiuoju; tuojau galima užimti. Turim dar keliolika namų tame pačiame rajone.

PRINCE EDWARD DR. - BLOOR, dviejų aukštų 6 kambarių atskiras namas, kvadratinio plano, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiuoju.

BABY POINT rajone, 6 kambarių atviras namas, moderni virtuvė, užbaigtas rūšys, kvadratinis planas, 2 prausyklos, dvigubas garažas, prašoma kaina \$89,900.

JANE - ANNETTE, 6 kambarių mūrinis namas; alyva šildomas; garažas su privačiu įvažiuoju; prašoma kaina tik \$59,900; skubus pardavimas.

INDIAN ROAD - HIGH PARK, palikimas, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, 2 prausyklos, vandeniu-alyva šildomas; dvigubas garažas.

SCARLETT ROAD - LAMBERTON SQUARE, 6 kambarių bendranamis (condominium) — "penthouse"; 2 prausyklos, centrinis vėsinimas-šildymas; didžiulis balkonas; vaizdas į golfo aikštinę pusę, puikus vaizdas.

SOUTH KINGSWAY, 6 kambariai bendranamyje (condominium), 2 prausyklos, plaukiojimo baseinas, pirtis ir t.t.; arti susisiekimo bei krautvių.

NEMOKAMAS ĮKAINOJIMAS.

2336 Bloor Street West — Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS
namų 239-5923

ANTANAS GINIOTIS
namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn. 13½%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 13%
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 2-3 metų 12%
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų ir s-tq 12%
Penktdieniais 10-8	taupomąją s-tq 10¾%
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tq 12½%
Sekmdieniais 9.30-1	depozitų-čekių s-tq 6%
	DUODA PASKOLAS IŠ:
	asmenines 15%
	mortgičius 14½%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

*) Nuo gegužės 1 d.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduoame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimas (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. • Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. • Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

THE PORTRAIT GALLERY

Lietuvis fotografas

Petras Žemaitis,

Specialistas portretų, vestuvinių ir vaikų nuotraukų. Įreminimai

ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)

Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro 248-9564

SPORTAS

KANADOS SPORTO APYGARDOS KREPSINIO ŽAIDYNĖS

Dalyvauja: Hamiltono Kovas, Montrealio Tauras, Toronto Aušra ir Vytis. Data: balandžio 19 ir 20 dienomis. Vieta: Martingrove Collegiate Institute, prie Eglintono ir Martingrove gatvių kampo.

Šeštadienis, balandžio 19

10.00 v.r. vyrų B Kovas — Vytis
jaunių B Kovas — Vytis
11.00 jaunių C Aušra — Vytis
11.30 vyrų B Aušra — Kovas (veteranai)

12.00 v.r. jaunių B Kovas — Aušra
13.00 vyrų B Kovas — Tauras I
jaunių A Vytis — Aušra

14.30 vyrų B Aušra — Tauras II
jaunių B Vytis — Aušra

16.00 vyrų A Aušra — Kovas
jaunių A Vytis — Kovas

17.30 vyrų B Tauras I — Vytis
Tauras II — Kovas (veteranai)

Sekmdienis, balandžio 20

11.00 v.r. vyrų B dėl III ir IV vietos
12.30 jaunių A baigminės rungtynės
14.00 vyrų B baigminės rungtynės
15.30 vyrų A baigminės rungtynės

Kviečiame visus dalyvauti.

KS apygarda

VYČIO ŽINIOS

Išvyka Anglijon Vyčio stalo tenisininkė Glorija Nešukaitytė užbaigė laimėjimu. Kento miesto pirmenybėse moterų dviejų varžybų, poroje su kita Toronto tenisininke C. Johnson, ji laimėjo I vietą. Prieš užbaigdamą išvyką, dar dalyvavo rytinės Anglijos ir Skotijos atviros pirmenybės. Anglijos pirmenybėse ji laimėjo II vietą, baigiamame žaidime pralaimėjusi trečiajai Anglijos žaidėjai. Skotijos pirmenybėse ketvirtąją pralaimėjo Airijos meisterei. Nors jaunoji stalo tenisininkė savo žaidimu dar nepilysta vyriausiajai savo seseriai, tačiau ta išvyka jai buvo sėkminga ir daug žadanti.

Vytis — Kovas 46:38. Vyčio jauniai B (16) žaidė draugiškas rungtynes su Kovo krepšininkais ir po permainų kovos laimėjo rungtynes 46:38 pasekme. Vyčio komandoje žaidė: A. Balsys 2, R. Karpis 7, T. Trinkūnas, A. Slapšys, A. Saplys 31, S. Namikas 3, J. Ažubalis 3, P. Sukauskas. A. Saplys komandoje buvo geriausias; greitai pasisiveržimais ir taikliais metimais iškovojė didžiąją dalį taškų. Tačiau verta būtų pagyventi ir apie bendrą komandinį žaidimą.

Mūsų nuosirdžiam rėmėjui Leonardui Kirkliliui nuosirdžiai dėkojame. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos ledo ritulio pirmenybės laimėjo Kauno "Pluošto" komanda. Visiems dalyviams sužadus po 28 rungtynes "Pluošto" atstovai surinko 47 taškus. Antroji vieta teko Kauno "Staklių" ritulininkams su 46, trečioji — Vilniaus "Kuro aparatūros" komandai su 34 taškais.

Sovietų Sąjungos moterų rankinio rinktinė, besiruošdama olimpiadai, dalyvavo tarptautiniame turnyre Svedijoje. Rinktinės eilėse buvo dvi Lietuvos rankininkės — Kauno žalgirietė A. Nenėnienė ir Vilniaus "Eglės" komandos atstovė S. Mažeikaitė. Be Sovietų Sąjungos, turnyrą atvyko Švedijos, Danijos ir R. Vokietijos rinktinės. Pirmą vietą be pralaimėjimų iškovoję Sovietų Sąjungos atstovės. Kaunietė A. Nenėnienė ypač pasižymėjo rungtynėse su Danija, įmetusi net 4 įvarčius.

Tarpvalstybinėse kulkinių šaudymo varžybose Bulgarijos sostinėje Sofijoje vilnietis Vladas Turla laimėjo tris aukso medalius. Šaudant mažo kalibro pistoletu 60 šūvių į apvalų taikinį iš 50 metrų atstumo, jis surinko 577 taškus, pakartodamas Sovietų Sąjungos rekordą. Sėkmę lydėjo V. Turla ir tuo pačiu ginklų šaudant 60 šūvių į siluetus. Išsumę 598 taškus, jis pakartojė Europos rekordą. Trečią aukso medalį išlikovoję su pneumatiniu pistoletu, kai buvo šaudoma 40 šūvių į taikinį iš 10 metrų atstumo. Šioje rungtyje V. Turla surinko 390 taškų.

Laikraščio "Komsamolskaja Pravda" taurės jaunųjų plaukimo pirmenybės buvo surengtos Kuibysėve. Jose du Lietuvos ne tik jauni, bet ir moterų rekordus pagerino kaunietė Raminta Šupilaitė plaukimoose nuogara: 100 metrų nuplaukė per 1 min. 08,6 sek., 200 metrų — per 2 min. 28,4 sek. Pirmojoje rungtyje ji užėmė II vietą, antrojoje — IV. Kaunietis Kęstutis Makauskas, nors ir nelaimėjęs prizinių vietų, taip pat pagerino du Lietuvos jaunųjų rekordus. Plaukdamas kompleksiniu būdu, 200 metrų įveikė per 2 min. 18,5 sek., 400 metrų — per 4 min. 51,9 sek. Jaunųjų rekordą iš Kuibysėvo parsivežė ir kaunietis R. Stankaitis, 200 metrų laisvu stiliumi nuplaukęs per 2 min. 03,4 sek.

Lietuvos jaunimo džiuo pirmenybių čempionais Panevėžyje svorių eilės tvarka tapo: panevėžiečiai M. Taruška ir V. Rimkus, vilnietis R. Kanapickas, kaunietis V. Venslauskas ir V. Siplys, vilnietis R. Gustas ir Lietuvos žemės ūkio akademijos studentas A. Stankus. Komandinio požūrių pirmenybės laimėjo vilniečių komanda.

Tradicinėje Kaziuko mugėje Hamiltone — L. Stungevičienė su "grybais" ir jaunuomis pardavėjomis. Nuotr. J. Miltenio

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bijodamas padaryti žalos socialistų ateičiai. Šį pokalbį dabar patvirtino E. Broadbentas, bet išsiskindamas teigė, kad abu partijų vadai jam neskyrė didesnio dėmesio. Esą tai buvo lyg ir kalba apie tos dienos orą, neturint kitos temos. Į ministrų kabinetą min. pirmininkas P. E. Trudeau po to pakvietė tris liberalų senatorius iš Saskatchewano, Albertos ir Britų Kolumbijos. Šiuo metu kalbama, kad liberalų partijos atstovai iš Kvebeko provincijos turi paruošę naują planą. Jie nori savo globon pasiimti vakarinės Kanados rinkimines apylinkes ir joms atstovauti tuose reikaluose, kurie liečia visą Kanadą.

Kanados vidaus reikalų ministras (Solicitor-General) min. pirmininkas P. E. Trudeau pasirinko žydų kilmės kanadietį R. Kaplaną. CTV televizijos tinklo programoje "Canada AM" jis prabilo apie Kanadoje gyvenančius II D. karo nusikaltėlius. Šis klausimas jau buvo keltas ir anksčiau, tačiau nesulaukė didesnio dėmesio, nes dabartiniai Kanados įstatymai nepripažįsta teismų su abejotomis vertės įrodymais, praėjus tokiame ilgam laikotarpiui. R. Kaplanas žadėjo susitikti su nauju mediotu S. Wiesenthaliu, gauti iš jo daugiau informacijų. Jis tikisi, kad karo nusikaltėlius Kanados įstatymai leis perduoti teismams V. Vokietijoje ar Izraelyje. Reikalui esant, R. Kaplanas planuoja įvesti naują įstatymą, kurio dėka karo nusikaltėlius būtų galima teisti ir pačioje Kanadoje.

Net 13 metų užtruko Kanados sprendimas pakeisti pasenusius "CF-101" ir "CF-104" naikintuvams, kai kitos S. Atlanto Sąjungos valstybės juos jau seniai yra išėmusios iš apyvartos. "CF-104 Starfighter" naikintuvai Europoje yra vadinami skraidančiais karstais dėl dažnai įvykstančių nelaimių, kuriose žuvo daug lakūnų. Pagrindiniais kandidatais į pakaitus buvo du nauji JAV naikintuvai: McDonnell Douglas bendrovės "F-18A Hornet" ir General Dynamics bendrovės "F-16". Tarp abiejų firmų vyko arši kova dėl Kanados rinkos, nes už \$3 milijonus Kanada nupirks apie 140 naikintuvų. Abi bendrovės siūlė dalinę tvlėktuvų gamybą pačioje Kanadoje, kad būtų sumažintos pirkimo išlaidos. Aviacijos žmonės pasisakė už "F-18A" naikintuvą, turintį du variklius, kurie užtikrintų saugesnį skraidymą Kanados šiaurėje. Politikams, ypač iš Kvebeko, labiau patiko "F-16" naikintuvus su vienu varikliu, nes iš jo daugiau naudotų turėtų Kvebeko aviacijos pramonė. Laikraščių vedamieji ragino vyriausybę nepaisyti politikos ir Kanados lakūnams nupirkti geriausią naikintuvą. Šį sprendimą dabar padarė krašto apsaugos min. G. Lamontagne, pranešdamas, kad bus perkami lakūnų pageidauti dviejų variklių "F-18A" naikintuvai, nors iš jų gamybos daugiausia naudotų turės Toronto esantis McDonnell Douglas firmos skyrius. Pirmieji naikintuvai Kanados aviaciją pasiekės 1982 m., bus tiekami kas mėnesį po du iki 1988 m.

Rinkiminiame parlamento važiavimu liberalų partija neturintiems Kanados pensininkams buvo pažadėjusi mėnesinį \$35 papildą. Šiuo metu jau ruošiamas įstatymas pažadui įgyvendinti. Tikimasi, kad jis bus pri-

imtas ir patvirtintas iki liepos 1 d. Tada neturtingi pensininkai, kurie gauna pilną priedą prie Kanados pensijos, susilauks: viengungiai — po \$35, pensininkų šeima — vyras ir žmona — po \$17,50.

"Canadian Pacific" geležinkelio bendrovė dėl pernai įvykusios traukinio nelaimės Mississaugoje ir beveik 250.000 gyventojų evakavimo bandė atsiųgti kompensaciją. Tam tikslui buvo atidaryta raštinė, kurioje buvo priimami turėtų išlaidų blankai. Juose buvo reikalaujama pasirašyti, kad kompensacijos gavėjas daugiau neturės jokių pretenzijų į šią nelaimę. Advokatai patarė vengti tokių išpareigojimų, nes buvo išmokamos tik labai nedidelės sumos. Vis dėlto "CP" bendrovė lig šiol patenkino 47.000 pareiškimų, kurie lietu apie 142.000 Mississaugos gyventojų, ir jiems sumokėjo beveik \$9 milijonus kompensacijos. Dabar ši raštinė jau uždaryta, bet kompensacijos mokėjimas yra pratęstas iki gegužės 16 d. vidurnakčio. Blankų kompensacijai galima gauti Mississaugos rotušėje arba "CP Rail" įstaigoje Toronto, 40 University Ave., Suite 930. Juos reikia užpildyti ir pasiųsti paštu iki gegužės 16 d. šiuo adresu: CP Rail, Suite 930, 40 University Ave., Toronto M5J 1T1. Gavusieji kompensaciją negalės kreiptis į teismą, kuris, galimas dalykas, jiems iškovotų didesnę turėtų nuostolių padengimą.

Ateitininkų žinios

Toronto ateitininkų metinė šventė — ši savaitgalį. Balandžio 19, šeštadienį, 6 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje bus vakarienė su menine programa. Kalbės Federacijos vad. J. Laučka. Vakarienes bilietus platina tėvų komiteto nariai. Prašome skambinti G. Kaknevičienę tel. 532-6760.

Ateitininkai dalyvauja organizuotai sekmdienį 10 v. Mišiose Prisikėlimo šventovėje. Visi jaunieji, moksleiviai ir studentai renkasi į parapijos salę 9.15 v.r. Visi prašomi pasipuoti uniformomis. Prieš Mišias, 9.45 v.r., bus duodamas žodis. Prašome atvykti laiku. Tuoj po Mišių Parodų salėje bus visiems ateitininkams ir tėvams bendri pusryčiai bei šventės užbaigimas.

"Pirmyn Jaunime", Toronto moksleivių neperiodinis laikraštėlis, bus platintas šventės metu. Redaguoja Ona Jurėnaitė.

Skautų veikla

• Sv. Jurgio šventė — balandžio 20 d. Ji bus pradėta pamaldomis Prisikėlimo šventovėje 3 v.p.p., dalyvaujant organizuotai visiems tūntų vienietams. Po pamaldų — bendra sueiga ir vaišės. Kviečiami tėvai ir visi tautiečiai.

• Skautybės Fondo 1979 m. diagrama rodo, kad daugiausia aukų surinko Bostonas, II vietoj — Klevelandas, III — Torontas. Kitos Kanados rajono vietovės tyli.

• Medžiaga (aprašymai, nuotraukos) iš Kanados rajono knyga "Mūsų skautybė" iš dar neatsiliepusių vietovių laukiama iki birželio 15 d. Tai paskutinioji data, norint apie savo vietą atspausdinti šiam plačios apimties veikale. Medžiaga siųsti adresu: C. Senkevičius, 40 Burrows Ave., Islington, Ont. M9B 4W7.

• LSS tarybos akivaizdinis posėdis šaukiamas Čikagoje gegužės 17-18 d.d. Tikslas — susitikti, pabendrauti, diskutuoti sąjungos reikalus, aptarti ir nustatyti sąjungos kėlo-džiū. Č. S.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptarnaujami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

TRADE WINDS MOTEL

10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490

Savininkė RUTA KRIAUCIŪNAITĖ,
Kanados lietuvių, kviečia tautiečius atsilankyti.
Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

REAL ESTATE LTD.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
NUOLAIDA LIETUVIAMS SAVININKAMS
UZ PARDAVIMĄ.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

13½% už 6 mėn. term. indėlius
13% už 1 m. term. indėlius
12% už 3 m. term. indėlius
12% už pensijų ir namų planą
12% speciali taup. sąsk.
11¼% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

15% už asm. paskolas
14½% už mortgičius

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, keliones čekiais (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9
Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Pritęres specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sov. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258

- Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių
- Užsakymai priimami telefonu
- Nemokamas pristatymas

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

- Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5
Telefonai 533-8451, 533-8452

FILTSOS BROS

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

AMERIKOS LIETUVIŲ BIBLIO-TEKOS leidykla kovo 22 d. pati nu-
stebė, kai šventei susirinko 400 na-
rių ir draugų. Jeigu užtruko išpar-
duoti pirmąjį leidyklos leidinį apie
šv. Kazimiero kapines Čikagoje (sa-
koma, skaitytojai nebuvo sužavėti
tema), tai paskutiniai du apie še-
imos tradicijas ir lietuvių rašytojus
Vakaruose tuoj pat paplito. Tenka
planuoti antrąsias laidas. Sumanios
valdybos - tarybos pirm. A. Dundzi-
los, reikalų vedėjo dail. Petro Alek-
sos ir leidyklos iniciatoriaus kun.
Algimanto Kežio, SJ, dėka jau ruo-
šiama Broniaus Kviklio serija apie
Lietuvos šventoves ir visa eilė kitų
rankraščių. Bibliotekos vakaro pro-
gramoje įvykių smegenys buvo pa-
rodyti Lietuvių foto archyvo filmuo-
se, o Elena Blandytė paskaitė iš jų
kūrybos bei raštų. Buvo matyti My-
kolas Krupavičius, Darius ir Gire-
nas, A. Salys, Adomas Galdikas, J.
Vaičiūnienė, Jonas Aistis. Jau ge-
rokai linksmesnės programos dalis
teko Rasos Soliūnaitės "Spindulio"
tautinių šokių grupei, suvaidinusiai
humoristines pasakas pagal Arvydo
Žygo ir vadovės tekstą bei pritaiky-
tą muziką.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INS-
TITUTO ketvirtasis skyrius įsisteigė
kovo 16 d. Čikagoje ir pirmininkė
išrinko Aldoną Veselkienę, kartu su
valdybos nariais — J. Paštuku, L.
Aleksiene, J. Smilgiene, L. Baltra-
maitiene, P. Vaitaitiene ir M. Krau-
chunienė. LDI įsisteigė 1977 m. Ka-
nadoje, kur yra ir centrinė valdyba.
Institutas šiuo metu platina A. ir A.
Tamošaičių knygą apie tautinius Lie-
tuvų drabužius.

LIETUVIŲ DIENAS birželio 28 ir
29 rengia JAV LB Vidurio Vakarų
apgyardą, padrasinta pernai jauni-
mo kongreso labai suruoštos geguži-

nės. Tuo būdu po ilgų metų pertrau-
kos atgaivinta "piknikų" tradicija.
Šių metų Lietuvių Dienos prasidės
ypač jaunimui taikomų vakarų su
sokiiais Jaunimo Centre, o sekmadienį
— gegužinė priemiestyje.

PENKTASIS KRONIKOS TOMAS
lietuvių kalba, apimantis 32-39 nr.,
buvo sutiktas kovo 23 d. leidėjų su-
rengtoje akademijoje. LKB "Kroni-
kai" leisti sąjungos pirm. kun. K.
Kuzminkas kalbėjo prieš pat pa-
skaitininką prof. Vytautą Bieliaus-
ką. Aktorius Juozas Kapačinskas pa-
skaitė dramatiškesnes ištraukas iš
"Kronikos" numerio, o Elena Blan-
dytė giedojo iš Lietuvos neseniai
gautas giesmes, akompanuojama
Fausto Strolis. Vakaro vadovė Ma-
tilda Marcinkienė iškvietė leidinių
rėmėjus — tūkstantininkus A. ir E.
Kleizas ir J. Tijūną.

ANTROJO MILIJONO METAIS
paskelbtį 1980 metai pagal Lietuvių
Fondo tarybos posėdžių nutarimus
kovo 21 d., nes Fondo kapitalas jau
pasiekė \$1.665.280. Pavasario vaju-
sienės Fondo banketu gegužės 3 d.
Taryba taip pat nutarė įsteigti me-
no fondą, kurį posėdyje rėmė Lietu-
vių Dailės Instituto pirm. dail. Adol-
fas Valeška. Šiam tikslui Fondas pa-
skyrė \$3.000 ir sudarė komisiją, ku-
ri rūpintųsi lietuvių dailininkų dar-
bais. Turbūt aktualiausias šį nuo-
sprendį iššaukęs reikalas buvo a.a.
dail. Prano Domašio palikimas, ku-
rį LDI norėtų išsaugoti lietuvių kun-
rako. Komisijos nariais sutiko būti
dr. K. Ambrozaitis, dr. G. Balukas,
P. Sodeika, dr. A. Razma, dr. J. Rač-
kauskas, dail. A. Valeška ir teisinis
patarėjas adv. P. Zumbakis. Taryba
patvirtino LF valdybą: dr. G. Balu-
kas, St. Baras, J. Kučėnas, adv. S.
Kuprys, dr. M. Vyngantas, sekr. K.
Gedvilas, išd. K. Barzdukas, P. Žel-
vys ir A. Juodvalkis.

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštečių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelį gntaro
išdirbinių pasirinkimas.

OTTAWA, ONTARIO

LENKAI PRAŠO AUSROS VAR-
TU MARIJĄ GRAŽINTI JIEMS
VILNIŲ. Lenkų laikraštis "Głos
Polski" (Lenkų Balsas) 1979. XI.
14 paskelbė neilgą straipsnį "Pani
Ostrobramska w Ottawa". Čia pa-
teikiu to straipsnio turinį.

Lenkų Sv. Jackaus parapija Ot-
tawos mieste pergyveno neužmiršta-
mus momentus, kurie liks aukso ra-
dėmis užrašyti kronikoje. 1979. X.
21 sekmadienio Sumoje, kurią at-
našavo kun. A. Rabiego, OMI, buvo
iškilmingai pašventintas Aušros
Vartų Marijos pavyzdys, padovan-
tas Ottawos lenkų pensininkų klubo
narių.

Paveikslas kopija padarė Albinas
Bartek, to klubo narys. Paveikslas
padarytas iš odos su papuošalais iš
dirbtinių perlų, vario, plieno, aliu-
miniaus ir įvairių akmenų. Aušros
Vartų Mergelės žvilgsnis yra
liūdnas, žiūrintis į besimeldžiantį su
meile.

"Kas Aušros Vartų Svč. Mergelės
originalą nutapė, tiksliai nėra žino-
ma. Gal italas, o gal lenkas. Yra ži-
noma, kad jis buvo restauruotas
Krokuvoje, vėliau atgabentas į Vil-
nių ir įdėtas Aušros Vartų koplyčio-
je."

Padaryto paveikslas šventinimo
kūmais buvo Michalina Straubowa ir
Wladyslaw Bednarz. Paveikslas pa-
kabrinimo garbė teko J. Zabikui ir J.
Wolczackiui, kurie paruošė paveiks-
lai vietą. Ta proga buvo giedamos
giesmės, pabaigoje himnas "Boże
cos Polskie".

"Susirinkę prie stebuklingo Auš-
ros Vartų Marijos paveikslas, kuri
kartu su Vilniū visą lenkų tautą

taip stipriai pamilo, mes su ašaro-
mis prašome Tave, Geroji Ponia,
laisvės mūsų tautai".

Gražu, kai seneliai pensininkai
garbina Išganytojo Motiną Mariją,
pavaizduotą Aušros Vartų paveiks-
le, bet negarbinga, kai žmonės mal-
dauja gražinti jiems nepriklausomą
nuosavybę, net išitus miestus, kaip
Vilnius ir Lvovas.

Stepas Varanka

Sudbury, Ontario

TIKINCIOŠIOS LIETUVIŲ DIE-
NA praėjo gražiai. Ta proga aukėjo
po \$100: Rev. R. van Berkel, kun.
Antanas Sabas, Povilas Liutkus, P.
M. Venskis; \$30: K. Ramonas; po
\$25: J. Kibickas, J. B. Stankus; po
\$20: L. Juškie, J. M. Kriaučeliū-
nas, P. A. Mazaitis, K. E. Šviežikas;
po \$10: L. Kulnys, J. S. Petrėnas,
dr. R. D. Račinskis; po \$5: L. A. Bal-
tutis, A. A. Gatautis, P. Jutelis, J.
Jonaitis, G. Petrėnienė, V. O. Step-
šys; po \$4: K. Jonikas, St. E. Tolva-
ša; \$3: J. M. Čebatorius; po \$2: V.
Bružas, S. Semežienė, I. Raškeviče-
nė, kiti aukėjo po mažiau. Iš viso
\$645.00.

GAVENIOS SUSIKAUPIMĄ sėk-
mingai vedė Blind River parapijos
klebonas kun. Augustinas Sabas.

SMUKININKĖ DIANA STANKU-
TĖ su grupe kanadiečių dešimčiai
dienų išskrido į Albertą, kur daly-
vaus muzikos festivalyje Kalgarije
ir Banffe.

Atlaikytos šv. Mišios už a.a.
Onos Šeštienės ir Vytauto Drūčio
vėles; užpr. V. O. Stepšiai, už Onos
Š. vėlę — užpr. S. Petrėnienė.

K. A. S.

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

\$125: Petras Šalna; \$100: Č. Sen-
kevičius, Windsoro lietuviai, Laima
Baltrėnas; \$27: J. Strodamskis; \$26:
prel. J. A. Kučingis; \$25: Žuklauto-
jų ir Medžiotojų Klubas "Taurus",
H. Butkevičius, kun. W. Valkavičius,
Danutė Mogeck, \$22: O. Delkus; \$20:
E. Heikys, N. Navickienė; \$17: A.
Blūdžius; \$13: J. Kablys; \$12: A.
Masilionis, A. Supronas, kun. D.
Lengvinas, J. Tamošiūnas; \$10: B.
Venslovas, Antanas Poškus, K. Al-
menas, V. Zavadskas.

\$7: L. Rutkauskas, T. Ramonas,
kun. Z. A. Smilga, C. Ambrasas,
Pranas Pargauskas, A. Želvys, A. Ei-
mantas, A. Zalagėnas, Jonas Vait-
kus, B. Misevičius; \$6: V. Kondrat.

\$5: Janina Pakšienė, A. Bungar-
dienė, A. Dagys, V. Anyšienė, R. Ju-
tulienė, V. Petruškevičienė, P. Juo-
delis, Vacys Stankevičius; \$4: Jurgis
Gylis, M. Rudzinkas, S. Beržinis,
P. Alksnis.

\$3: M. Bartulis, Jonas Mačkinis,
J. Adomaitis, Pranas Kažemėkas, I.
Mališka, J. Juozaitis, Irena Kloris,
A. Gvazdaitis, P. Jankus, Jonas Treš-
ka, Jonas Nastajus, Juozas Belickas,
Pranas Gasparonis, A. Zinaitis, V.
Rutkauskas, J. Skladaitis, E. Lau-
kys, L. Markelis, J. Lukoševičius,
Juozas Baužys, Vytautas Valskis, E.
Olšauskas, Vincas Simanavičius, D.
Viskantiene, J. Vyšniauskas, V. Nar-
kevičius, A. Staigaitis, A. Žemaitis,
M. Rybėnė, P. Kareckas, O. Matu-
lionis, Eug. Žolpėnė, Juozas Mals-
kis, J. Rudaitis, P. Stankus, Kazys
Tijūnėlis, P. Satkūnas, Mary Urbas,
J. Deveikis, Dana Giedrūnaitė, kun.
V. Cukuras.

\$2: A. Balašaitienė, Andrius Gu-
reckas, J. Vizgirda, J. Nausėdienė,
J. Valaitis, J. Buškevičius, J. Juška,
M. Satkevičius, Pranciškonų vienuo-
lynas (Brooklyn), E. Danilūnas; \$1:
W. Zakis, V. Barauskas, K. Kiaugie-
nė, J. Vasikevičius, E. Trušienė, J.
Ciplys.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė —
\$30: S. Rakštienė; \$27: Antanas
Svirplys, V. Vaškeli; \$25: Z. Tumo-
sa; \$22: O. Pranckūnienė, A. Pilipa-
vičius, kun. P. Kairiūnas; \$20: A.
Janušis, J. Bondza, E. Punkris, A.
Craig (Mrs.), A. Dronstavičius, Teo-
doras Gaizauskas, A. Artickonis, V.
Melnys, Jonas Adomaitis, prel. J.
Balkūnas, Algirdas Čepėnas, dr. Arū-
nas Dailė, S. Vaičiūnis, A. Slivins-
kas, M. Zubrickas, A. Starkus, Juo-
zas Morkinas, Algis Jaugelis, A.
Dradauskas, J. Kažemėkas, dr. J.
Gutauskas, prel. J. A. Kučingis, V.
Čekanauskas, M. Kasperavičienė, K.
Almenas, J. Dočkienė, Vladas Vinda-
šius, Juozas Vizgirda, L. Rutkauskas,
A. Stankaitienė, A. Simanavičius, dr.
J. Sungaila, Kazys Šaltys, Laima
Kriaučiūnienė, A. Matulaitis, B. Ble-
kys, J. Mikonis, J. Matijonaitis, L.
Medelis, Arūnas Gataveckas, L. Ar-
tickonis, B. Galbuogis, S. Juozapavi-
čius, M. Zalatorius, J. Vilkauskas, J.
Zilionis, Stasė Sinkienė, Jonas Rači-
la, A. Ziobakas, kun. A. Račkauskas,
kun. Aug. Sabas, Anita Nielson, J.
Strodamskis, B. Tamulionis, Laima
Baltrėnas, Petras Šalna, Juozas Al-
brechtas, Vyta. Skaržinskis, J. Valiū-
lis, kun. P. Rosettis, B. Stasiulis, A.
Stonkus, V. Tamošiūnas, A. Sirutis,
R. Vaštakas, D. Puzeris, kun. J. Pra-
gubickas, Stepas Varanka, S. Rukša,
L. Petronis, J. Žiuraitis, B. Mašalai-
tis, Br. Jurgutis, A. Gustainis, J.
Karasičius, O. Adomauskas, T. Gali-
nė, V. Sapkus, K. Giedraitis, A.
Sturmas, A. Bartininkaitis.

Nuosirdus aciu visiems už paramą
lietuviškajai spaudai.

St. Catharines, Ont.

PER 2000 DOLERIŲ persekioja-
miems Lietuvos tikintiesiems remti
sudejo šios srities lietuviai. Aukos
dar tebeina. Pernai irgi buvo daug
surinkta, nes Jurgis Gudinskis pa-
aukojo \$1000. Siemet iš žymiųjų au-
kotojų yra P. J. Kalainis šeima, įtei-
kus \$400. Ir šiuo atžvilgiu St. Ca-
tharines ir kitų kaimyninių vietovių
lietuviai tikrai gali pasididžiuoti,
nors aukojama ne pasididžiavimui,
bet Lietuvos laisvės reikui...

IS VANKUVERIO LANKĖSI Re-
ginos Norvaišienės brolis Henrikas
Tumaitis. Regina prieš keletą metų
atvyko iš paverptos Lietuvos. Vėliau
prty jos prisijungė ir sesuo, gyvenu-
si Australijoje. Tuo būdu ši šeima
turėjo gražias Velykų šventes. R.
Norvaišienė ir jos sesuo įnešė daug
gyvumo į mūsų bendruomenę, nes
abi uoliai dalyvauja lietuvių gyve-
niškoje.

KANDIDATAIS Į KRASTO TA-
RYBĄ sutiko būti Joana Zubrickie-
nė, Antanas Gverdys ir Steponas
Šetkus. Reikia tik dviejų tarybos na-
rių, tad siemet bus didesnis pasirin-
kimas. Svarbu, kad balsuotojų skai-
čius būtų kuo didesnis, nes visi lie-
tuviai privalo aktyviai dalyvauti or-
ganizuotame Kanados lietuvių gyve-
nime. Kor.

Toronto katalikų katedroje kovo 30 d. pamaldose už Lietuvą organizacijos
dalyvavo su vėliavomis. Šioje nuotraukoje matome KLK Moterų Draugijos
Toronto Prisikėlimo par. skyriaus vėliavą su palydovėmis J. Bakevičius

Sėkmingas spaudos vakaras

Metinis "Tėviškės Žiburių"
spaudos balius balandžio 12 d.
ir šiais metais susilaukė plataus
visuomenės dėmesio — gausiai
dalyvavo torontiečiai, hamilton-
niečiai ir kitų vietovių tautie-
čiai. Ypač gausiai dalyvavo jau-
nimas. Iš viso buvo apie 600 as-
menų.

Visi gėrėjosi menine progra-
ma, kurią atliko Klevelando lie-
tuvaičių dainos vienetas "Neri-
ja", vadovaujamas R. Čyvaitės.
Kliorinės, akompanuojamas K.
Kuprevičiūtės. Scenoje daini-
ninkės pasirodė su iškilminga
apanga ir atliko dviejų dalių
programą — daugiausia lie-
tuvų kompozitorių dainas. Viene-
tas (14 mergaičių) yra gražiai
susidainavęs, gerai išbalansuo-
tas, salės interpretuoja lietu-
viškas bei kitokias dainas. Jos
atliko ne tikai koncertinę pro-
gramą, bet ir dainavo kauku-
riem šokių kartu su orkestru.

Pranešėjo pareigas ėjo pats
KLK Kultūros Dr-jos pirm. dr.
S. Čepas. Jis rengėjų vardu pa-
sveikino gausius baliiaus daly-
vius, ypač rašytoją Juozą Krali-
kauską, siemet laimėjusį "Drau-
go" romanų konkurso premiją,
ir dail. A. Tamošaitį, išleisdinu-
sį veikalą "Lithuanian National
Costume".

Po meninės programos ba-
liaus dalyviai vaišinosi Z. Simo-
naitienės pagamintais valgiais,
o rengėjų pareigai dalyviai
traukė laiminguosius mažosios
loterijos bilietus. Visi laimin-
gieji buvo surašyti ant lentos ir
vėliau jie atsiėmė savo laimi-
kius.

Sokių metų mažai kas sėdėjo
prie stalų — visi judėjo erdvo-
je Anapilio salėje, supami
"Good Times Boys" orkestro
garsų. Ypač judriai reiškęsi ja-
nimas.

Norintieji pasivašinti kava
bei pyragais rado puikiai pa-
ruošta Anapilio Moterų Būrelio
stalą ir jų tortus. Visą peną
(\$185.00) šis būrelis paskyrė
"T. Žiburiams".

Didžiajai loterijai vadovavo
dr. S. Čepas, padedamas kelių
talkinginių. Laimėjo: A. Vin-
gevičienės juostų takelį — V.
Dauginis, G. Karoso dekoraty-
vinę lėkštę — J. Pacevičius,
dail. B. Kidolienės siuvinėtą pa-
veikslą — S. Starkutis, G. Kra-
šauskienės sidabrinę apyrankę
— J. Budrys, dail. R. Zotovienės
paveikslą — A. Baltrušaitis, ke-
ramikės K. Bučienės vazą — P.
Labuckas, dail. J. Batūraitės-
Lemkienės paveikslą — S. J.
Petrauskas, keramikės G. Bal-
sienės vazą — E. Griškienė,
dail. G. Valiūnienės paveikslą
— G. Čapkauskienė, dail. I. Ne-
ortienės dekoratyvinę lėkštę
— P. Bosas, E. Jankutės megztą
skarą — A. Urbonas, keramikės

PADEKA

Dėkojame visiems, kurie prisidėjo
prie Kanados Lietuvių Jaunimo Są-
jungos darbų, kai Urugvajaus ir Ar-
gentinos lietuvių jaunimas lankėsi
Kanadoje prieš keletą savaitių. Ypa-
tinga padėka tiems, kurie priėmė at-
vykusį jaunimą į savo namus ir jį
globėjo beveik visą savaitę. Dėkoja-
me tam jaunimui, kuris savaitės die-
nomis paliko darbus arba studijas ir
mums padėjo svečiams parodyti To-
ronto miestą bei palaikė draugystę
su svečiais. Ačiū ypač iš toliau at-
vykusiems iš Montrealio, Hamiltono
ir Guelpho miestų.

Taip pat dėkojame jaunimo orga-
nizacijoms, kurios atsiuntė savo at-
stovus į pietietiškią priėmimą. Nuosir-
dus ačiū KLB Toronto apylinkės val-
dybai, Toronto Lietuvių Namams,
KLB krašto valdybai, "Paramos"
kredito kooperatyvui už finansinę
paramą, kuri mums įgalino svečiams
surošyti gražų linksnavakarį.

Tikimės, kad ir ateityje susilau-
sime tokios šiltos paramos, kuri ska-
tina pozityviai jaunimo veiklą.

KLJS valdyba

Visais kelionių
reikalais kreiptis:

V. BAČENAS
A. KARKIENĖ
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Naujas kapas Albertoje

A.a. dr. Povilą Gudjurgį išlydėjęs amžinybėn

Ir mano sutemų tylus artėjimas
Toks liūdnas ir bangus,
Kažkas už durų kalba Libera,
Kažkas išėina iš namų,
Toks geras, toks brangus...

B. BRAZDZIONIS

Nors mūsų liaudies priežodis
sako, jog gerieji miršta anksti,
tačiau kiekvienas išskiliaęs ten,
iš kur niekas negrįžta, yra ir ge-
ras, ir brangus savo artimie-
siems.

Perdaug anksti Edmontono
lietuvių kolonija atsisveikino su
vienu iš tų gerųjų — veterinar-
ijos gydytoju Povilu Gudjurgiu.

Tai buvo visų mėgstamas,
gerbiamas asmuo, taurus, kuk-
lus lietuvis, įdėjęs daug rūpes-
čio ir darbo lietuvių bendruo-
menės veikloje. Mėgo žmones,
domėjosi ir kantriai išklauso-
davo kitų reikalus bei proble-
mas, padėdavo patarimais.

Povilas gimė 1916 m. rugpjū-
čio 16 d. Laborų kaime, Linku-
vos parapijoje, šviesių ūkininkų
šeimoje. Baigė Linkuvos gimna-
ziją ir 1943 m. veterinarijos
akademiją Kaune. Kurį laiką
dirbo akademijoj patologijos
instituto asistentu.

Prieš pasitraukdamas į vaka-
rus, 1944 m. vedė odontologę

Mariją Račiūnaitę. Vokietijoje
apsigyveno Spakenberge, kur
lietuvių gimnazijoj dėstė anglų
kalbą ir chemiją.

Kanadon atvyko 1949 m. Tre-
jus metus vertėsi savarankiška
veterinaro praktika Atabaskoje.
Albertoj, o 1953 m. pradėjo
valstybinę tarnybą kaip apskri-
ties veterinarijos gydytojas.

1972 m. antras širdies prie-
puolis privertė mesti darbą. Bū-
damas jaunu pensininku netin-
giniavo — išmoko aukaškaliao
amato, medžio drožinėjimo,
daug skaitė, rašė. Paskutiniu
laiku dar atliko didelį darbą —
surinko medžiagą Alberto lie-
tuvų isikūrimo istorijai. Ši dar-
bą ir dar jauną gyvenimą kovo
6 d. nutraukė paskutinis masi-
nis širdies priepuolis.

Povilas ir Marytė Gudjurgiai
užaugino gražią šeimą — tris
dukras ir sūnų. Visi vaikai bai-
gė augštuosius mokslus ir, tėvų
pavyzdžiu sekdami, dalyvauja
lietuviškoje veikloje.

Liko didelė spraga Edmonto-
no lietuvių gyvenime, paliko
tuščia vieta jų namuose. Visiems
laikams liks žaizda šeimos na-
rių širdyse.

Tegu būna Tau lengva Kana-
dos žemė, mielas Povilai. L. K.

KOLEGAI IR MIELAM BIČIULIUI

A+A

DR. POVILUI GUDJURGIUI

mirus,

jo žmoną MARIJĄ, dukras — DAINĄ, LYDIJĄ,
RŪTĄ ir sūnų POVILĄ nuoširdžiai užjaučiame bei

kartu liūdime —

S. E. Čepai

B. V. Vidugiriai

Č. J. Kurai

B. B. Znotinai

Jaunimo tarybos...

(Atkelta iš 5-to psl.)

mu, jis sužinojęs jų pageidavimus
bei mintis ir galės jiems atsto-
vauti Sąjungos suvažiavimuose.
KLJS valdybai yra svarbu, kad
būtų narių, į kuriuos galima bū-
tų kreiptis, gauti tautos projek-
tuose ir palaikyti stiprius ry-
šius. KLJS tarybos suvažiavi-
mas šaukiamas nerečiau kaip
vieną kartą į metus, ir jaunimo
tarybos nariai turi jame daly-
vauti.

Primenam, kad kongreso at-
stovų kadencija taryboje baigia-
si šią vasarą. Norint patekti į
jaunimo tarybą, reikia vėl kan-
didatuoti.

Prašom pagalvoti apie kandi-
datavimą ir paraginti jaunimą,
kuris tuo domisi.

Jei kyla klausimų ar neaiškiu-
my, prašom kreiptis į KLB vyr.
rinkimų komisiją, Laimą Ber-
žinytę (tel. 416-923-2033) arba
į Algį Šeškų (tel. 416-233-2378).

Kanados Lietuvių Jaunimo
Sąjungos valdyba

Pajieškojimai

Jieškomi a. a. Petro-Jono Vrub-
liausko (Vee) giminės.

Anglijoje, Londone, 1980 m. vasa-
rio 23 d. staiga mirė Petras Jonas
VRUBLIAUSKAS (VEE), 77 metų
amžiaus, miškininkas, kilęs iš Že-
maitijos. Velionis Anglijoje neturė-
jo jokių giminų. Nepaliko testamen-
to. Gyvas būdamas prasiarė esą tu-
ri tolimą giminaitį Kanadoje. Kas
apie tokį žinotų, jis pats arba kiti
mirusiojo giminės, prašome rašyti
šiuo adresu: B. Daunoras, 14 Priory
Rd. KEW, SURREY TW9 3 DF Eng-
land.

Albinas Ramanauskas jieško sesers
Janinos Ramanauskaitės-Jocienės, ki-
lusios iš Moliniškų kaimo, Lankeliš-
kių valstiaus. Prašome ją atsiliepti
arba žinančius apie ją pranešti: A.
Ramanauskas, 320 Caroline St. S.,
Hamilton, Ont., L8P 3M1, Canada.

• Perkaitri gyvenimo saulė ji
padaro dykumą (J. Gustav
White).

• Geras pagalbininkas nelau-
kia, kol ji pašauks (danų priežo-
dis).

W. G. DRESHER REAL ESTATE
REALTOR
DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE
AGENCY LTD.

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.,

TORONTONT

Anapilio žinios

— Praėjusio šeštadienio ir sekmadienio pamaldose talkino kun. St. Kulbis, SJ, iš Montrealio.

— Sekmadienio 11 v. pamaldose giedojų parapijos choras ir vokalinis lietuvių vienetas "Nerija" iš Klevelando.

— Pirmoji Komunija bus balandžio 27, sekmadienį, per 11 v. Mišias. Vaikus pirmajai Komunijai rūpestingai ruošia sesuo Paulė.

— A.a. Juozas Ramanauskas, 61 m. amžiaus, labai staigiai mirė balandžio 6 d. Palaidotas balandžio 9 d. iš Lietuvos kankinių šventovės lietuvių kapinėse.

— Mišios sekmadienį, balandžio 20 d., 10 v.r. — už a.a. Petrą Tutlį, 11 v.r. — už a.a. Antaną Kartavičių ir a.a. Jurgį Dementavičių.

— Montrealio "Gintaro" koncertas ir Donelaičio minėjimas — gegužės 25, sekmadienį, Anapilio salėje. Montrealio gintariečiai inscenuos kaikiurios Donelaičio "Metų" epizodus.

— Pavarasinis kapinių lankymas — birželio 1, sekmadienį.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Sekmadienį, 9.45 v.r., pamaldos ir sekmadienio mokykla. Prieš ir po pamaldų renkami Lietuvių Bendruomenės solidarumo įnašai.

— Praėjusį sekmadienį pamaldų metu prisiminta a.a. Alfreda Maudraitienė, kuri mirė 1978.IV.13, būdama 84 m. amžiaus. Paliko liūdinių: 4 dukras, vieną sūnų, penkis vaikaičius ir vieną produkraitę.

— Balandžio 27, sekmadienį 10.30 v.r., bendros pamaldos. Liturgas bus kun. Alg. Žilinskas, pamokslininkas Guenther Dahle, sinodo prezidento atstovas. Po pamaldų — visuotinis susirinkimas, kuriame bus bandoma išrinkti visai parapijai priimtina anglų kalbą anglų kalbanti klebona. Todėl visų narių dalyvavimas būtinas, nes susirinkimas yra svarbus lietuvių parapijos tęstinumui dabartinėje santvarkoje.

Lietuvių Namų žinios

— Atvelykio sekmadienį Lietuvių Namų ir LN Moterų Būrelio surengti velykiniai pietūs buvo nepaprastai sėkmingi. Atsilankė per 400 svečių. Puošnus ir turtingas įvairiausias valgiais Velykų stalas, pakili šventiška nuotaika ir graži programa maloniai nuteikė visus dalyvius.

— LN priežiūros darbus reikalingas tarnautojas. Kreiptis į LN vedėjos raštinę arba tel. 532-3311.

— Metinis LN Moterų Būrelio narių susirinkimas — balandžio 20, sekmadienį, 2 v.p.p., LN Gedimino pilies mėnėje.

— Teatras "Aitvaras" balandžio 27, sekmadienį, 4 v.p.p., LN Karaliaus Mindaugo mėnėje pakartotinai vaidins V. Alanto 3 v. komediją "Saulėgrąžų sala".

— Lietuviškos organizacijos ar pavieniai asmenys, norintieji nuomotuoti LN sales 1981 m., prašomi tai padaryti nedelsiant.

— Pr. sekmadienį LN velykiniuose pietuose dalyvavo per 400 asmenų.

FOTOGRAFAS

Darau nuotraukas įvairiomis progomis. Skambinkite — JAUNIS BAKAVICIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronto.

NASLĖ norėtų susipažinti su lietuvių vedybų tikslu. Laiškus rašyti "T. Žiburį" adresu, pažymint "Naslė".

JAUNA DIRBANTI LIETUVAITE įieško buto (vieno miegamojo) 1-me augšte nuo gegužės 1 dienos High Park rajone. Skambinti vakarais Darrija tel. 535-2015 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsakyti naujas ir atnaujinti jūsų pūkinės antklodės (kaldras) ir pagalves bet kokio dydžio ir rūšies. Tel. 787-9021 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVICIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtuvių, parenimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ruošiasi tuoktis Vidas Kiskūnas su Kristina Strimaityte. Ronaldas Kuznickas ir Janet Rogozinsky susituokė mūsų šventovėje.

— Parapijos bibliotekai padovanojo knygų — A. Saulius, E. Senkuvienė, St. Paškauskas ir kun. B. Pacevičius.

— Liturginiams drabužiams pirkti aukojo: E. Švėgždienė \$40, A. Valienė \$70, K. Rukšienė \$20, E. Bartkuvienė \$20. Naujo pianino pirkimo išlaidoms padengti aukojo: V. Gražulis \$50, J. O. Ražauskai \$25.

— Dailininko K. Zoromskio darbų paroda balandžio 26-27 d.d. mūsų Parodų salėje. Paroda ruošia KKK Moterų Draugijos parapijos skyrius.

— A.a. Ona Milienė, 81 m., palaidota iš mūsų šventovės lietuvių kapinėse. Paliko vyrą Feliksą.

— Praeitą sekmadienį mūsų šventovėje buvo iškilmingos pamaldos už a.a. Stepą Kairį, dešimt metų nuo jo mirties, dalyvaujant skautams.

— Parapijos patalpose balandžio 20 d., 3 v.p.p., skautai minės Šv. Jurgio šventę.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Eleonorą, Andrių ir Algimantą Tarellas, užpr. S. Kučinskienė, 8.30 už Antaną Balnį, užpr. T. Balnienė, 9 v. už Joną, Antosę ir Antaną Gustainius, užpr. J. Gustainis, 9.20 už Kružikų ir Agurkių šeimų mirusius, užpr. P. Kružikas, 9.45 už Vlado, Leoną ir Petronėlę Ulbas, užpr. A. Ulba; sekmadienį 8 v. prašant sveikatos, užpr. V. O. Auskai, 9 v. už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienė, 10 v. padėkos intencija, užpr. M. P. Šiulių šeima, 11.30 už parapiją, 7 v.v. už Juzefą ir Feliksą ir Stankevičių šeimos mirusius, užpr. M. Yokubynienė.

Metinė ateitininkų šventė — balandžio 20, sekmadienį. Įžodis — 9.45 v. r., Mišios — 10 v. r., po ju — agapė Parodų salėje. Šventės išvakarėse — šeštadienį, 6 v. v., bendra vakarienė su Federacijos vado J. B. Laučkos paskaita ir menine programa.

Siauliečių sambūris Toronte balandžio 22 d., 7 v. v., Lietuvių Namuose kviečia susirinkti visus narius ir prijauciančius, kuriems Siaulių miesto vardas nėra svetimas (buve mokiniai, tarnautojai ar gyvenę Siauliuose) aptarti tolimesnis sambūrio veiklos bei išrinkti naujos valdybos. Dvidešimties metų apžvalgą padarys Vyt. Jonaitis.

"Gintaro" ansamblis dėkings 25-čio veiklos rėmėjams, aukojusiems po \$100: A. ir B. Vitkams, S. ir V. Liuimoms, A. ir K. Kaminskams, Toronto "Atžalynui"; \$25: P. ir I. Čiurliams.

"Gintaras" balandžio 19 d., 4 v. p. p., šoks Toronto parodų aikštėje kolizėjaus pastate, fotografijos parodoje. Balandžio 27 d. "Gintaras" dalyvaus Buffalo Ethnic Heritage Festival programoje.

Visos grupės ruošiasi 25-čiui gegužės 24 d., kuriame dalyvaus ir Montrealio "Gintaras". Į šį koncertą iš Los Angeles atvyks pirmoji "Gintaro" vadovė p. Ličkūnaitė-Milienė.

Keliolika torontiečių dalyvavo "Gyvataro" trisdešimtmečio iškilmėse Hamiltone balandžio 13, sekmadienį. Scott Park mokyklos salėje įvyko koncertas, o Jaunimo Centre — vaišės svečiams ir gyvatariečiams. Iš Toronto dalyvavo "Volungės" choras, gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas su Ponia, KLB pirm. J. R. Simanavičius, "Gintaro" vadovai — R. Karasiejienė ir J. Karasiejus, "Atžalyno" vadovė A. Zanderienė su savo vyru, p. p. Dauginiai, "TŽ" redaktoriai ir kiti. Platesnis aprašymas — kitame "TŽ" numeryje.

Teisių mokslus baigė ir advokatų teises gavo Petras Simonėlis ir Algirdas Pacevičius.

Rima Bumbulytė šiais metais baigia archeologijos studijas Toronto universitete. Paskutinių metų studentai paprastai atlieka kasinėjimo darbus. Prieš porą metų kasinėjimo darbus Rima atliko Kipro saloje. Londono profesorius Anglijoje taip buvo patenkintas Rimos darbų, parašė rekomendacinį laišką, ir šią vasarą Rima atliks kasinėjimus Izraelyje, padėdama Paryžiaus archeologijos instituto profesorui.

HIGH PARK RAJONE nuo gegužės mėnesio išnuomojami du kambariai ir virtuvė. Skambinti tel. 532-8224 Toronto.

SPRINGHURSTE 52-roje gatvėje paruošama nuosavybė — didokas, gerasi prižiūrėtas sklypas su 6 kambarių elektra šildomu namu ir pora pastatų. Informacija kreiptis tel. 488-7607 arba 532-3473 Toronto.

Maloniai kviečiame atsilankyti į

TORONTO ATEITININKŲ METINĖ ŠVENTĖ

š.m. balandžio 19, šeštadienį, Prisikėlimo parapijos patalpose

6 val. vakaro Federacijos vado J. B. Laučkos paskaita, vakarienė, meninė programa

Suaugusiems — \$10.00, pensininkams — \$7.00

"ATŽALYNAS" metinį pavasario KONCERTA-BALIŲ

1980 m. balandžio 19, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių Namuose Karaliaus Mindaugo mėnėje

PROGRAMOJE:

* "Vasaros garsai" trijulė

* Visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės

* Silta vakarienė su vynu, * loterija, baras ir * kitos staigmenos * Šokiams gros * "Good Time Boys"

Stalai numeruoti — dešimt prie stalo; rezervuokite skambindami: G. Morkūnienė 762-0174, V. Dauginis 533-1121, A. Lukošienė 536-0911 ir Lietuvių Namuose, popietės metu. Bilietai — \$12.50 suaugusiems, \$7.50 studentams

Remkime šokantį-dainuojantį jaunimą!

Tėvų komitetas

DAILININKO KAZIMIERO ŽOROMSKIO

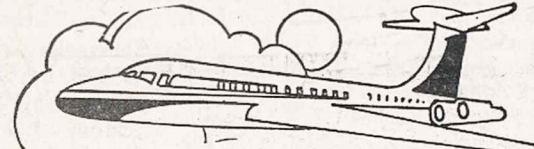
DARBU PARODA rengiama

balandžio 26-27 d. d. Prisikėlimo Parodų salėje.

ATIDARYMAS — balandžio 26, šeštadienį, 4 valandą po pietų. Sekmadienį paroda bus atidaryta nuo 10 valandos ryto iki 2 v.p.p.

Parodą globoja ir visus kviečia atsilankyti KKK Moterų Draugijos Prisikėlimo par. skyrius

Lietuviams kelionės reikalais maloniai patarnaus

Marius Rusinas

Raimundas Valadka

Tvarkome individualias ir grupines keliones į visus pasaulio kraštus, parūpinam traukinių ir laivų bilietus

232-1813

Mūsų raštinė veikia kasdien nuo 9 v.r. - 5.30 v.v., šeštadieniais — nuo 10 v.r. - 3 v.p.p.

HETHERINGTON TRAVEL

3327 Bloor Street West, Toronto, Ont. M8X 1E7

Du blokai į rytus nuo Islington Avenue (Ontario registracijos numeris 1206988)

Ponia H. Žmuidziniene balandžio 3 d. dalyvavo Ontario gubernatoriaus pietuose, suruoštose Toronto konsulių žmonių pagerbtis.

Maironio mokyklos tėvų komitetas prašo ir kartu ragina visus tėvus, kurie dar nesumokėjo mokesčio už mokslą, tai kuo skubiausiai padaryti. Mokestis, \$50 nuo šeimos, galima sumokėti mokyklos raštinėje arba, jei patogiau, įnešant į mokyklos sąskaitą 994 "Paramos" bankelyje.

The Canadian Lithuanian Athletics Against Moscow Olympics komiteto posėdis įvyko LN. Siam komitetui įsteigti iniciatyvos emėsi sportininkas-visuomenininkas Pr. Berneckas. Vadovauti sutiko inž. H. Lapas. Komiteto tikslas — veikti Kanados viešąja nuomonę ir politikus bei atitinkamas sporto organizacijas, kad Kanados sportininkai nedalyvautų š. m. olimpinėse žaidynėse Maskvoje.

Komitetas paruošė laišką, kuris bus pasiųstas federacinio Kanados parlamento nariams ir kitiems su žaidynėse dalyvavimu susijusiems asmenims bei organizacijoms. Taip pat dail. Vekterytės suprojektuotas tam boikotui skatinti ženklas greitai laiku bus gaunamas.

Lietuviškoji visuomenė prašoma aktyviai šį lietuvių sportininkų žygį remti laišku rašymu fed. parlamento nariams arba šiaip įtaigojant Kanados visuomenę. Komiteto adresas: 1011 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8. Inf.

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

ATIDARĖ SAVO TEISINIŲ PATARNAVIMŲ RAŠTINĘ

kartu su firma

KENNEDY, SHERMAN, TSUBOUCHI & MARIN

Valhalla Executive Centre 300 The East Mall, suite 102 Islington, Ontario M9B 6B7

Telefonas: (416) 239-7717

AUTOMOTIVE FIBERS

visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RIČARDAS KYBARTAS, 22 BELVIA ROAD, Islington, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Pagerbdami a.a. A. Skrebūną, "T. Žiburiams P. Z. Sakalai padarė \$30.00.

"Toronto Star" 1980. IV. 5 laidoje įdėjo didelę nuotrauką iš "Eaton Trust Centre", kurioje matyti dvi žuikio apdarę mergaitės, dalinančios dovanas klientams. Viena tų mergaičių yra Dalia Vaškevičiūtė.

"The Toronto Sun" dienraštis 1980.IV.10 išspausdino vyriausio redaktoriaus P. Worthingtono straipsnį apie tautines grupes ir komunikacijos priemones. Ešą spauda, radijas ir televizija mažai tekreipia dėmesio į tautines grupes, laukia

jų prisitaikymo prie vietinio gyvenimo. Jeigu ir pamini jas švenčių progomis, tai tik labai trumpai, daugiausia primindama tautinius šokius bei įdėdama tautinius drabužius pasipuostysią mergaitę. Ešą reikėtų rašyti apie tautinių grupių gyvenimo problemas, pvz. užsienio valstybių atstovybių kišimąsi į jų reikalus, jų agentų veiklą ir t.t. Kaip pavyzdį autoriui pateikia lenkų pastangas pagerbti Katynės nužudytiesiems tautiečiams ir sovietų bandymas sukludyti. Tautinė grupė laisvės ženklai ešą daug svarbesni negu tautiniai šokiai ir didžiojoje spaudoje pasirodanti šokėjų grupė.

MONTREALQUE

SVEČIAI "RŪTOS" KLUBE. Balandžio 2 d. svečias iš Čikagos kun. L. Zaremba, kuris vedė AV parapijoje rekolekcijas, "Rūtos" klubui parodė labai idomias religinio meno skaidres: nuo senų laikų iki dabartinio moderniško meno skulptūras, mozaikas, tapybą. Taip pat matėm lietuviško liaudies meno — Rūpintojėlius, koplytėles, kryžius, kurie mus perkėlė į gimtąjį kraštą. Kiekvienas prisiminė savo sodybų liaudies meno puosmenis. Mažai jau to religinio turto beliko mūsų senelių ir tėvų sodybose.

Be gausių "Rūtos" klubo narių, dalyvavo ir svečias iš Otavos inž. Juozas Danyš, kuris balandžio 16 d. "Rūtos" klubui parodė spalvotą filmą "Kelionė aplink Lac Sylvere" — sidabrinį ežerą". Ten apie 30 lietuvių šeimų turi vasarnamius. Ten įrengta Montrealio Lietuvių Bendruomenės "Baltijos" stovyklavietė. Kiekvieną vasarą ten susirenka stovyklauti skautai, ateitininkai — ne tik montrealiečiai, bet ir iš tolimos Čikagos, Niujorko, Toronto ir kitų miestų.

A. A.

Maloniai kviečiame atsilankyti į

MONTREALIO LIETUVIŠKOS MOKYKLOS rengiamą

VAKARA

balandžio 26, šeštadienį, 7 v. vakaro, Aušros Vartų parapijos salėje

PROGRAMOJE: buvusių ir esamų mokinių koncertas, šilta vakarienė, loterija. Gros "Pegasus" orkestras. Įėjimas suaugusiems — \$7, moksleiviams ir pensininkams — \$3.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6%
Taupomasis s-tas 12%
Pensijų planas 12.25%
Term. ind. 1 m. 11.75%
Trumpai. term ind. iki 13%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 15%
Nekiln. turto 13.75%
Čekių kredito 16.5%
Investicines nuo 15.5%

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

VI-ji LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

bus liepos 6 d., 2 val. popiet,

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE, CHICAGO, ILL.

Bilietai gaunami VAZNELIŲ GIFTS INTERNATIONAL krautuvėje, 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 471-1424. Bilietų kainos ložėje \$20.00, mezzanine \$14.00, \$12.00, \$9.00 ir \$7.00. Balkonai — \$15.00, \$12.00, \$9.00, \$8.00, \$7.00 ir \$4.00.

BANKETAS bus tą pačią dieną 7 v.v. CONDESA DEL MAR, 12220 S. Cicero Ave., Alsip, ILL.

Bilieto kaina — \$18.00. Stalai po 10 žmonių. (Šventės programos šokėjų bilietus užsisako per savo grupių vadovus). Bilietus užsisakant paštu, čekius rašyti: LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL.

Tarptautinė sveikatos draugija keliautojams pagelbėti kreipėsi laišku į "TŽ" redakciją, prašydama informuoti skaitytojus apie gausėjantį šiltuos kraštus. Yra įsteigta draugija, kuri rūpinasi keliautojų apsauga ir jų gydimu užsikrėtimo atvejais. Sutrumpintai ta draugija vadinasi IAMAT — International Association for Medical Assistance to Travelers. Jos skyriai veikia S. Amerikoje, Australijoje, Šveicarijoje. Adresas Kanadoje: 1268 St. Clair Ave. West, Toronto, Ont. M6E 1B9; arba: 85 Norfolk St., Guelph, Ont. N1H 4J4. Adresas JAV-se: Empire State Building, 350 Fifth Ave. suite 5620, New York, N. Y. 10001, USA. Minėtos draugijos pirmininkas

Kanadoje yra V. Marcolongo, M. D. Tel. (416) 654-8884. Jo vadovaujama draugija pataria keliautojams, prieš vykstant į šiltuos kraštus, kreiptis į draugijos istaigą ir apsirūpinti atitinkama informacija. Kelionių agentūros skatinamos taip pat perspėti keliautojus apie galimus pavojus ir aprūpinti juos informacija.

A. Plėnys, gyvenantis Missisauge, išvyko į St. Petersburgą, Floridoje, kur balandžio 9 d. iškėlė savo \$1.000 čekį, skirtą "Draugo" romanų konkurso laimėtojų rašytojui J. Kralkauskui. Pastarasis dėl susidėjusių aplinkybių premijos iškėlimo negalėjo dalyvauti.

• Laisvos spaudos siekis — laisva Lietuva